

Tirsdag den 26. februar 2013 (D)

1

63. møde

Tirsdag den 26. februar 2013 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 35:

Forespørgsel til justitsministeren og social- og integrationsministeren om religionsfriheden i Danmark.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 21.02.2013).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]:

Forespørgsel til justitsministeren om brug af knive i natlivet.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Anmeldelse 29.11.2012. Fremme 04.12.2012. Forhandling

21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V) og Tom Behnke (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Pernille Skipper (EL)).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 14 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren om den grønlandske økonomi.

Af Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Villum Christensen (LA) og Lars Barfoed (KF).

(Anmeldelse 11.12.2012. Fremme 13.12.2012. Forhandling

21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 36 af Flemming Møller Mortensen (S), Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Steen Gade (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA), Lars Barfoed (KF), Sara Olsvig (IA), Doris Jakobsen (SIU), Edmund Joensen (SP) og Sjúður Skaale (JF)).

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om sikring af kvaliteten på de videregående uddannelser.

Af Rosa Lund (EL) og Pernille Skipper (EL).

(Anmeldelse 10.01.2013. Fremme 15.01.2013. Forhandling

21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 38 af Mette Reissmann (S), Esben Lunde Larsen (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Uffe Elbæk (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Villum Christensen (LA) og Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 37 af Rosa Lund (EL)).

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 20 [afstemning]:

Forespørgsel til udenrigsministeren om retstilstanden i Kommunistkina.

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 15.01.2013. Fremme 17.01.2013. Forhandling

22.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 39 af Søren Espersen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 40 af Søren Pind (V), Jeppe Kofod (S),

Rasmus Helveg Petersen (RV), Steen Gade (SF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 41 af Nikolaj Villumsen (EL)).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om minimumsstørrelsen for interne skoler i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.11.2012. 1. behandling 13.12.2012. Betænkning 29.01.2013. 2. behandling 21.02.2013).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om social pension og lov om individuel boligstøtte. (Frivillig overgang til førtidspension efter lov om social pension).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 21.02.2013).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (Ret til at anmode om fleksible arbejdsordninger efter forældreorlov og præcisering af beskyttelsen ved mindre gunstig behandling).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 20.02.2013).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Benyttelse af helårsboliger til fritidsformål).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 20.02.2013).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af jernbanespor, omladefaciliteter m.v. på Hirtshals Havn samt udbygning af jernbaneinfrastrukturen i baglandet.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl.

(Fremsættelse 17.01.2013).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

(Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om akt-indsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 07.02.2013).

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om en acontoerstatning til ofre for kriminalitet. Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Tom Behnke (KF) m.fl. (Fremsættelse 18.12.2012).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Den fg. formand** (Bent Bøgsted):

Mødet er åbnet.

Retsudvalget og Kulturudvalget har afgivet:

Beretning om medieansvar.
(Beretning nr. 2).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

I dag er der følgende anmeldelse:

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 69 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 35:
Forespørgsel til justitsministeren og social- og integrationsministeren om religionsfriheden i Danmark.**

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.
(Anmeldelse 21.02.2013).

Kl. 13:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]:**Forespørgsel til justitsministeren om brug af knive i nattelivet.**

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Anmeldelse 29.11.2012. Fremme 04.12.2012. Forhandling 21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V) og Tom Behnke (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Pernille Skipper (EL)).

Kl. 13:01

Afstemning**Den fg. formand** (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 35 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Pernille Skipper (EL). Afstemningen kan begynde.

Afstemningen slutter.

For stemte 56 (S, RV, SF og EL), imod stemte 52 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 35 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 34 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V) og Tom Behnke (KF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 14 [afstemning]:**Forespørgsel til statsministeren om den grønlandske økonomi.**

Af Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Villum Christensen (LA) og Lars Barfoed (KF).
(Anmeldelse 11.12.2012. Fremme 13.12.2012. Forhandling 21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 36 af Flemming Møller Mortensen (S), Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Steen Gade (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA), Lars Barfoed (KF), Sara Olsvig (IA), Doris Jakobsen (SIU), Edmund Joensen (SP) og Sjúrdur Skaale (JF)).

Kl. 13:02

Afstemning**Den fg. formand** (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om det stillede forslag til vedtagelse.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 36 af Flemming Møller Mortensen (S), Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Steen Gade (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA), Lars Barfoed (KF), Sara Olsvig (IA), Doris Jakobsen (SIU), Edmund Joensen (SP) og Sjúrdur Skaale (JF), og afstemningen kan starte.

Afstemningen slutter.

For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 36 er vedtaget.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

mitzbøll (LA) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 41 af Nikolaj Villumsen (EL)).

Kl. 13:04

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om sikring af kvaliteten på de videregående uddannelser.

Af Rosa Lund (EL) og Pernille Skipper (EL).

(Anmeldelse 10.01.2013. Fremme 15.01.2013. Forhandling 21.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 38 af Mette Reissmann (S), Esben Lunde Larsen (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Uffe Elbæk (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Villum Christensen (LA) og Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 37 af Rosa Lund (EL)).

Kl. 13:03

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 38 af Mette Reissmann (S), Esben Lunde Larsen (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Uffe Elbæk (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Villum Christensen (LA) og Mai Henriksen (KF), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 38 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 37 af Rosa Lund (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 20 [afstemning]:

Forespørgsel til udenrigsministeren om retstilstanden i Kommunistkina.

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 15.01.2013. Fremme 17.01.2013. Forhandling 22.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 39 af Søren Espersen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 40 af Søren Pind (V), Jeppe Kofod (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Steen Gade (SF), Simon Emil Am-

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 40 af Søren Pind (V), Jeppe Kofod (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Steen Gade (SF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lene Espersen (KF), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 87 (V, S, RV, SF, LA og KF), imod stemte 22 (DF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 40 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 39 af Søren Espersen (DF) og V 41 af Nikolaj Villumsen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om minimumsstørrelsen for interne skoler i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.11.2012. 1. behandling 13.12.2012. Betænkning 29.01.2013. 2. behandling 21.02.2013).

Kl. 13:05

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen slutter.

For stemte 104 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 6 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om social pension og lov om individuel boligstøtte. (Frivillig overgang til førtidspension efter lov om social pension).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 21.02.2013).

Kl. 13:06

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne have lov til lige at komme med en kort bemærkning til de ændringsforslag, Enhedslisten har stillet, og som vi skal stemme om her.

Selve lovforslaget er jo ganske udmærket. Det er jo noget, der var efterlyst i mange år, nemlig at førtidspensionister på den gamle ordning får mulighed for at tilvælge den nye ordning. Det er jo en udløber af skattereformen, der bestemt ikke var noget kønt syn, men den her del af den, er jo tilfredsstillende, og vi er da glade for, at vi kan få lov til at være med til at bære det igennem i Folketinget.

Vi har ikke desto mindre stillet nogle ændringsforslag, der skal hjælpe førtidspensionisterne til at træffe det rigtige valg, for vi synes ikke, at lovforslaget på det punkt er helt tilfredsstillende, som det er beskrevet i dag, idet det kun taler om, at der skal gives vejledning.

Der er to ting, vi gerne vil have slået fast. Det ene er, at førtidspensionistens anmodning først skal blive en endelig anmodning fra det tidspunkt, hvor førtidspensionisten har modtaget vejledning eller rådgivning. Det andet er, som man kan høre, at vi gerne vil have ordet rådgivning ind i lovforslaget, og det handler jo om, at det er en meget kompliceret sag at skulle tage stilling til, om man vil overgå fra den gamle ordning til den nye ordning. De er meget forskelligt skruet sammen, og det kan have store konsekvenser for den enkeltes tillæg og samlede økonomi, hvis man ikke får valgt rigtigt der.

Derfor har vi stillet de her ændringsforslag, og nu har de jo ikke fået nogen, hvad skal man sige, stående ovationer i udvalgsbehandlingen, men jeg synes alligevel, at de skal med, sådan at Folketinget er advaret, når der meget sikkert vil opstå den situation i den kommende tid, at førtidspensionister fortryder deres valg, når de opdager, hvad konsekvenserne rent faktisk er.

Så det er faktisk for at hjælpe disse borgere. Og vi er altså ikke imponeret over ministerens og flertallets afvisning af det her, fordi det jo peger på en grundlæggende skavank ved, at man har oprettet Udbetaling Danmark og skilt sagsbehandlingen ad, fordi man direkte henviser til denne oprettelse af Udbetaling Danmark. Der står:

»Udbetaling Danmark og kommunen har ikke mulighed for at give egentlig rådgivning eller individuel konkret vejledning, der tager højde for mulige fremtidige forhold.«

Det er da et politisk valg, om man vil det. Og man henviser til, at det, netop når man har opdelt de to institutioner og sagsbehandlingsfora, så vil give anledning til, at der skal indhentes ekstra oplysninger, hvor man så vil argumentere med, at det jo koster penge. Ja, det koster penge at give borgerne ordentlig vejledning og rådgivning. Derfor må vi også afvise argumentet om, at vi skulle være ude på at påføre det offentlige et erstatningsansvar. Det er ikke det, der er sig-

tet, hvilket man kan se, når man læser formuleringen i selve ændringsforslaget.

Så jeg syntes lige, at jeg ville bemærke, at det, punkt 1, er nogle dårlige undskyldninger for at afvise det, og, punkt 2, at man altså er advaret, når der kommer nogle klager fra førtidspensionister, der ikke føler, at de fået en ordentlig orientering om konsekvenserne af at vælge at gå fra den gamle til den nye ordning.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Det ser ikke ud til, at der er flere, der ønsker ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslagene nr. 3-5, stillet af det samme mindretal (EL), bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (Ret til at anmode om fleksible arbejdsordninger efter forældreorlov og præcisering af beskyttelsen ved mindre gunstig behandling).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 20.02.2013).

Kl. 13:12

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 13:15

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Benyttelse af helårsboliger til fritidsformål).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 20.02.2013).

Kl. 13:12

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi skal lige bede om lidt mere ro, inden vi går videre i programmet. Der er lidt for meget larm. I er dårlige til at høre.

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Dette lovforslag er en præcisering af allerede gældende regler i forhold til kommunernes mulighed for at give dispensation fra bopælspligten. Dette forslag giver altså ikke kommunerne nye redskaber til at undgå tomme boliger i tyndt befolkede områder.

Venstre er bekymret over den affolkning, som sker i yderområderne rundtomkring i Danmark. Mange yderområder efterlades med et stort antal tomme og usælgelige boliger, som med tiden forfalder og skæmmes områderne. Derfor har Venstre foreslået at genindføre nedrivningspuljen. Efter at ministeren i månedsvis har afvist at genindføre nedrivningspuljen, har regeringen nu endelig foreslået at genindføre den. Jeg vil gerne kvittere for, at regeringen nu endelig lytter til Venstre på dette felt.

Baggrunden for dette forslag er ministerens markante udmeldinger om, at det skulle blive lettere at få tilladelse til at bruge helårshuse som fritidshuse. Ministeren påstod, at den hidtidige praksis med dispensationer fra bopælspligten var ulovlig. Det lød, som om boligministeren ville gå mere vidtgående til værks. Derfor kan man med dette forslag blive meget overrasket. Lovforslaget giver nemlig ikke nye muligheder for kommunerne, men præciserer blot de eksisterende. Det giver desuden dispensationerne et nyt navn, flexboligtilladelse.

Lovforslaget er med andre ord symbollovgivning, men der er heldigvis intet skadeligt i lovforslaget. Venstre tvivler på, at lovforslaget vil gøre den store forskel. Det er skuffende, for der er behov for flere værktøjer i værktøjsskassen til kommunerne i yderområderne. Venstre støtter tiltag, som vil hjælpe med udfordringerne i yderområderne, men effekten af dette lovforslag er meget tvivlsom.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Fru Louise Schack Elholm skal lige vende tilbage. Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning, selv om det var sådan lige i sidste øjeblik, men vi kender jo hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne stille et spørgsmål til Venstres ordfører, for det virker, som om man ikke er rigtig glad. Her er der en række punkter i den pakke, der er kommet frem her, hvor man gør noget ved det, som Venstre ikke selv havde sat penge af til i finansloven. Hvad er egentlig problemet her? Jeg forstår simpelt hen ikke den modvilje imod det her forslag, og så siger man, at værktøjsskassen skal åbnes op, og at der skal gøres noget mere. Hvad er det præcis, Venstre foreslår, som man ikke selv kunne have gjort, da man havde regeringsmagten?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Louise Schack Elholm (V):

Jeg må sige til hr. Bjarne Laustsen, at der jo intet nyt er i det her forslag. Det er jo blot en præcisering af eksisterende lovgivning. Der er ikke sat flere penge af med dette lovforslag. Der er jo ikke rigtig noget indhold i lovforslaget, og det, man godt kan være lidt frustreret over, er, at man har sat forhåbningerne op til, at nu sker der endelig noget. Og så sker der ingenting.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:16

Bjarne Laustsen (S):

Men så vil jeg da gerne have at vide, hvad det præcis er, Venstre gerne vil have der skal ske. Altså, man har da mulighed for at komme med et ændringsforslag, man har mulighed for at komme med et beslutningsforslag. Her kommer regeringen med et initiativ, som er veldokumenteret, som der er behov for, og som har været efterspurg.

Så spurgte jeg i øvrigt også efter, om ikke Venstres ordfører kunne være en lillebitte smule glad. På et område, hvor den tidligere regering ikke selv havde afsat penge, kommer der masser af penge til at gøre nogle ting. Så kunne man jo godt lige have hævet stemmen lidt og smilet lidt og sagt tak, for det er jo et skridt i den rigtige retning, er det ikke?

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Louise Schack Elholm (V):

Som jeg sagde tidligere, er jeg jo positiv over for, at man vil gøre noget på området. Jeg er særlig positiv over for, at regeringen i dag har lanceret, at der skal genindføres en nedrivningspulje. Det mener jeg jo er det, der batter. Det er jo et af de steder, hvor VK-regeringen gjorde noget ved at indføre en nedrivningspulje, der skulle sikre, at man kunne gøre noget ved de der faldefærdige rønner, der stod rundtomkring i landskabet. Så det synes jeg jo er en positiv ting at man gør.

I forhold til det her lovforslag vil jeg sige, at det undrer mig en kende, for hvis man læser høringssvarene, står der jo meget entydigt, at alle bakker op om, at der skal ske noget, men til gengæld er alle også frustrerede over, at der ikke rigtig sker noget med det her lovforslag. Så jeg synes, at man skulle prøve at kigge lidt på de her høringssvar og se, om man kan imødekomme dem lidt. Det kunne være rigtig tiltrængt.

Kl. 13:17

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er fru Annette Lind, Socialdemokratiet, som ordfører.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Fraflytning fra land til by er virkelighed i mange dele af Danmark. Mens indbyggertallet på landsplan i de senere år er steget, er det modsatte sket i vores landdistrikter. Nogle steder har fraflytningen faktisk været helt oppe på 20 pct. Det er derfor klart, at vi har behov for en ambitiøs landdistriktspolitik. Vi vil vende udviklingen med tomme huse på landet, fordi vi ønsker et land i balance. Vi arbejder hver dag for at skabe vækst, udvikling og arbejdspladser i hele landet og fremgang og nye udviklingsmuligheder i vores landdistrikter.

Derfor er jeg og Socialdemokraterne også rigtig glade for forslaget her i dag. Med fleksboligerne giver vi nemlig mulighed for, at man kan købe et hus uden bopælspligt. Så får kommunerne mulighed for at give tilladelse til salg af helårshuse til fritidsformål. Det er godt for de små byer og for de familier, der f.eks. bor i byen, og som gerne vil have et hus i naturskønne omgivelser. Tænk bare på vores kyster og skove, store vidder og rigtig flotte gamle landsbyer med forskellige geografier, som er en del af danskheden. Realdania udgav sidste år en rapport, der tydeligt viser, at alle danskere – landsbyboere, byboere og landboere – holder meget af vores landområder og gerne vil nyde de unikke og rekreative områder. Her er fleksboligerne et skridt i den rigtige retning.

Helt konkret ændrer vi på bopælspligten, så huse, der i dag står tomme, kan få nye ejere og en velfortjent istandsættelse. I mange landkommuner er det derfor en stor del af boligerne, der er billigt til salg, og liggetiden er langt over et år. Men fleksboligtilladelsen skal selvfølgelig kun gælde der, hvor de lokalt ønsker det og ser det som en mulighed for vækst og udvikling i lokalområdet. Hvis det er tilfældet, kan fleksboligerne til gengæld både skabe nyt liv i landområderne og nye arbejdspladser. Lokale håndværkere vil blive sat i gang med istandsættelse og vedligeholdelse. Nye tilflyttere sætter skub i det lokale handelsliv og de lokale attraktioner. Det samme gør udlejning af fritidsboliger. Håndværksrådet har faktisk vurderet, at ordningen kan give mellem 2.000 og 4.000 arbejdspladser i de 5 første år alene til istandsættelse og renovering af boligerne. Det er vigtige arbejdspladser for vores landdistrikter.

Derfor synes vi, at det er god socialdemokratisk politik, og vi støtter forslaget.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:20

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig lige at prøve at komme en anelse tættere på begrebet fleksboliger. Jeg kunne godt tænke mig lige at prøve at få boret lidt i, om det er sådan en tilladelse, der går på det enkelte hus, der bliver udpeget – man forestiller sig jo nok, at det er kommunen, der skal gøre det – eller går det mere på, at det er en personlig tilladelse til den, som køber huset og kan udnytte det i en begrænset periode, eller går det mere på, at der i et område er behov for nogle fleksboliger, og så kan man generelt gøre det? Eller hvordan tiltænker man det skal skrues sammen? Det kunne jeg godt tænke mig lige at få på plads.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Annette Lind (S):

Det kunne hr. Erling Bonnesen jo have læst i baggrundsmaterialet. Det er jo sådan, at tilladelsen gives til ejere af helårsboliger – de gives mulighed for at benytte boligen som fritidsbolig med ret til senere at vende tilbage til at benytte den til helårsbeboelse. Det er derfor, det hedder fleksboliger. På den anden måde er det sådan, at hvis tilladelsen skulle følge ejendommen og ikke ejeren, ja, så ville det faktisk være i strid med byggelovgivningens principper. Så derfor er den tilknyttet ejeren.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:21

Erling Bonnesen (V):

Så var det jo ikke uden grund, at jeg ligesom måske lidt havde fanget en overskrift eller måske lidt af en problemstilling her, som jeg synes vi skal prøve at sætte lidt mere fokus på i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Det er fint, at vi prøver at tage emnet op, og så skal vi prøve at have det boret ud. For det kunne jo tyde på, at det så ligesom går lidt mere på, at det er en personlig tilladelse, end at det sådan set er en konkret tilladelse på det enkelte hus. Og så er det måske et spørgsmål om, om langtidseffekten er så god.

Men lad os nu prøve at få det boret ud, sådan at vi kan sige, at der kan komme noget varig effekt af det her; det er det, vi skal prøve at have fokus på. Så lad os få en god og grundig udvalgsbehandling af det her. Men er ordføreren ikke enig i, at det ville være godt, hvis vi kunne få det drejet over mod, at det går mere på den enkelte bolig? Og hvis der så er nogle knaster i forhold til anden lovgivning, må det handle om at få det løst i forbindelse med det.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Annette Lind (S):

Jamen jeg glæder mig også rigtig meget til at få den debat, så det er vi fuldstændig enige om. Der er nogle andre love, som spænder en lille smule ben i forhold til det her, for fleksboligtilladelsen er vigtig, i forhold til at en midlertidig tilladelse bortfalder ved ejerskifte.

Men lad os kigge på i udvalget – det er jeg helt med på – om vi kan få ændret nogle ting. Der er nogle andre love, som går ind og spænder en lille smule ben i forhold til det her, men lad os kigge på det i udvalget.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:22

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er glad for, at der blev løsnat lidt op for det i svaret fra den socialdemokratiske ordfører. For jeg må nok sige, at hvis argumentet for, at der er noget, vi ikke kan lave om, er, at det kræver ændring af anden lovgivning, så er vores arbejdsbetingelser her i Folketinget vel rimelig begrænsede. Det er det, vi er valgt til. Hvis vi har et politisk ønske om noget og vil ændre noget et sted og det kræver folgelovgivning et andet sted, så tager vi da det med.

Jeg synes da, at det, som hr. Erling Bonnesen rejser spørgsmål om, er meget centralt, nemlig hvorvidt det skal være muligt at give en klar tilkendegivelse, der følger ejendommen og ikke personen, så spørgsmålet er afklaret, også i forhold til den efterfølgende mulighed for videresalg. Jeg tror, det er Realkreditforeningen, der skriver det i sit hørings svar, og jeg vil bare høre det lidt mere håndfast og spørge, om den socialdemokratiske ordfører konstruktivt vil gå ind i en diskussion omkring det under udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Annette Lind (S):

Vi er altid med på at diskutere ting i udvalget. Det er der slet ikke nogen tvivl om. Men det her handler om, at hvis tilladelsen skulle følge ejendommen og ikke ejeren, ja, så ville det altså være i strid med bl.a. byggelovgivningsprincipperne. Det var det.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:24

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen det er jo så også en klar indrømmelse af, at det her er en meget, meget beskeden justering, og at kommunerne fuldt ud har den her mulighed i dag. Det, der i hvert fald påpeges i hørings svarene som det tiltag, der måske kunne løfte det op til at være et endnu bedre instrument, er man fra Socialdemokratiets side åbenbart meget påpasselig med at gøre. Men jeg er da glad for, at vi så nu har fået klarhed over, at der her er tale om en yderst, yderst beskeden præcisering, som grundlæggende ikke giver kommunerne flere muligheder, end de allerede har i dag.

Det var også derfor, Venstres ordfører sagde: Fint nok! Der er ingen skade sket ved det her, og det kan vi sagtens støtte. Men det er jo så bare slående, at der i hørings svarene påpeges tiltag, der måske kunne øge efterspørgslen og give nogle muligheder for, at en række mindre byer kunne få solgt nogle ejendomme til nogen, der ville bruge dem, ikke som helårsbolig, men som fritidsbolig, og vedligeholde dem. Vi er enige i, at det er et positivt tiltag, men om vi kunne udbrede det lidt mere, er det, som jeg politisk søger at få et svar på fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Annette Lind (S):

Jeg synes, det her er typisk negativ Venstreretorik. Hvad tænker man på, når Håndværksrådet har sagt, at det her vil give mellem 2.000 og 4.000 arbejdspladser alene i de første år til istandsættelse og renovering af boliger? Det er vigtige arbejdspladser for landdistrikterne. Det må ordføreren da virkelig være enig med mig i. Der er ikke små ting at gå i gang med her. Der er masser af gode tiltag.

I dag har vi lige lavet det her tiltag med, at vi vil lave en nedrivningspulje på to gange 200 mio. kr. Der er tusindvis af forslag, der kan gøre det bedre. Her snakker Håndværksrådet altså om, at man vil lave 2.000-4.000 arbejdspladser alene på det her lovforslag. Det synes jeg godt nok er værd at tage med.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand.

Dansk Folkeparti vil gerne være med til gode investeringer i landdistrikterne og har også fremlagt vores eget program og rejst en forespørgselsdebat i salen om netop det at sætte fokus på, hvad vi i fællesskab kan gøre for at fremme landdistrikterne og øge tilflytningen. I Dansk Folkeparti har vi fundet inspiration i Norges model, som de kalder tiltagszoner, hvor Norge har vurderet nogle zoner til at være yderområder. Samtidig har vi anmodet regeringen om at finde en konkret definition på et landdistrikt. Dansk Folkeparti er kommet med forslag, bl.a. i vores program, som at hæve bundfradraget for sommerhusejere, lave en portal, som skal samle småøerne a la VisitDenmark, og flere positive forslag, som man i øvrigt kan læse om på vores hjemmeside.

I Dansk Folkeparti finder vi dette forslag tiltalende. Lovforslaget omhandler en præcisering af boligreguleringsloven, så det udtrykkeligt fremgår, at kommunalbestyrelserne kan meddele samtykke til, at en helårsbolig benyttes til fritidsformål og senere vender tilbage til helårsbolig. Det beskrives samtidig i lovforslaget, at tilladelsen eller samtykket ikke kan gives, hvis det er i strid med planloven eller med bestemmelserne i en plan. Jeg kunne godt tænke mig, at ministeren kunne give eksempler på, hvordan og hvornår den kunne komme til at være i strid med planloven.

Kommunerne har i dag mulighed for at give weekendattester. Kan ministeren beskrive, hvad forskellen er på weekendattester og flexboligtilladelser, som ministeren kalder det i dette lovforslag?

Dansk Folkeparti kunne godt have ønsket en samlet forbedringspakke for landdistrikterne, heriblandt en genindførelse af nedrivningspuljen og boligjobordningen og andre gode tiltag, som kunne hjælpe landdistrikterne, men når det ikke er regeringens hensigt, må vi tage det bid for bid. Det skal dog siges, at der er noget, som tyder på, at regeringen måske har ændret holdning til dette, og så må vi se, hvordan og hvorledes det kommer til at gå fremadrettet.

Jeg kunne godt tænke mig også at få uddybet, om vi kan få en garanti på, at det ikke påvirker sommerhusreglen eller giver en åbning til EU for at åbne op for sommerhusreglen. Men ellers ser Dansk Folkeparti rigtig gode elementer i det, og det er jo en præcisering af det, der i dag foreligger på det område. Dog er der også kommet et hørings svar fra Nykredit, som siger, at det her forslag kan gøres endnu bedre, og jeg synes, vi i fællesskab skal arbejde med det i udvalget og se, om vi kan gøre lovforslaget endnu bedre. Tak for ordet.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Radikale.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

I vores landdistrikter og vores landsbyer findes der mange tomme boliger, fordi folk er flyttet fra byen. Det ser rigtig træls ud, for at sige det på godt jysk. I dag har regeringen meldt ud, at vi ønsker at fortsætte puljen til nedrivning af boliger i 2014 og 2015. Det bliver til over 700 mio. kr., fordi kommunerne også skal afsætte penge. De skal afsætte 40 pct. til de her projekter.

Det her lovforslag omhandler de boliger, som ikke skal rives ned. For der er jo rigtig mange boliger rundtomkring i vores landdistrikter, og det kan godt være, de ikke kan sælges som helårsboliger, men det kan være, at man kan bruge dem som fritidsboliger. Lovforslaget ændrer boligloven, sådan at kommunerne får en øget mulighed for – eller muligheden bliver præciseret for – at kommunerne kan omdanne helårsboliger til fritidsboliger. Det sker ved en såkaldt flextilfaldelse, som man kan give til boligejerne.

Det er vores håb, at det kan være med til at få endnu flere kommuner til at benytte sig af den her mulighed og være med til at få liv i vores landdistrikter og i vores landsbyer, fordi folk vælger at bruge en helårsbolig som fritidsbolig og på den måde får fyldt boligen ud og skabt noget vækst og udvikling i vores landsbyer.

Med de ord vil jeg sige, at vi kan støtte dette lovforslag.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en enkelt bemærkning. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:30

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg vil godt lige prøve lidt med det samme spørgsmål, som jeg var inde på til den socialdemokratiske ordfører. Det går sådan ligesom meget på, at det er en personlig tilladelse, frem for at det mere er en tilladelse til selve bostedet eller boliger i et område.

Jeg kunne så også forstå på svaret fra den socialdemokratiske ordfører, at man, efter at vi fra Venstre rejste det, mente, at det var fint nok, at man skulle prøve at se på mulighederne for det. Det var der en positiv tilkendegivelse af.

Hvordan ser den radikale ordfører på, om man kunne prøve at komme tættere på og sige, at det nok skulle gælde mere for boligen, enten den konkrete bolig eller boligerne i området, frem for det personlige? For så kan man jo komme til at stå i den situation, at man – hvad skal jeg sige – måske får købt et hus af den her karakter, og så ved man ikke rigtigt, om man kan komme videre eller ej. Det kan jo også være et problem.

Hvilke overvejelser har den radikale ordfører haft om det her? Er den radikale ordfører klar til også at følge nogle af de her tanker, jeg lægger frem som folketingsmedlem for Venstre?

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Andreas Steenberg (RV):

Jamen jeg har haft den overvejelse, at det her følger den såkaldte sommerhusregel; ikke den, der har noget at gøre med, at EU-borgere ikke må købe sommerhuse i Danmark, men den regel, der eksisterer om, at hvis man har boet 8 år i sit sommerhus, må man få lov at bruge det som helårsbolig.

Den mulighed er også personlig. Derfor synes jeg, at det giver meget god mening, at det her også bliver givet til en person i stedet for til boligen som sådan. For det kan godt være, at man i kommunen eller fra kommunens side har interesse i at gøre det om igen. Det er derfor, vi kalder det en flextilfaldelse.

Jeg har også det grundsynspunkt, at man i den måde, man driver politik på, altid skal høre argumenter og overveje dem. Vi skal have en udvalgsbehandling her, og jeg vil gerne være med til at diskutere fordele og ulemper ved det forslag, som hr. Erling Bonnesen kom med her.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Jamen tak for det. Det viser sig, at det efterhånden bliver et vigtigt punkt i den her behandling af det her lovforslag. Jeg er da glad for, at også den radikale ordfører sender nogle signaler om, at vi skal prøve at se på det her.

For ligesom at prøve at runde det hjørne af, vil jeg spørge: Kan den radikale ordfører ikke give mig ret i, at det virker en lille smule underligt, at man har haft mere fokus på sådan ligesom personen end på boligen i det her?

For det er jo sådan set de boliger – hvad kan man kalde det – boliger, der ligger i forskellige områder, hvor det er vanskeligt, som man skal prøve at gøre noget for. Det er vi mange der gerne vil være med til.

Så er det ikke en lille smule underligt, at man med det her lovforslag faktisk har mere sådan fokus på en personlig tilladelse frem for på at få det til at hvile på bygningen? For der kan jo også forekomme ejerskifte og sådan nogle ting.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Andreas Steenberg (RV):

Jeg ser det sådan, at kommunerne får frihed til selv at bestemme. For der kan godt ske det, at et område ikke er til at sælge boliger i, og derfor siger man: O.k., nu får den her person lov til at bruge den som fritidsbolig. Men så kan der efter 10 år eller 2 år eller 20 år være kommet gang i området igen, og kommunen kan derfor få lyst til at sige, at nu vil den gerne have, at det skal være en helårsbolig igen, fordi der faktisk er brug for nogle helårsboliger.

Derfor synes jeg egentlig, at det her er et meget liberalt og meget tillidsvækkende signal til kommunerne. Man siger, at nu får de den fleksibilitet i forbindelse med de boliger, og så kan de gå frem og tilbage, sådan at det giver nogle muligheder for kommunen.

Så jeg synes, at det er rigtig godt, at vi lader kommunalbestyrelserne få lidt frirum til at gøre noget ved de her boliger.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Da SF's ordfører på det her forslag, fru Sanne Rubinke, desværre ikke kunne være til stede i salen, skal jeg hermed gøre rede for SF's holdning til forslaget på vegne af hende.

Med dette forslag gives kommunerne mulighed for midlertidigt at ophæve bopælspligten på en ejendom. Ideen er, at det dermed bliver mere attraktivt at købe ejendom i landdistrikterne, fordi man som ejer vil kunne få kommunens tilladelse til at benytte ejendommen som fritidsbolig og senere ret enkelt kunne få tilbageført status som helårsbolig.

Vi forestiller os, at dette kan skabe mere gang i ejendomshandler i landdistrikterne. Der findes ganske mange huse og småejendomme med en skøn, rekreativ og attraktiv beliggenhed. Mulighed for at købe et sådant sted til fritidsformål, hvor man senere, når pensionistlivet melder sig, kan bo hele året, er da simpelt hen et godt tilbud.

Det fremgår af forslaget, at det er en mulighed for kommunerne at benytte sig af denne ordning med flexboligtilladelser, ligesom det pointeres, at en ophævelse af bopælspligten efter disse særlige be-

stemmelser knytter sig til ejeren og ikke til ejendommen; dette for at holde reglerne inden for rammerne af eksisterende planlov og bygge-
gelov.

Vi forventer, at en del kommuner vil finde reglerne brugbare og til gavn for udviklingen i landdistrikterne, og at en del mennesker vil have glæde af på denne måde at kunne flytte på landet under fleksible vilkår.

SF støtter forslaget og ser frem til den videre behandling.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Dohn fra Enhedslisten som ord-
fører.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Her har vi at gøre med et forslag, hvor der set gennem Enhedslistens
briller er både positive og mindre positive elementer. Det er jo så-
dan, at mange huse i dag er til salg i landdistrikterne. Mange af dem
står forladte og tomme, og der tales jo mere og mere om, at der er
direkte usælgelige huse på landet. Forslaget om, at kommunalbesty-
relsen kan tillade, at en helårsbolig kan benyttes til fritidsformål, vil
sikkert kunne betyde, at nogle af de her nu tomme huse vil blive
solgt og sat i stand. Det er jo for så vidt beskæftigelsesmæssigt og på
andre måder ganske positivt.

Det, Enhedslisten er betænkelig ved, er, at de her huse så ikke
længere er helårshuse. Det vil sige, at den kultur, der er omkring, at
man har helårsbeboelse og helårsbebyggelse, risikerer at blive svæk-
ket, når der kun er periodevis beboelse i de her huse. Samtidig er der
jo eksempler på, at feriehusene i visse områder fortrænger helårshu-
sene, og det har så i uheldige tilfælde kunnet medføre, at f.eks. loka-
le unge ikke har haft råd til at købe sig ind i det område, hvor de er
vokset op. Man kan f.eks. se tilfælde af det i Skagen. På samme må-
de er der også en række af de danske småøer, som er ganske sårbare
over for, at helårshusene skifter status.

Så her har vi altså et forslag, hvor man kan sige at der er positive
og negative elementer og effekter, og derfor vil Enhedslisten nøje
følge arbejdet med forslaget i udvalget.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance
som ordfører.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg vil gerne understrege, at Liberal Alliance kan støtte
forslaget, og vi ønsker sådan set ikke at lave en hel masse fejlfinding
på det, men vi vil benytte den her chance til at sige, at det her da er
et lille forsigtigt skridt. For vi burde jo gå langt videre, og det håber
jeg meget at ministeren på et tidspunkt kunne medvirke til, hvis man
virkelig vil noget for de her landområder.

Vi har før foreslået, at man helt skulle lade være med at skelne
imellem fritidsbolig og helårsbolig. Det kunne man sådan set gøre
overalt, altså slippe markedet fri og gøre det liberalt. Vi har før peget
på, at en væsentlig løftestang for de områder, vi taler om, i yderkan-
terne, ville være at give mulighed for efter at have ophævet skellet
mellem fritidshuse og helårsbeboelse, at man så også kunne sælge til
udlændinge i stedet for at have de der mærkelige regler, vi har i Dan-
mark.

Så der er virkelig mulighed for at komme ud over stepperne på
det her område med nogle gode liberale løsninger i stedet for at tale
om, at det går galt med planloven, eller at dele Enhedslistens bekym-

ring for, at der så er nogle huse, der bliver for dyre osv. Tvangsbo-
sætning går vi ikke ind for. Vi går sådan set ind for en liberalisering
af det her område og fri bosætning. Sådan tror jeg sådan set vi er
indrettet som mennesker. Så der er masser af muligheder her for at
hjelpe de her områder i et frit marked, som er helt anderledes.

Det her er et lille, godt skridt i den rigtige retning, og vi vil helt
givet få at se, at nogle, som ikke kan sælge deres hus, men som alli-
gevel skal flytte, beholder huset og gør det i stand og har det som
sommerbolig. Man kunne sagtens forestille sig, at jyder kunne have
en sommerbolig i form af en lejlighed i København uden problemer
og uden at skulle søge efter de her mærkelige boliger, der er frie. Så
et friere bolig marked ville altså være rigtig godt, og det ville klæde
en socialdemokratisk regering at overhale den blå blok højre eller
venstre om og så komme med forslag, der gav liberale løsninger,
helt omkostningsfrit leveret til ministeren som en enestående chance
for, at regeringen kunne føre sig lidt frem.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth fra Konservative som
ordfører.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Da vores ordfører er forhindret i at være til stede,
skal jeg på hendes vegne tilkendegive, at det lovforslag, vi behandler
i dag, betyder, at kommunalbestyrelserne kan give tilladelse til, at
helårsboliger kan bruges til fritidsboliger i en given periode. Det er
mærkværdigt, at det her lovforslag ligger i Landdistriktsudvalget, da
lovforslaget gælder alle kommuner, men lad det nu ligge.

Der er ingen tvivl om, at lovforslaget vil have stor betydning i
landdistrikterne. Udflytningen væk fra landdistrikterne de senere år
er kritisk, og som Konservative ønsker vi et Danmark i balance. Vi
ønsker også en balance mellem by og land, og vi ønsker ikke tomme,
affolkede områder i landdistrikterne, som sygner hen, visner og til
sidst dør. Forslaget her kan skabe mere liv og mindre affolkning,
hvis fritidsfolket kan benytte nogle af de her tomme boliger. Det kan
endda være med til at betyde, at yderområderne blomstrer op igen,
og den udvikling vil vi selvfølgelig gerne understøtte.

Når vi ude i landet bliver mødt af problemer med tomme boliger,
som står spøgelsesagtigt tilbage, så har vi sympati og forståelse for,
at kommunerne ønsker at omdanne sådanne helårsboliger til fritids-
boliger i en given periode. Derfor støtter Det Konservative Folkepar-
ti lovforslaget.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrik-
ter.

Kl. 13:41

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg vil gerne starte med at takke for den velvillige indstilling, der har
været fra partiernes side, i forhold til lovforslaget, men også for be-
mærkningerne, der er fremkommet i forbindelse med behandlingen.
Jeg vil kommentere nogle enkelte af dem.

Så vil jeg godt sige, at det jo er paradoksalt, at DF's ordfører, fru
Karina Adsbøl, kræver garantier for sommerhusreglen, samtidig med
at hr. Leif Mikkelsen vil have den fuldstændig ophævet og også sæl-
ge alle vores sommerhuse og helårshuse til tyskerne. Der ser regerin-
gen anderledes på det, og jeg vil godt sige, at vi har ingen som helst
tanker om at røre ved reglen om, at man skal bo i Danmark i 30 år
eller have tilknytning til Danmark i 30 år eller have en helt særlig
tilknytning for at kunne købe sig et sommerhus. Så er det slået fast.

Så vil jeg også godt sige, at der udspandt sig en diskussion om nedrivningspuljen, som var under den tidligere regering. Man må sige, at det jo var en pulje, som løb over 2 år; der var kun 39 kommuner, der fik del i den. Det, vi gør nu, med det initiativ, som er blevet drøftet her i dag, er jo at afsætte 200 mio. kr. om året i 2 år sammen med de 75 mio. kr., som vi i forvejen har prioriteret, altså 550 mio. kr. over de næste 2 år til byfornyelsesrammen, hvor det særlig kommer til at gælde for landsbyer og mindre kommuner.

Det vil sige, at de altså godt kan bruges til både at rydde op og rive ned, og så gælder det i bymæssig bebyggelse, for erfaringerne fra den tidligere nedrivningspulje viser jo, at der gik rigtig mange penge til at rydde op i enkeltstående landbrugsbygninger, herunder lader osv.; her vil vi gerne lægge rigtig meget vægt på, at det er i bymæssig bebyggelse. Men det får vi jo selvfølgelig en lejlighed til at drøfte både i de forskellige forligskredse og i Folketinget, når vi kommer dertil.

Derudover peger hr. Lars Dohn fra Enhedslisten på, at der er en udfordring, når helårsboliger skifter status til fritidsboliger. Og se, det, der er hele pointen her – nøjagtig som vi kender det fra den eksisterende sommerhusregel – er nemlig, at pensionister, der har haft et sommerhus igennem mange år, mindst 8 år, kan flytte ud og bruge det. Og som det er blevet mig oplyst, er der rigtig, rigtig mange pensionister, der gør det. Når de har haft et sommerhus et eller andet dejligt sted i mange år, flytter de, når de bliver pensionister, ud og bruger det her sommerhus til helårsbeboelse.

Her er det jo også tanken, at det skal kunne ske, uden at man skifter status på helårsboligen eller på den bolig, man har brugt til fritidsformål. Så kan man flytte ud i det og bruge det, som man vil. Her følger den tilladelse også personen, ligesom det er tilfældet i de eksisterende regler – man kan kalde den regel, der er i forhold til sommerhusområder, for otiumreglen. Det gælder jo i øvrigt så også huse, hvor man har haft tilknytning til Danmark i 30 år efter sommerhusreglen, som er indført nærmest som det femte forbehold; den følger også personen.

Så det lovforslag, vi behandler i dag, handler om, hvornår en helårsbolig kan benyttes til fritidsformål efter reglerne i boligreguleringslovens § 7. Det er regler, som den enkelte kommune kan beslutte at indføre eller ophæve. Må jeg ikke sige, at der har været rigtig meget miskmask omkring det her – nogle kommuner har udstedt weekendattester, andre har ikke osv. Men de her regler kræver i dag, at kommunalbestyrelsen giver samtykke, hvis en ejer af en helårsbolig ønsker at tage boligen i brug til andre formål end helårsbeboelse. Der er altså det, man kalder for bopælspligt i dag, og som hr. Lars Dohn omtalte.

Reglerne blev oprindeligt lavet for at give kommunerne mulighed for at fastholde bestanden af helårsboliger af hensyn til boligsøgende i kommunen, og med reglerne kan kommunerne sikre, at der ikke sker en omdannelse af helårsboliger til andre formål, f.eks. til erhverv eller fritidsformål, i et omfang, der kan medføre boligmangel. Det er jo en helt, helt anden situation, vi står i i vores landdistrikter i dag, og det fremgår tydeligt af reglernes formulering, at det er den situation, man tager hensyn til, ved den måde, reglerne er formuleret på, og hvad de tager sigte på.

Men nu er tiden en anden end dengang, reglerne blev indført. Realiteten er i dag, at der findes områder, især i vores landdistrikter, der er præget af affolkning, og hvor boligerne står tomme med risiko for at forfalde. Der er et overskud af helårsboliger. Jeg tror, at alle kender det, når de kører igennem vores landdistrikter, og kan se, at der står tomme boliger.

Hvad er det så, der er det nye? Det er, at det er en ny situation, som gør det nødvendigt at tænke på andre måder ude i kommunerne. Derfor synes jeg jo, at det er relevant at formulere det udtrykkeligt, at kommunerne kan give samtykke til, at en helårsbolig benyttes til fritidsformål, og at det samtidig pointeres, at ejeren på et senere tids-

punkt kan vende tilbage til helårsbeboelse i den pågældende bolig uden yderligere ansøgninger om samtykke fra kommunen – altså som vi kender det fra sommerhusreglen, og som vi kender det fra otiumreglen. Tilladelsen følger altså ejeren.

Kl. 13:46

Det er jo en særlig pointe, at det er kommunerne, der beslutter – og det er også henvendt til Enhedslistens ordfører, hr. Lars Dohn – hvad det er for nogle områder i kommunen, og hvad det er for nogle boliger, den gerne vil gøre til fleksboliger, således at det kan passe ind i planlægningen. Man kan sagtens forestille sig en langstrakt landkommune, hvor man har en centerby, som man ikke vil have fritidsboliger i, og så yderområderne, hvor man gerne vil have fritidsboliger. Og det er det, der er vigtigt, nemlig at det skal ind kommunens plangrundlag, det skal vedtages i kommunen, og det er jo den frihed, vi giver kommunerne. Jeg har hørt gang på gang, når jeg har været rundt i landdistrikterne, at de gerne vil have yderligere muligheder for det.

Jeg skal også tilslutte mig det, fru Annette Lind sagde, nemlig at det er vurderet fra andre sider, at det vil give en række ekstra arbejdspladser og også nogle muligheder for at leje nogle flere huse ud. Vi skal huske på, at helårsturismen ved vores kyster faktisk er den største del af vores turisme i Danmark i dag med over 8 mia. kr. i omsætning.

Så kommunerne kan altså benytte sig af den her mulighed, og det er jeg overbevist om de vil. Så vil det medvirke til at øge efterspørgslen på velbeliggende helårsboliger i landdistrikterne og dermed modvirke den risiko, der er for forfald af helårsboliger i områder med affolkning. Jeg er sikker på, at der er mange potentielle købere til helårsboliger, som i en periode vil benytte dem til fritidsformål og senere igen vil vende tilbage til at bruge dem til helårsbeboelse, præcis som vi kender det fra sommerhusene. Forslaget vil her også kunne bidrage til at skabe liv i vores yderområder.

En anden vigtig pointe, som jeg nævnte, er, at de her fleksboliger også vil kunne lejes ud på linje med fritidsboliger og dermed bidrage til at øge turismen i trængte områder. Fritidshusudlejernes Landsforening regner med, at man lejer ca. 35.000 boliger ud i det her land om året – det er det, der giver en stor valutaindtægt. Foreningen siger, at man faktisk kan forøge indtægterne med 50 pct. Hvis det her bliver en rigtig sællert, som man måske sådan kan sige i gæseøjne, så vil man kunne leje for måske helt op til 3-4 mia. kr. ekstra ud. Det kræver selvfølgelig, at de bliver lejet ud, og det synes jeg er vigtigt.

Jeg har altså valgt at indføre den her ordning med fleksboliger inden for de grænser, der følger den gældende lovgivning. Det indebærer, at en fleksboligtilladelse ikke kan gives, hvis den er i strid med anden lovgivning, og det er først og fremmest planloven og byggeloven, der tænkes på. Det er altså fuldstændig, som det er med de øvrige tilladelser, der gives i forhold til at benytte sommerhusene til helårsformål osv.

Det betyder i sagens natur, at ordningen med fleksboliger i et vist omfang begrænses af de her regler, da de sætter grænser for kommunernes mulighed for at meddele tilladelse til fleksboliger, men jeg mener, at der er mange muligheder i vores landdistrikter for at bruge den her regel. Så tilladelsen gives altså til ejeren, og derfor kan den ikke følge med ejendommen ved salg. Så bortfalder den, og en ny ejer må ansøge kommunen om fleksboligtilladelse.

Jeg synes jo, at hvis man laver et tankeeksperiment om, at der bliver givet en tilladelse til fleksbolig i et yderområde lidt fjernt fra centrum i en kommune, så skal man ikke have megen fantasi til at forestille sig, at den selvfølgelig vil fortsætte med den næste ejer. Det er altså en mulighed, vi giver kommunerne, og de kan altså vælge at give de her tilladelser der, hvor de skønnes være til gavn for udviklingen i kommunen.

Derfor må det også forventes, at en række af de kommuner, der har været hos mig og sikkert også hos mange landdistriktsordførere,

vil være indstillet på at give potentielle købere forhåndstillkendelse om, at kommunen vil give en fleksboligtilladelse. Det synes jeg også er vigtigt at sige. For jeg tror, at mange, der måske går og overvejer at købe sig et helårshus, på den måde kan gå ind at søge kommunen om på forhånd at få en tilladelse, inden de køber.

Så alt i alt mener jeg, at den her præcisering af reglerne, altså af kommunens adgang til at lempe på bopælspligten, vil skabe større fokus på mulighederne for både den enkelte og for kommunerne, og det vil påvirke forholdene i de her områder med affolkning i en positiv retning.

Jeg siger endnu en gang tak for den velvillige behandling og ser frem til et godt udvalgsarbejde.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Der er en række korte bemærkninger. Det er først hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:50

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg vil da gerne præcisere, at det er ufatteligt dejligt at være Venstremand i dag. Tænk sig, efter et fantastisk hårdt pres for at få genindført nedrivningspuljen kommer den, og efter et fantastisk hårdt pres kommer boligjobordningen. Så jeg vil gerne sige, at i dag er det en dejlig dag at være Venstremand.

Så må vi sige, at når nu regeringen har fået indført en hel del af det, vi gik til valg på, skal den jo snart til selv at finde på noget nyt. Noget af det er så åbenbart det her med fleksboligordningen, og den skal vi selvfølgelig se positivt på i det omfang, hvor den så også kan hjælpe.

Det er ikke for at være fejlfinder eller noget, men jeg har jo tidligere boret i det, og spørgsmålet går på, hvorfor det egentlig går på en personlig tilladelse i stedet for en tilladelse til huset eller området, kan man sige, for det er sådan set det, det handler om. Jeg vil godt have, at ministeren sådan lige sætter lidt ekstra ord på det, for der kan jo forekomme handler og ejerskifte.

Er det sådan en tilladelse til, at kommunerne bare kan sige: Yes, det er et quick fix; det er noget, vi bare strør om os med løs hånd? Er der nogle kriterier, der skal lægges ind? Hvad skal opfyldes? Eller kan kommunerne bare sige, at det synes de ikke; det vil de ikke, og så kan man ikke komme længere? Hvad er der af overvejelser bag det? Det synes jeg at vi skal prøve at få boret ud under udvalgsbehandlingen.

Jeg synes, det er fint, at der er sat fokus på det, og at emnet er sat på dagsordenen. Det vil jeg gerne sige tak for. Så skal vi så bare have det boret ud, så vi ligesom, når vi på et tidspunkt kommer til tredje behandling, kan aflæse, at det her kan give den effekt derude i virkeligheden, som vi jo sådan set alle sammen ønsker os.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:51

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu skal jeg jo ikke bedømme, hvornår det er dejligt at være Venstremand, men jeg kan sige, at det er altid godt at være socialdemokrat; hr. Erling Bonnesen skulle prøve det.

Når det så er sagt, vil jeg da gerne sige, at vi jo er stødt på det her med, at huse udeomkring står tomme. Derfor har jeg også i første omgang prioriteret 75 mio. kr. fra byfornyelsesrammen. Derudover har vi nu fået den her store pakke, hvor vi kan skabe vækst i landdistrikterne, for det er nemlig gået hårdest ud over dem, da vi mistede 170.000 arbejdspladser under den forrige regering. I de sidste 4 år

mistede vi 170.000 arbejdspladser. Derfor er den her nedrivningsdel jo også en del af det.

Men vi vil gøre mere end bare at give muligheden til 39 kommuner. Vi vil give alle landdistrikterne mulighed for det. Det håber jeg gør hr. Erling Bonnesen ekstra glad, uanset om han er Venstremand eller ej. Og så kan hr. Erling Bonnesen jo blive rigtig glad over, at vi også afskaffer den tidligere regerings kørselsafgift, som jo på en måde var en afgift på at drive erhverv i vores landdistrikter.

I forhold til det område, vi diskuterer her i dag, er det jo et spørgsmål om at skabe klarhed, ensartethed og give kommunerne og dermed også borgerne nye muligheder. Jeg forventer faktisk, at det ligesom sommerhusreglen vil få stor betydning. Jeg kan simpelt hen ikke huske tallet. Jeg læste det forleden dag i Morgenavisen Jyllands-Posten, tror jeg. Der var en stor artikel om sommerhusreglen, og den viste, at der er rigtig, rigtig mange pensionister, som har valgt at bo i deres sommerhus hele året. Det håber jeg også at den her regel vil betyde.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:53

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg kan så forstå, at i hvert fald landdistriktsministeren synes, at det er en dejlig dag at være socialdemokrat i. Jeg kan så bare forstå, at det ikke er alle socialdemokrater, der synes, at det er en dejlig dag at være socialdemokrat i. Men det skal jeg ikke blande mig i.

Jeg kan høre, at der i hvert fald er god grund til, at vi får en meget grundig udvalgsbehandling. Det er igen ikke for at være fejlfinder, men lad os nu tænke os den situation, at der er et område – det kunne være på Langeland; det kunne være på Lolland-Falster; det kunne være andre steder, hvor det her er et højaktuelt emne – hvor de først siger ja til, at man får den her flekstilladelse, så kommer man lidt i gang med tingene, og så er der gået en vis periode, og så gælder den så ikke længere; så har man pludselig ikke længere den der flekstilladelse, og så må den jo falde bort. Hvad skal ejeren så gøre i den situation? Er han så pligtig til at flytte derhen, eller hvordan skal det håndteres?

Kl. 13:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:54

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Hr. Erling Bonnesen har selv været borgmester og kender vilkårene ude i kommunerne. Jeg kan ikke forstå, at han forsøger at skabe unødigt tvivl om forslaget. Det fremgår både af lovforslaget og af min tale og også af de andre ordføreres taler, at det følger personen. Det vil sige, at hvis man har fået en fleksboligtilladelse, har man den så længe, man ejer bygningen eller måtte afgå ved døden. Der står, at den følger personen. Man kan jo heller ikke tage en sommerhustilladelse fra nogle pensionister, der har fået lov til at bo der. Jeg ved godt, at der er nogle borgmestre, der har ytret ønske om, at de gerne vil have lidt færre pensionister i deres områder. Det er så en anden diskussion. Men har man først fået en fleksboligtilladelse, følger den jo boligen.

Det, jeg sagde i min tale, var, at hvis man nu gerne vil sælge det, fordi man måske ikke helt kan overkomme at have huset mere, man har boet der et par år, kan en køber rette forespørgsel til kommunen og sige: Vi agter at se på den her bolig; kan der gives en fleksboligtilladelse også fremadrettet? Det er der, at jeg håber, at kommunerne kigger på, hvilke områder de gerne vil have fleksboliger i, og hvilke

områder de ikke vil have det. Nu nævnte hr. Erling Bonnesen selv Langeland, som jeg kender godt. Der kunne man forestille sig, at de ikke vil have det i Rudkøbing, men at de gerne vil have det i både Lohals og Bagenkop. Så jeg synes ikke, at der er tvivl om det.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 13:55

Leif Mikkelsen (LA):

Nu ved jeg ikke, om vi er kommet til et større bekendelsesmøde. Jeg vil da gerne markere, at jeg er glad for, at jeg hverken er Venstre-mand eller socialdemokrat.

Men jeg undrer mig over, at ministeren åbenbart stadig væk bærer på en eller anden tyskerforskrækkelse. Jeg nævnte overhovedet ikke tyskere i mit indlæg, da jeg påpegede vores problemer omkring sommerhusene. Jeg sagde faktisk bare, at vi før var fremme med et forslag om salg af sommerhuse, og at vi peger på, at sommerhuse også godt – uden at skelne mellem dem og helårsbeboelse – kunne sælges til udlændinge.

Vil ministeren ikke give mig ret i, at det dog er en mærkelig regel, vi har, når vi rask væk sælger vore landbrug til udlændinge? En stor del af den danske mælkeproduktion drives af hollandske landmænd, og velkommen til dem. Og så står vi med en eller anden regel om, at et gammelt faldefærdigt sommerhus ude på Vestkysten for enhver pris ikke kan sælges til en udlænding. Hvad er det for en forskrækkelse? Jeg bliver helt bekymret, når så ministeren nævner tyskerne. Er det virkelig den, der holder endnu? Jeg nævnte bare udlændinge med hensyn til at åbne op for det her område. Er det til at forklare, at vi har en sådan forskel? Er det meget bedre? Altså, et landbrug med mange hektarer osv. er dog en fantastisk del af Danmark at afgive. Så det undrer mig meget.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:56

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu tror jeg, at hr. Leif Mikkelsen skal skelne meget klart imellem det at drive erhverv i Danmark, uanset om vi snakker landbrug eller andre erhverv, og så det at erhverve sig en bolig, man vil bruge til fritidsformål. Jeg vil nu sige, at jeg på ingen måde er tyskerforskrækket, tværtimod. Jeg kan rigtig godt lide at komme til Tyskland, og jeg synes godt om både deres fodbold og en del af deres mad. Så det er ikke her, den hænger. Men jeg vil sige, at reglen, som man kalder sommerhusreglen, i virkeligheden er en regel for helårsbeboelse, altså at man kun kan købe efter 30 år og med tilknytning til Danmark, eller hvis man har en helt særlig form for tilknytning. Den administreres ret stramt, og jeg forstår, at der er et bredt flertal for det i Folketinget. Det var jo en del af optagevilkårene i forhold til EU. Og jeg har det sådan med det, at den står jeg bag helt og fuldt. Og så vil jeg sige, at det jo ikke er et gammelt faldefærdigt sommerhus, tyskerne går efter, tror jeg. De vil gerne have nogle velholdte og nogle gode og ordentlige sommerhuse, og de vil også gerne give en høj pris for det. Det vil betyde, at der vil være rigtig mange i Danmark, der måske ikke har råd til at købe sig et sommerhus.

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 13:57

Leif Mikkelsen (LA):

Så vil jeg gerne spørge ministeren: Er det ikke topmålet af hykleri, når vi danskere rask væk køber sommerbolig i Grækenland, Tyrkiet og alle mulige vegne? Der gør det ingenting, at vi har sommerbolig, som vi regner med at bruge sådan måske 14 dage om året eller et par gange. Det gør ikke noget. Og de samme mennesker, der har dem, og som sikkert har en plads her i salen, sidder med et hykleri om, at ingen udlænding må købe i Danmark. Er det til at forklare ude i fri luft? Kan det virkelig passe, at vi har en boligminister, der går ind for sådan et hykleri?

Kl. 13:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:58

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu startede hr. Leif Mikkelsen sit spørgsmål med at sige, at han var glad for, at han var medlem af Liberal Alliance. Og her er jo forklaringen på det, for der er forskel på socialdemokrater og i øvrigt også Venstrefolk og så Liberal Alliance. Vi har nogle andre synspunkter. Og må jeg så ikke sige, at hvis man her sælger rigtig mange sommerhuse til udlændinge, vil der ske det – man har områder i England osv., der er købt af udlændinge – at der intet liv er. Det giver intet liv i landsbyskolen. Det giver ingen udlejning, fordi folk med mange penge, der har råd til at købe dem, ikke lejer dem ud. Så det er også et spørgsmål om, hvad vi vil med vores yderområder. Skal vi affolke dem og sælge dem til udlændinge, eller skal vi prøve at skabe liv på de vilkår, der er? Jeg ved godt, at det retorisk set er lidt forenklet, og det er lidt unfair, men ellers kan jeg ikke nå det. Men der er en forskel i synet på det. Og jeg respekterer, at Liberal Alliance gerne vil det her, men det vil vi ikke.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 13:59

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. Vi støtter lovforslaget. Vi synes, det er et fint initiativ, men jeg vil bare gerne vide, for at nogle kommuner ikke måske skal begynde at gå baglæns, at der vel ikke er noget i dag, der forhindrer kommunerne i at gøre det, som loven lægger op til skal ske i fremtiden. Vi sender vel ikke et signal nu til kommunerne om, at de skal begynde at lade alt gå i stå derude, fordi det her først skal vedtages. Hvis man som kommune selv ønsker at gøre nogle af de ting her, så kan man vel det. Det var bare det ene.

Det, som optog mig endnu mere, var, at ministeren talte meget om sommerhusreglen for pensionister. Skal man forstå det sådan, at det her forslag fuldstændig sidestiller den almindelige sommerhusregel for pensionister, altså i sommerhuse, og så de her boliger, vi taler om nu? Det er de samme ting, der gør sig gældende, for at man kan benytte dem som helårsbolig osv. osv. Det er fuldstændig parallelt. Skal man forstå det sådan?

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:00

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er bare lige, så vi er enige om det: Jeg sagde bare, at parallellen til det var, at når man har et sommerhus og man har haft det i 8 år, så er det en tilladelse, der følger den enkelte, og ikke huset. Så derfor er

det også en parallel til det her, hvor det er en personlig tilladelse, når man får en flexboligtilladelse. Det er det ene.

Det andet er, at det her giver klarhed. Det giver kommunalbestyrelsen en bemyndigelse. Det er en bemyndigelse, som man også godt kan bruge i dag med omvendt fortegn, men det giver klarheden, det giver muligheden for, at det kan følge personen hele livet igennem. Det nye i det her er, at man, hvis man gerne vil bruge det til helårsformål igen, efter at man har brugt det til fritidsformål, så faktisk kan gøre det, uden at huset skal skifte isoleringsmæssige, bygningsmæssige standarder. Det er det nye i den her del af det.

Men jeg synes da bestemt ikke, at man skal sætte det i stå de steder, hvor man bruger reglen i dag – det synes jeg er rigtig vigtigt – men man skal bare gøre sig klart, at det her giver lidt mere klarhed over det, det giver en ny mulighed. Og så synes jeg da, at man ude i kommunalbestyrelserne skal gøre sig klart: Hvor er det, vi gerne vil have den her regel taget i brug? Så fjerner det jo en del af den usikkerhed, der har været i forbindelse med weekendattester, som kommunerne har administreret meget, meget forskelligt. Der synes jeg at der har været behov for at præcisere, hvad det er, der gør sig gældende.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 14:01

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen tak for svarene. Men så må vi bare konstatere, at når det er som med sommerhusreglen, så følger der også de rettigheder med, som der gør i forbindelse med sommerhuse; det går jeg ud fra. Altså, når pensionister efter 8 år kan flytte ud i sommerhuset og bruge det som helårsbeboelse, så er det det samme, der gør sig gældende her, og der tænker jeg selvfølgelig på de ydelser, som følger med. Der er jo en stribe ydelser inden for kommunen, og jeg går ud fra, at det er de samme.

Så er det endelig også sådan, at pensionisterne jo har en ret til, at de må bruge det, hvis de har ejet det i 8 år – det er ikke noget, man skal ud at spørge om, men det har man ret til. Er det også det, der bliver videreført her, altså at når man har det, så kan det ikke mere tilbagekaldes?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:02

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg har ikke sagt, at det er de samme rettigheder, der knytter sig til det, som til den anden sommerhusregel, for der skal man jo have haft sommerhuset i mindst 8 år for at få lov til at kunne flytte derud. Her er det sådan, at hvis man får en flexboligtilladelse, så kan man faktisk ændre status fra fritidshus til helårsbolig, hvis man ønsker det, eller den anden vej rundt. Så må jeg gå ud fra, at de rettigheder der følger med det, at man flytter ind i kommunen og ind i et hus, som man tidligere har brugt til fritidsformål, er præcis de samme, som gælder for alle andre borgere i kommunen, altså at man også har ret til de velfærdsgoder og til det, der følger med, i kommunen. Sådan må det være.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Medmindre fru Karina Adsbøl har taget navneforandring, skal vi lige bede hende komme over på sin egen plads, inden hun får ordet.

Fru Karina Adsbøl.

Karina Adsbøl (DF):

Tak, formand. Jeg skal lige høre ministeren om noget. I lovudkastet står der, at en køber ikke har krav på, at kommunalbestyrelsen afgiver en sådan tilkendegivelse, og at den ikke er bindende, hvis den gives. Betyder det med, at den ikke er bindende, hvis den gives, så, at man, når man har fået den, kan risikere, at den lige pludselig kan blive trukket tilbage? Så skal jeg også lige høre om det med sommerhusreglen. For er det hele regeringens holdning, at der ikke skal pilles ved sommerhusreglen, og at man ikke skal åbne op for, at udlændinge kan købe sommerhuse i Danmark?

Hvis ministeren vil redegøre for det, så vil jeg blive rigtig glad.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:03

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Med hensyn til det første går jeg ud fra, at når kommunerne også i dag har givet de tilladelser, så er det sådan, at de følger med. Og det er selvfølgelig meningen, at sådan en flexboligtilladelse følger boligen, og at man kan ændre status på den undervejs.

I forhold til sommerhusreglen vil jeg sige, at ja, det er regeringens holdning til det, og jeg ved, at også Dansk Folkeparti har den samme holdning til det.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:04

Karina Adsbøl (DF):

Jamen det er jo meget glædeligt, at ministeren og Dansk Folkeparti kan blive enige om det. Men er det så hele regeringens holdning, at der ikke skal pilles ved sommerhusreglen i forhold til det her? Og hvis det er det, kan ministeren vel også i forbindelse med det her lovforslag give en garanti for, at det ikke kommer til at vedrøre noget som helst om, at man kan komme til at åbne op i forhold til det her med sommerhusreglen?

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:04

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu kan man jo aldrig give nogen garantier, og det tror jeg man skal være varsom med, men når det så er sagt, vil jeg sige, at regeringen er indstillet på at fastholde sommerhusreglen, og det giver jeg udtryk for her i dag. I forhold til, om det her skulle have nogen betydning for det: Det kan jeg overhovedet ikke se at det har. Jeg kan ikke forstå spørgsmålet på den måde, at det overhovedet skulle have nogen betydning. For det er jo danskere, som får mulighed for at bruge en flexboligtilladelse i et yderområde, og jeg kan ikke rigtig se, hvordan det skulle kunne ændre på det.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Landdistrikter og Øer. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af jernbanespor, omladefaciliteter m.v. på Hirtshals Havn samt udbygning af jernbaneinfrastrukturen i baglandet.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl.
(Fremsættelse 17.01.2013).

Kl. 14:05

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første er transportministeren.

Kl. 14:05

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne indledningsvis slå fast, at jeg på lige vilkår med så mange andre ønsker, at der er gode vilkår for jernbanegods i Danmark, og derfor fatter jeg sådan set også sympati for Enhedslistens forslag, som jo netop støtter, har til hensigt at fremme samspillet mellem havn og bane. Og når det er vigtigt at fremme det samspil, er det, fordi en meget, meget stor del af vor import og eksport jo rent faktisk går over havne, og det er vigtigt, at der så er et ordentligt samspil her.

Vi ønsker fra regeringens side, at der skal mere gods over på jernbane, og jeg er derfor også enig i det, der ligger i forslaget her, nemlig at det er vigtigt, at opgraderingen af den jyske korridor til TEN-T-hovednettet medfører og skal medføre mere gods på jernbane, og at det kræver både nationale og internationale investeringer, og derfor er det også godt på EU-plan, at der er enighed om, at vi skal styrke det at få mere gods fra asfalt og fra lastbiler over på bane og søvej.

Når jeg så kigger på det i et dansk perspektiv, synes jeg også, det er vigtigt med en lokal forankring her, og det er selvfølgelig den måde, ejerstrukturen er på, når det gælder havnene, og derfor viser erfaringerne også, at hvis det her skal kunne flyve, er det vigtigt med den lokale opbakning. Der skal være sikkerhed for, at de investeringer, der bliver anvendt, rent faktisk giver merværdi ikke bare på det område, vi taler om, men også for samfundet som helhed. Jeg tror på, at projektet med jernbanegods fra Hirtshals Havn er et af de projekter, der er værd at satse på, og derfor er jeg også glad for, at min forgænger har været optaget af det, og at der med aftalen om en grøn transportpolitik helt tilbage fra 2009 rent faktisk blev afsat 10 mio. kr. til fremme af samspillet mellem bane og havn i Hirtshals. Der er altså arbejdet videre med det projekt, og det projekt er stadig væk ikke færdigbearbejdet i forbindelse med de lokale forhold, og det ser også ud til, at det måske dyrere, end man havde regnet med dengang. Men det, jeg synes er det vigtigste, er, at der arbejdes med projektet, og det er også mit indtryk, at der rent faktisk er fremdrift i projektet. Fra ministeriets side er vi i løbende dialog med Hirtshals Havn, og jeg har forstået, at der fortsat fra havnens side arbejdes på medfinansiering fra ikke alene EU, men også på anden måde for at finde medfinansiering, og at de er i gang med VVM-screeningen. De to forudsætninger er selvfølgelig helt afgørende.

Jeg skal ikke afvise, at det på et tidspunkt kan blive aktuelt at udbygge dele af strækningen mellem Aalborg og Hirtshals, og der kan meget vel – måske på sigt – vise sig et behov for det. På nuværende tidspunkt er behovet der ikke efter min mening, og der er det kedeli-

ge ved det, at der, som det så skal siges i en bisætning her, heller ikke er midler til det. Så jeg synes sådan set, jeg har meget sympati for Enhedslistens forslag, men når jeg afviser det, er det sådan set udelukkende med det formål at understrege, at der er en god proces i gang i forhold til Hirtshals, som vi fra Transportministeriets side meget gerne vil understøtte.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Så går vi over til ordførerrækken, og den første er hr. Hans Christian Schmidt, Venstre, som ordfører.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Fra Venstres side vil vi gerne sige, at vi synes, det er udmærket, at Enhedslisten sætter debatten på dagsordenen i dag, hvor vi jo kommer til at diskutere en af de ting, som vi også selv har været med til at afsætte penge til, og som vi finder helt klart er vigtig.

Vi har helt overordnet det princip – det skal jeg sige med det samme til Enhedslisten, så vi ikke går fejl af hinanden – at når man skal fordele pengene her, skal det ske i den forligskreds, som har afsat de her penge. Enhedslisten har selvfølgelig ret, når de skriver, at det er muligt at finde de penge. Det er klart nok, for enhver ved jo, at der i Infrastruktur fonden ligger mange penge i dag. Det skal der jo helst gøre, det var hele forudsætningen, dengang man lavede aftalen i 2009, at der skulle ske et tilbageløb af midler, nemlig fordi man havde sat prisen særlig højt for at være sikker på, man ikke fik nogen overraskelser. Det var noget, man havde set op gennem de forskellige årtier og ikke ville genopleve. Derfor er det ikke mærkeligt, at der ligger mange penge i Infrastruktur fonden, men det er stadig væk forligskredsen, der skal afgøre, hvad de skal bruges til.

Man kan se, der kommer nye projekter ind, som ikke har været indtænkt, i hvert fald ikke med årstal for, hvornår de skulle gennemføres, f.eks. elektrificering af Esbjerg-Lunderskov. Så det er klart, der kommer ting ind, og det her kan også være et element. Jeg vil bare ikke i dag stå på Venstres vegne og sige, om vi finder, det er noget, der skal fremmes eller ej, men selve ideen og formålet er vi jo enige i.

Jeg vil også godt understrege, at vi – det har jeg jo selv oplevet i den tid, hvor jeg havde med det at gøre – selvfølgelig gjorde mere ud af havnene og også gjorde mere ud af adgangsvejene til havnene, altså ikke fik det isoleret for meget. For det er både vigtigt, at vi får ting over på jernbanen fra havnene, og at vi får nogle gode infrastrukturer ind til havnene. Derfor har vi også haft de forskellige havnepakker.

Uanset hvor meget jeg vil sige til Enhedslisten, er jeg nødt til at sige, at min opfattelse stadig væk er sådan, at det må være noget, man afgør i forligskredsen. Men jeg synes, det er fint nok, at Enhedslisten sætter det her på diskussionskortet, for vi skal jo selvfølgelig løbende debattere de her ting, og også set i lyset af, at vi jo godt ved, der er penge til det i Infrastruktur fonden, og så bliver det jo et valg, hvad man skal bruge pengene til.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet, som ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side vil jeg også gerne kvittere for den her mulighed for at diskutere havnepolitik og ikke mindst diskutere Hirtshals Havn. Vi mener fra socialdemokratisk side, at der ikke er

nogen tvivl om, at det er en kæmpe stor vækstmulighed for det danske samfund, og at vi skal diskutere, hvordan vi bedre får godstransport til havne til at hænge sammen med godstransport på tog. Derfor er det rigtig kærkomment, at Enhedslisten giver mulighed for, at vi kan diskutere det her spørgsmål.

Netop med hensyn til Hirtshals Havn, som jeg havde lejlighed til at besøge her i fredags, er der rigtig mange spændende ting i gang allerede, og der er et rigtig stort vækstpotentiale. Det er ikke uden årsag, at Hirtshals Havn selv kalder sig for Skandinaviens omdrejningspunkt. Der er færgeforbindelse til Larvik, Kristiansand, Stavanger og Bergen i Norge. Der er sågar færgeforbindelse hele vejen til Island og til Færøerne. Ja, det er ganske eksotisk. Det er en havn, hvor rigtig meget sker. På Hirtshals Havn håndterer man stykgods, bulk, projektlast og sværlast. Man har faktisk 1,3 mio. ton gods om året, og man har, hvad der svarer til 130.000 lastbiler og trailere om året. Det er virkelig en havn, som er i en forrygende udvikling.

Derudover kommer, at man har færgefarten med 2,1 millioner passagerer om året, så der er tryk på i Hirtshals. Derfor er det også sådan, som min kollega fra Venstre hr. Hans Christian Schmidt var inde på, at vi i den store, brede, grønne forligskreds allerede har sat 10 mio. kr. af til bedre samspil mellem bane- og skibsdrift, sådan at vi kan få gods til at komme på skinner. Så man har altså sat pengene af, man er i gang med at gøre noget på det her område.

Fra dansk side har man også arbejdet for i EU-sammenhæng at sikre, at strækningen Aarhus-Hirtshals-Frederikshavn bliver omfattet af det, der kaldes TEN-T-hovednettet, hvilket igen betyder, at man vil være bedre i stand til at få EU-støtte. Og der er noget, der tyder på, at man er tæt på, at det kan lade sig gøre.

Enhedslistens helt konkrete forslag om at sikre jernbanespor, omladefaciliteter m.v. på Hirtshals Havn er ganske sympatisk. Der er ingen tvivl om, at det er en stærk vision også at få nye og bedre jernbaneskiner fra Hirtshals til Aalborg. Det er noget, der lyder rigtig godt. Men som sagt er det et projekt, som er sat i gang med midler fra den grønne forligskreds. Det forudsætter, at der skal gives penge fra lokalt hold, at man lokalt skal være med i de her ting.

Vi står ved, at vi er i en forligskreds bredt i Folketinget. Vi kan ikke bare begynde at støtte det her enkelte forslag, selv om der er rigtig meget positivt i det. Der er som sagt en god proces i gang, og vi håber, at vi kan fortsætte den gode proces, men selve det konkrete beslutningsforslag her fra Enhedslisten kan vi ikke støtte, da vi er i gang med arbejdet i forligskredsen.

Den her ordførertale gælder også for SF's vedkommende, da de desværre ikke kan være til stede i salen i dag.

Kl. 14:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:15

Henning Hyllested (EL):

Egentlig kunne jeg også have stillet det her spørgsmål til den forrige ordfører, hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre, for det er vældig godt med sympatien, og det kvitterer jeg selvfølgelig for, det er dejligt at høre. Jeg er sådan set ligeglad med, hvor, om jeg så må sige, beslutningerne træffes. Hvis den store forligskreds, som man kalder sig, synes, det er en god idé, og omfatter forslaget med sympati, så vil jeg jo bare spørge: Hvornår har man så sidst i forligskredsen drøftet det her?

For én ting er, at man i sin tid har bevilget 10 mio. kr. til et projekt på Hirtshals Havn, men det er helt tydeligt, og det kunne man også høre ud af ministerens tale, ikke kommet videre. Det rykker ikke rigtig deroppe, og det er også helt klart, at det jo er underfinansieret. Altså, der skal flere penge til i virkeligheden. Så derfor vil jeg gerne høre, om det så er nogle overvejelser, man gør sig i forligs-

kredsen, ud over at man sådan bare slår ud med armene en gang imellem og får en pæn overskrift.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Rasmus Prehn (S):

Som også Venstres ordfører, hr. Hans Henrik Schmidt, var inde på, er det noget, vi løbende diskuterer. Det er hele forligskredsens store intention at sætte fokus på at udvikle vores havne, fordi der er et stort vækstpotentiale i vores havne. Der er gode muligheder for at skabe nye arbejdspladser, og der er gode muligheder for via havnene at sætte på miljørigtig godstransport. Så det er noget, vi diskuterer løbende. Og som jeg nævnte i min ordførertale, tog jeg selv turen til Hirtshals her i fredags for netop at besøge Hirtshals Havn, være i dialog med havnedirektør, formand, bestyrelse og andre, komme rundt på havnen og se de muligheder, der er.

Der er ikke nogen tvivl om, at de helt konkrete forslag, som Enhedslisten lægger frem i beslutningsforslaget her, ville være rigtig, rigtig gode. Men som jeg har nævnt tidligere, har vi sat penge af. Det forudsætter, at der også lokalt bliver bakket op om det her, at man arbejder på udviklingen derfra, og at vi måske sikrer EU-støtte og andet. Derfor er det lidt for nemt bare at sige, som Enhedslisten gør her: Nå, men så finder vi bare alle pengene på Christiansborg, og så betales det hele fra statens side. Nej, det er ikke den proces, der er sat i gang. Vi har brug for, at alle løfter, og at man også lokalt bakker det her op.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg skal lige sige, at Venstres ordfører hedder Hans *Christian* Schmidt.

Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:18

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at nu handler det her jo sådan meget konkret om Hirtshals Havn og om et meget konkret projekt, som vi foreslår, omkring Hirtshals Havn. Det foreslår vi selvfølgelig, fordi, som ordføreren selv har været inde på, der foregår en hel masse på Hirtshals Havn i øjeblikket. Hirtshals Havn har i 2012 sat rekord i antal overførte enheder, lastbilenheder, løstrailere osv. Så der er al mulig grund til det. Når vi foreslår, at man tager hul på at etablere faciliteter til jernbanedrift, så er det selvfølgelig netop i husholdningen miljøaspektet, og jeg spørger bare igen:

Er det her så noget, man vil drøfte i forligskredsen, altså tage det helt konkrete projekt, som vi foreslår, op og ikke bare, som jeg siger, slå ud med armene og lave en overskrift, der siger, at der skal ske noget på havnene, og at der er et stort vækstpotentiale. og bla bla bla?

Her ligger et meget, meget konkret projekt om at oprette omladefaciliteter ved anlæggelse af spor, terminalfaciliteter i det hele taget og baglandsfaciliteter i forbindelse med jernbanen mellem Hirtshals, Hjørring og Aalborg, så ikke passager- og godstog kommer til at klumpe sig sammen osv. Så det er bare det, jeg spørger til: Er det et konkret projekt, man vil prøve at drøfte i forligskredsen, hvis det er der, man gerne vil have det til at foregå? Som jeg siger, er Enhedslisten sådan set ligeglad.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Kl. 14:22

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side er vi ikke gået på talerstolen for bare at slå ud med armene, som Enhedslistens ordfører siger. Vi er optaget af det her. Vi vil gerne fremme de initiativer, der tages i de danske havne, for der er ikke nogen tvivl om, at det er der, vi fremmer vækst, nye arbejdspladser og bedre miljø og klima. Derfor vil der være mange af de tanker, som ligger i det her beslutningsforslag, som vi kommer til at drøfte også i den grønne forligskreds.

Man kan undre sig over – med den iver, som hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten lægger for dagen – at Enhedslisten så ikke vælger at være med i den her forligskreds, hvor de jo har mulighed for at presse på og trække i den rigtige retning. Men det er måske lidt nemmere i den her sammenhæng at sidde udenfor og så bare forestille sig, at det hele kan betales fra statens side. Nej, der er brug for, at ikke bare staten betaler, men at der også lokalt og på EU-basis skaffes penge til det her.

Men jeg vil sige til hr. Henning Hyllested og Enhedslisten, at vi er enige i intentionen med det her. Vi skal nok klemme på og arbejde i den rigtige retning.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste i ordførerrækken er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Som de foregående ordførere har været inde på, er det jo lidt en åben dør, som hr. Hyllested forsøger at sparke ind, i og med at den her situation sådan set er håndteret i det store transportforlig. Som hr. Hans Christian Schmidt var inde på, er det jo heller ikke normalt, at vi kommer her ned i Folketingssalen og fremlægger det ene projekt efter det andet. Det er altså noget, vi foretager i de respektive forligskredse, hvor vi fordeler midlerne fra Infrastruktur fonden.

Jeg er sådan set meget enig i hensigterne, og Dansk Folkeparti er meget positive over for at flytte mere gods over på bane, hvis vi kan det. Det, der selvfølgelig er interessant lige i det konkrete forslag, er jo, at man bevilger penge til at lægge nogle skinner, men jeg har ikke hørt, at der skulle være nogen godsoperatører, som står på nakken af hinanden for at få den kørsel til Hirtshals Havn. Men det kan være, jeg ikke har hørt godt nok efter. Men det er klart, at der er et behov, tror jeg også, at man i forligskredsen vil være med til at fremme sådan et projekt. Jeg tror, alle her i salen er interesseret i at få nogle lastbiler væk fra vejene og få noget mere gods over på bane der, hvor der kan være økonomi i det.

Hvor meget der så skal laves i baglandet af infrastruktur osv., skal vi som sagt selvfølgelig også diskutere ved sådan et projekt her, når det på et tidspunkt bliver skudt i gang. Men jeg er meget enig i det, der også er blevet sagt i forhold til medfinansieringen fra kommune og havn, og jeg vil da opfordre hr. Henning Hyllested til under udvalgsarbejdet at spørge ind til, hvor langt man er med den her proces, for det kunne selvfølgelig være interessant nok at få belyst.

Som sagt er vi positive over for det, men vi tager det i forligskredsen. Er behovet der, finder vi nok også pengene.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Det var lige hr. Kim Christiansens bemærkning om, at så vidt han vidste, stod der ikke ligefrem nogen godsoperatører i kø for at køre gods. Nej, det gør der ikke ret mange steder i det her land. Der kører noget transitgods, og den indenlandske godstransport er stort set gået i stå. Men kunne det netop ikke skyldes, vil jeg spørge hr. Kim Christiansen om, at faciliteterne jo ikke er til stede rundtomkring, så det på ingen måde i dag er attraktivt, hverken pladsmæssigt eller økonomisk, at køre godstransport i Danmark indenlands eller for den sags skyld på EU's hovednet, som linjen fra Aarhus til Hirtshals nu er på vej til at blive godkendt som? Kunne det ikke skyldes det, og at det netop er et rigtig godt bevis på, at der skal til at ske noget, hvis vi overhovedet skal komme med på den vogn, og hvis vi overhovedet skal få flyttet noget gods over på bane?

Kl. 14:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Kim Christiansen (DF):

Jo, men som hr. Henning Hyllested sikkert også ved, hylder Dansk Folkeparti jo ikke det princip, som man måske gør i hr. Henning Hyllested tankegang, at hvis man vil have noget til at hænge sammen, så må staten bare subsidiere det med nogle flere penge. Det skal jo også være rentabelt. Vi vil meget gerne have mere gods på bane, men det skal også være rentabelt.

Jeg har tilkendegivet, at hvis der er et reelt behov og man kan dokumentere, at der altså er en forretning at drive i forhold til Hirtshals Havn eller i forhold til gods på bane til andre havne, så er vi i Dansk Folkeparti meget positive over for det. Men vi vil altså ikke ud at give statsstøtte til, at godset kan komme fra vejene over på banen.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:24

Henning Hyllested (EL):

Nu er det vel ikke noget ukendt fænomen, at man giver statsstøtte til det ene og det andet, som man i og for sig fra statens side gerne vil have en udvikling omkring. Vi giver jo dog også statsstøtte i vid udstrækning til kollektiv trafik. Det er faktisk, fordi man fra statens side følger en forpligtelse til, at mennesker skal kunne transportere sig, også selv om de ikke har bil. Så det er vel ikke et ukendt fænomen, at man kan give støtte fra statens side.

Hvis man ønsker godstransport på jernbane først og fremmest af klima- og miljøhensyn, er det vel også et ædelt formål, som man også fra statslig side udmærket kan støtte. Så kan man selvfølgelig hente finansiering derfra, hvor man i øvrigt kan hente finansiering: Når man nu bliver godkendt til at være en del af EU's hovednetværk TEN-T, bliver der vel midler at hente der. Der er kommunal medfinansiering, når vi snakker Hirtshals Havn osv. Det er vel ikke et ukendt fænomen, at man putter offentlige kroner i et eller andet, som man godt vil have en udvikling omkring.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil sige til hr. Henning Hyllested, at man må skille tingene ad. Der er noget, der hedder anlæg, og noget, der hedder drift. Hvis det

ikke er rentabelt, at man putter gods fra vejtrafikken over på bane, så er det, jeg siger, at Dansk Folkeparti i hvert fald ikke være med til at subsidiere det. Jeg ved godt, at hr. Henning Hyllested meget gerne så, at man brandbeskattede hele lastvognssektoren og brugte pengene på at få det kørt det på bane i stedet for, men det er altså ikke sådan, vi tænker i Dansk Folkeparti. Det må være de frie markeds kræfter, der regerer.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre, som ordfører.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Igen i dag kommer Enhedslisten med et beslutningsforslag, som koster mange millioner kroner, uden at Enhedslisten har fundet penge til det eller kommer med forslag til, hvordan det skal finansieres. Det er sådan, at den finanslov, der er for i år, er indgået med Enhedslisten, og der er, så vidt jeg husker, afsat godt 700 mio. kr. til at elektrificere et stykke jernbane på Sjælland, Køge Nord-Næstved. Der er også en aftale mellem regeringen, Enhedslisten og Dansk Folkeparti om 1 mia. kr. årligt til den kollektive trafik, og jeg vil da opfordre Enhedslisten til at tage det her projekt op i de forhandlinger, der foregår løbende, både om finanslov og om den her såkaldte trafikmilliard.

Jeg kan så godt lige sige med det samme, at Radikale Venstre jo ikke kommer til bare lige at sige ja til et beslutningsforslag, der koster en masse penge, uden at der også er noget finansiering. Sådan fungerer det ikke.

Vi vil ikke afvise, at vi på et tidspunkt skal se på den her baneforlængelse fra det nuværende stop af banen i Hirtshals og ned til Hirtshals havn. Som det flere gange er blevet nævnt også af transportministeren og af den tidligere transportminister hr. Hans Christian Schmidt, så har man jo afsat 10 mio. kr. tidligere til at se på det her. Det afgørende er nu, at vi får klare meldinger om, at der er medfinansiering fra både kommune og havn, og det andet er også, at der jo meget gerne skulle være nogle virksomheder, som synes, at det kunne være fordelagtigt at få gods over på den her bane, for det giver selvfølgelig ikke nogen mening at bygge en bane, hvis der ikke er nogen, der har tænkt sig at bruge den til at køre gods på. Og så må vi jo se på det enten i finansloven eller det her forlig om trafikmilliarden eller det her helt tredje forlig. Tilhørerne er jo nok lidt forvirrede over alle de forlig, der er, men det viser jo, at vi arbejder meget herinde. Så må vi se på det dér. Vi kan ikke støtte det her ufinansierede beslutningsforslag, som ligger foran os nu.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi over til hr. Leif Mikkelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Nu har den radikale ordfører jo allerede løftet sløret for flere gode ideer til, hvordan man kunne håndtere det her i stedet for at fremsætte et beslutningsforslag i Folketingssalen – det kunne være i forligskredsen, som åbenbart er i gang med det her arbejde, og hvor der er brugt penge på at analysere spørgsmålet. Det ville klæde hr. Henning Hyllested og hans parti, hvis man var kommet med forslaget der, hvor man også selv sidder med i forlig. Jeg kender ikke afgrænsningen af, hvad man må bruge pengene til i den der milliardærklub, men det gør hr. Henning Hyllested sikkert, og derfor kunne

han jo passende have forslaget med i lommen der og så finde ud af, om det kan bruges til andet end det, man gør i forvejen. Og det er en milliard, man har hvert år, så det er jo en rigtig spændende udløber af hele kuldsejlingen af betalingsringen omkring København.

Så vi må pege på, at det eventuelt er der, det finder sted, eller også at det kommer i forhold til arbejdet i den oprindelige forligskreds, hvor man så på et tidspunkt kan prioritere det her projekt sammen med andre projekter. Uanset om der er godt i det eller ej, skal det analyseres i sammenhæng. Så jeg vil sige til hr. Henning Hyllested, at hvis det er så godt, kan man tage det med i milliardærklubben.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det udløste en kort bemærkning. Hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:29

Henning Hyllested (EL):

Den skal blive meget kort. Hvis der er den store forvirring om, hvor det i virkeligheden hører hjemme, altså om det hører hjemme i Folketingssalen – hvilket jeg ud fra et demokratisk synspunkt synes er meget sympatisk – eller om det hører hjemme i den ene eller den anden eller den tredje forligskreds, så kunne det jo være, at de der forskellige forligskredse, som vi har på transportområdet, skulle tage at snakke sammen og så finde pengene til det her. For når ordføreren for Det Radikale Venstre siger, at det er rigtig mange penge, vil jeg sige, at jeg står med en rapport fra Rambøll, der siger, at det vil koste 31,5 mio. kr. at etablere nogle af de der omladefaciliteter og faciliteter i det hele taget på Hirtshals Havn. Så jeg vil sige, at så mange penge er det vel heller ikke; de kan nok rummes i begge forligskredse, hvis det endelig var. Var det en idé?

Kl. 14:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Leif Mikkelsen (LA):

Nu er der jo nogle, der har etableret deres egen lille milliardærklub – har taget pengene og brugt til bestemte formål, og der må de jo så finde ud af, hvordan de bruger dem. Jeg peger bare på, at når nu et fremtrædende medlem af milliardærklubben kommer her med et forslag, som man gerne vil have igennem, og når vedkommende er ordfører på baneområdet, som jo er det kollektive, og det var det, der var ideen med at bruge den her milliard, så er det mærkeligt, at man ikke kigger i egen stue, inden man peger på, at andre absolut skal løse den opgave. Det er sådan set det eneste, jeg siger.

Kl. 14:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth, De Konservative, som ordfører.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Jeg skal undlade at fortælle medlemmerne om hele sagsforløbet, men igen til Enhedslisten sige, at den her sag jo er sympatisk, hvad angår indholdet og omfanget. Vi er jo alle sammen interesseret i, at vi får så velfungerende havne som overhovedet muligt i hele landet. Regionalt er det en mærkesag alle steder, at vi får så meget trafik over på bane og skibe som overhovedet muligt for at løse trængselsproblemerne, miljøproblemerne og meget andet, så det er såmænd en dagsorden, vi alle sammen er enige om.

Men når Enhedslisten så bringer sagen i Folketingssalen og forsøger at overhale de almindelige processer indenom, må vi fra kon-

servativ side sige stop til at støtte det. Den her sag hører jo rettelig hjemme i forhandlingerne om transportforhold, trafikforhold i de kredse, vi normalt forhandler i, og det er jo dér, hr. Henning Hyllested må vise sin forhandlingsstyrke og få den prioriteret. Det er jo en kendt sag, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti er medlemmer af det, der hedder milliardærklubben, og nu må vi jo så se, hvor stærk en forhandlingsposition Enhedslisten har der, og så få prioriteret de sidste manglende millioner i de forhandlinger. Jeg kan forstå, at den store kreds allerede er i gang med at få det her projekt gennemført. Pengene er afsat, over 10 mio. kr., og man venter nu på lokal finansiering, VVM-redegørelse og EU-midler, og så kører det her på skinner.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 14:33

(Ordfører for forslagsstillerne)

Henning Hyllested (EL):

Tak for de faldne bemærkninger fra ordførerne her under debatten. Tak for den megen sympati, som man jo bekendt kan blive kvalt i, hvis det skal være.

Det er helt klart, at når hr. Kim Christiansen under debatten siger, at vi ligesom sparker åbne døre ind, skal der ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi med det her beslutningsforslag selvfølgelig har forsøgt at skubbe til udviklingen. Når det sådan meget siges fra de forskellige ordførere, som jo er med i den store forligskreds, at det jo er noget, der hører hjemme der, så er et af formålene med at fremsætte det her beslutningsforslag i Folketingssalen selvfølgelig at sige til forligskredsen: Så tag jer dog sammen og kom i gang. Og så henviser man så selvfølgelig til, at vi er i gang, vi har bevilget 10 mio. kr. Jamen det er en kendsgerning. Og det er også en kendsgerning, hvis man spørger på Hirtshals Havn, at der ikke rigtig sker noget, og at det beløb heller ikke rækker ret langt. Så det er selvfølgelig et af formålene. Det skal der slet ikke herske nogen som helst tvivl om.

Derfor forsøger vi sådan set ikke at overhale indenom. Vi gør det helt åbent, vi kommer på ydersiden og siger: Kom så, venner, følg så med, gør nu noget, hvis I absolut vil have, at det skal foregå i forligskredsen; så gør det dog. Som sagt, som jeg tidligere har været inde på i et af mine spørgsmål eller mine indlæg, betyder det ikke noget for Enhedslisten, hvor tingene bliver besluttet henne.

Forslaget er blevet meget aktuelt, kan man sige, efter at regeringen jo helt uforståeligt har aflyst eller skrottet kørselsafgifterne på lastbiler. Det var jo en miljøafgift, og et af formålene med det her forslag med at begynde at sætte gang i udviklingen af godstransport på jernbane er jo netop at få den miljøgevinst, der skal til, og som transportsektoren jo altså skal til at levere. Som bekendt udgør CO₂-udledningerne fra transportsektoren en fjerdedel af alle udledninger i EU, og heraf udgør vejtransporten og herunder altså lastbiltransporten 70 pct. af CO₂-udledningerne, hvor jernbanen udgør 2 pct. af disse 25 pct. Så det er først og fremmest af miljøhensyn. Jernbanen er en bæredygtig form for transport.

Der er da ingen tvivl om, at miljøafgifterne på lastbiler fint kunne have finansieret – og ville have været gået som hånd i handske med dem – investeringer i godstransport på jernbane, og så ville det jo samtidig kunne være med til at afhjælpe den trængsel, som nu giver anledning til, at man diskuterer i forhold til E 45 og i det hele taget udeomkring i Europa og herhjemme, at nu skal man have hærværksmotorvej, og vi skal have udbygning af E 45, med jeg ved ikke hvor mange spor, og det indgår tilsyneladende ikke i diskussionerne at satse på at lette trængslen i form af en langsigtet strategi for gods på bane.

Vi har jo også i bemærkningerne henvist til, hvor godt det går på Hirtshals Havn. Jeg var også selv inde på det, den socialdemokratiske ordfører var inde på det. Der kommer rigtig, rigtig meget gods til og fra Norge via Hirtshals Havn, og de satte rekord i 2012 med 137.000 overførte lastbilenheder, løstrailere osv. osv. Der mangler kombifaciliteter, i øvrigt i modsætning til i den anden ende af kæden, altså i Kristiansand f.eks., og forslaget er jo også i god overensstemmelse med EU's anbefalinger, hvor man jo netop anbefaler godstransport på lange strækninger og anbefaler, at ved alt over 350 km skal man i virkeligheden prøve at kigge på, om der ikke er mulighed for at flytte gods over på tog.

Nu har vi så på initiativ af transportministeren set – og ros for det – at vi har fået et svar tilbage fra EU og fra Siim Kallas om, at man er indstillet på at indstille, at Aarhus-Hirtshals-Frederikshavn bliver godkendt som en del af TEN-T-hovednetværket, og det er rigtig godt. Man kan sige, at det er lidt paradoksalt, at det i høj grad var EU's krav om liberalisering tilbage i 1997, som gjorde, at de indenlandske godsruter led en krank skæbne. Og så har de skiftende regeringer jo da bestemt også gjort deres til ikke at have fokus på det og ikke syntes, at det var særlig vigtigt, for vi havde jo trods alt lastbilerne til at køre vores gods her i landet.

Kl. 14:37

Man kan sige, at det faktisk først er med trafikaftalen af 2009, altså det store transportforlig med den store forligskreds – kom nu, venner! – at man gjorde noget ved det her og afsatte en pulje på 200 mio. kr., hvoraf de 10 mio. kr. går til Hirtshals. Jeg har redegjort for, at det efter vores bedste overbevisning ikke er nok. Rambøll har lavet en rapport, der siger 31,5 mio. kr. Vi synes ikke, at det er noget stort beløb, men det er trods alt større end de 10 mio. kr., der foreløbig er afsat.

Vi har også i forslaget medtaget, at der selvfølgelig skal ske noget i baglandet. Linjen Hirtshals-Hjørring-Aalborg skal nok sine steder ændres, og der skal gøres plads til godstogene, så vi ikke får en kollision, om jeg så må sige, en karambolage mellem passager- og godstogstrafik. Godstog er lange, og dem skal der gøres plads til ved vigespor osv. osv. Det samme kommer jo nok til at gælde hen ad vejen for Frederikshavn-Hjørring-Aalborg, og det må man jo så til den tid tage stilling til. Vi skal nok komme med et beslutningsforslag dér også, det kan jeg love.

Det er klart, at Enhedslisten med det her forslag gerne vil markere, at det er på tide, at vi får indledt en udvikling, hvor vi flytter godset på bane. Det har fået et tilbageslag nu, i og med at man har fjernet kørselsafgifterne på lastbiler, men det får os ikke til at helme. Vi mener, at man må udbygge faciliteterne rundtomkring. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at der også vil være godstransportører til det, hvis ellers faciliteterne er til det, hvis de kan komme til på skinnerne, og det vil i hvert fald knibe nogle steder.

Vi vil også med det her forslag markere, at det er begyndelsen på en stribet af forslag fra Enhedslisten – med i forligskredsen eller ej – hvor vi indleder den der udvikling med at flytte gods til jernbane, fordi det er en miljøvenlig og bæredygtig transportform.

Når hr. Kim Christiansen siger, at vi sparker en åben dør ind, har jeg sådan set været lidt inde på det. Vi mener ikke, at det, der er bevilget, er nok, og vi vil også sætte spørgsmålstegn ved, om man synes, at det her er mange penge. Vi synes ikke, at 31,5 mio. kr. er ret mange penge.

Men alt i alt vil jeg gerne takke for debatten, takke for de positive indstillinger og håbe, at man så i forligskredsen tager sig sammen og tager det her alvorligt og begynder at gøre projektet i Hirtshals konkret. Det er jo altså nu og her, det sker i Hirtshals, så det er jo ikke sådan noget, man kan gå og vente på i 5 år. Det er nu, at lastbiler og trailere vælter over med færgen mellem Norge og Hirtshals.

Kl. 14:40

Kl. 14:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er par korte bemærkninger, og det er først hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 14:40

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg kunne godt høre på Enhedslisten, at det, Enhedslisten måske er lidt vred over, er, at der er løftebrud fra regeringens side i forbindelse med de her kørselsafgifter. Jeg var heller ikke et øjeblik i tvivl om, at de mente det rigtig meget, og de havde endda afsat 2,7 mia. kr., men jeg synes alligevel ikke, at Enhedslistens ordfører skal være så ærgerlig over det. Det er i hvert fald godt for Danmark, og det er en god dag for Venstre. Så om ikke andet kan Enhedslistens ordfører glæde sig over det.

Men det, der gjorde, at jeg vil spørge Enhedslistens ordfører, var, at Enhedslistens ordfører blev ved med at sige: Nu regner jeg så med, at det kommer op i forligskredsen, og nu regner jeg med, at man tager sig af det. Jamen har hr. Henning Hyllested selv rejst det i milliardærklubben? Man skal jo huske, at milliardærklubben er der, hvor der virkelig er penge, og der sidder Enhedslisten jo med sammen med regeringen og Dansk Folkeparti. Jeg vil bare godt vide, om hr. Henning Hyllested selv, når han nu opfordrer os andre til at gøre det i den kreds, vi sidder i, har rejst det blandt de venner, der virkelig har økonomisk mulighed for det, nemlig milliardærklubben.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Henning Hyllested (EL):

Der var to spørgsmål, om jeg så må sige. Når hr. Hans Christian Schmidt siger, at det er godt for Danmark, at kørselsafgifterne er aflyst, må jeg sige, at jeg selvfølgelig er lodret uenig med ham. Det kan godt være, at det er godt for lastbilerhvervet – der tror jeg sådan set ikke en gang at det gør den store forskel – men det er i hvert fald ikke godt for hele ideen om at flytte gods fra lastbil til jernbane. Det turde sige sig selv i forbindelse med den fordel, der havde været, ved at firmaer nu måske skulle betale noget mere for deres transport på lastbiler og derfor ville begynde at kigge sig om i verden efter alternative transportformer, som vi har set en række firmaer gøre. Jeg har tidligere henvist til f.eks. Novozymes i Kalundborg, som er begyndt at hente deres containere i Hamborg med skib i stedet for at få dem kørt på lastbiler. Den udvikling har man selvfølgelig ikke stoppet, men man har i hvert fald udsat den for et tilbageslag.

På det andet spørgsmål vil jeg svare: Nej, det har jeg ikke. Vi har i forligskredsen indtil nu været meget optaget af ligesom at prøve at sikre investeringer i den kollektive trafik, i passagertrafikken. Det er der, vi har set at der har været meget, meget store problemer, ikke mindst i forbindelse med at mindske trængslen omkring hovedstaden. Vi skal betænke, at det trafikforlig, der kom i stand, jo trods alt kom i stand på ruinerne af betalingsringen, og det er klart, at det er de problemstillinger, som har været meget aktuelle i forbindelse med betalingsringen, som også har stået i centrum i forligskredsen. Men jeg kan da love hr. Hans Christian Schmidt, at det er noget, vi selvfølgelig vil rejse i den kommende tid, på rette tidspunkt, i den forligskreds, vi selv er med i. Men der sker jo ikke noget ved, at den anden forligskreds, som jo har taget hul på det her, og hvor man må sige det rettelig ligger, også tager det op og drøfter det.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Hans Christian Schmidt.

Hans Christian Schmidt (V):

Med hensyn til den diskussion om, hvordan forløbet har været omkring betalingsringen, må hr. Henning Hyllested bare leve med, at jeg er en glad mand i dag. For først røg den ene betalingsring, og nu røg den næste betalingsring. Hvis bare det her kan blive ved med at fortsætte, tegner det til at blive godt. Jeg tror sådan set bare, at hr. Henning Hyllested skal tænke på, at det, der gjorde forskellen, var, at regeringen lyttede mest til Venstres argumenter, og det var klogt.

Men tilbage til det andet. Jeg synes, det er fint, at man rejser det i milliardærklubben, hvor pengene sidder løst, og hvor man har nok af dem. Skulle det så vise sig, at vennerne der ikke vil hjælpe, så må hr. Henning Hyllested jo bringe det op. Vi har jo tid nu, hvor vi skal til at behandle det i udvalget, og så må vi lytte til det. Men jeg synes da, at det er dejligt at høre, at man først bringer det op blandt de mennesker, som man sidder iblandt.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Henning Hyllested (EL):

Jeg håber, at transportministeren på regeringens vegne, om jeg så må sige, lytter vældig godt efter, hvad det er, hr. Hans Christian Schmidt siger, nemlig at nu har man den ene gang efter den anden lyttet til Venstre, og at det er klogt. Det er jeg selvfølgelig vældig uenig i. Jeg synes, at det er det dårligste sted, man kan få råd fra, især når det handler om at sikre miljø og klima og sikre fornuftige transportformer i det hele taget. Jeg kan jo høre, at regeringen har fået, jeg ved ikke, om det er nye venner i det her spil, men jeg synes i hvert fald, at det er et skidt sted, man henter sine råd og sin vejledning, og det fører så også til tilbageslag for indsatsen på klima og miljø, som det nu har gjort med hensyn til kørselsafgifterne og miljøafgifterne på lastbiler. Det håber jeg da at transportministeren skriver sig bag øret og bringer videre i regeringen, hvis man ikke skulle have opdaget det.

Kl. 14:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:45

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Jeg kan forstå på Venstre, Liberal Alliance og Konservative, at der tilsyneladende er en hel del forvirring om den såkaldte milliardærklub. Hvis man ikke har læst aftaleteksten – som Dansk Folkeparti er med i, og som vi er meget stolte af – så vil jeg bare gøre opmærksom på, at aftalen i bund og grund handler om bedre og billigere kollektiv trafik, og gods på banen er jo trods alt ikke endt med at blive en del af den kollektive trafik endnu, selv om det er rigtigt, at togene kører på de samme skinner.

Hr. Henning Hyllested bebuder jo en stribe forslag, så jeg vil gerne spørge hr. Henning Hyllested, om det vil sige, at hver gang der bliver indgået et forlig, som Enhedslisten ikke deltager i – og det er jo mange – skal vi altså efterfølgende have vendt forligsteksterne i en række beslutningsforslag nede i Folketingssalen. Nu kunne jeg høre, at hr. Henning Hyllested sagde, at det jo var et udtryk for demokrati. Jeg mener måske, at det er udtryk for foragt for det arbejde, flertallet har gjort.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Henning Hyllested (EL):

Det mener jeg bestemt ikke at det er, tværtimod. Det er klart, at hvis man vælger at stå uden for et forlig, som Enhedslisten har gjort i en række tilfælde, så er vores mulighed for alligevel at påvirke den pågældende proces, hvad enten det nu drejer sig om kollektiv trafik, om gods på bane, motorvejsprojekter, eller hvad ved jeg, jo netop at rejse sagen i Folketingssalen. At det skulle være et udtryk for foragt for demokratiet, at man rejser debatter i Folketingssalen, af alle vel det fineste sted, hvor det danske demokrati udfolder sig, kan jeg ikke få øje på, tværtimod.

Det er jo altså Enhedslistens mulighed for at påvirke en proces, som vi jo altså i det her tilfælde, hvor vi snakker om en stor forligskreds, står på sidelinjen af. Det kan man selvfølgelig gøre sig lystig over, grine af og skose os for og sige, at så kunne vi bare være gået med, men det kunne vi jo ikke, for der var jo nogle årsager til, at vi ikke gik med. Men derfor kan der godt være dele, vi alligevel ønsker at påvirke. Det synes jeg er en demokratisk ret, og vi udøver den så det rigtige sted, nemlig i Folketingssalen.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:47

Kim Christiansen (DF):

Det var måske et stærkt ord, jeg brugte, men det, der egentlig var min pointe, var, at det måske var bedre, at Enhedslisten forsøgte at melde sig lidt ind i kampen en gang imellem og så var med til at forhandle om nogle af de aftaler i stedet for bare at stå udenfor og så rejse tingene her i Folketingssalen. For så bliver det jo bare en gang tomme tønder, der buldrer.

Men det, jeg egentlig godt vil spørge til, er jo det konkrete forslag om de her skinner til Hirtshals Havn. Nu siger hr. Henning Hyllested, at 31,5 mio. kr. ikke er mange penge, og at vi har afsat de 10 mio. kr. Det gik jo netop på, at man bl.a. skal undersøge, om der er et reelt behov. Der skal ikke herske tvivl om, at hvis der er et behov i Hirtshals eller andre steder, er 31,5 mio. kr. ingen penge i den sammenhæng. Det vil vi meget gerne være med til at afsætte også i Dansk Folkeparti, men vi vil ikke være med til at sætte penge af til skinner, som ikke bliver brugt, og etablere anlæg, som ikke bliver brugt.

Derfor vil jeg gerne høre hr. Henning Hyllested: Hvad er behovet for gods på bane lige i relation til Hirtshals Havn? Hvad siger tallene? Hvor meget af den godsmængde, der er i dag, vil man forventelig kunne flytte over på bane?

Kl. 14:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Henning Hyllested (EL):

Det har jeg ikke nogen eksakte tal på. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at når der overføres 137.000 lastbilenheder, hvoraf de ca. 40 pct. er løstrailere, kan det lade sig gøre hver evig eneste dag at sende et godstog af sted til Hirtshals Havn med løstrailere. Teknologien findes, der mangler bare ordentlige sporfaciliteter og terminalomladefaciliteter på Hirtshals Havn. Så det er jeg ikke et øjeblik i tvivl om. Jeg har trods alt en erfaring fra tidligere fra Esbjerg Havn, hvor man jo gjorde det der, men hvor man jo af uransagelige grunde hos det daværende godstransportfirma ikke ønskede at ligge og køre helt til Esbjerg. Jeg er nu sikker på, efter at have konsulteret mine kontakter rundtomkring i omverdenen, at man sagtens kan finde godstranspor-

tører til at køre godstog til Hirtshals, for der er virkelig et potentiale og et underlag. Og det er jo i sig selv nok. Men man skal jo altså kunne komme til.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:**Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:**Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 146:**Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013).

Kl. 14:49

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Jan E. Jørgensen, Venstre.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Som bekendt er der større glæde i Himmerige over én omvendt synder end over ti retfærdige, og derfor glæder vi os i Venstre over, at det lovforslag, som blev fremsat af den tidligere VK-regering, men som dengang ikke kunne få flertal, nu kan blive vedtaget. Vi er mere enige med justitsminister Morten Bødskov, end vi var med daværende retsordfører for Socialdemokraterne Morten Bødskov – finansordfører, hører jeg lige i min øresnegl.

Det er stort set det samme lovforslag, som blev fremsat. Der, hvor der er foretaget en ændring, er i § 24, den såkaldte ministerbetjeningsparagraf. Her er der sket det, at ordet ministerbetjening er røget ud af paragraffen. Til gengæld kan man så finde det i bemærkningerne hist og pist, og det, der står i paragraffen, er primært noget, som stod der i forvejen, men det stod så i bemærkningerne. Vi synes, det er en forbedring af § 24, at man ikke længere er tvunget til at læse i bemærkningerne for at forstå, hvordan paragraffen skal fortolkes. Vi synes, det er en forbedring, at selve paragraffen er blevet præciseret. Men indholdsmæssigt er det det samme, der står i den §

24, vi har i det lovforslag, vi står med i dag, og den § 24, der var i det forrige lovforslag.

Jeg vil godt læse de to paragraffer op, for det er jo dem, der har været meget stor debat om. Tidligere stod der i § 24:

»Retten til aktindsigt omfatter ikke: 1) Interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder i forbindelse med ministerbetjening. 2) Interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem ministerier i forbindelse med ministerbetjening.«

Nu står der:

»Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem: 1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder. 2) Forskellige ministerier.«

Det er den præcisering, der er sket, og som ikke medfører, at man i dag kan få aktindsigt i dokumenter, som man ikke også ville have kunnet få med VK-regeringens forslag, og vice versa, men som jo rydder en tvivl, der måtte være, væk, sådan at risikoen for, at der sker misforståelser – at nogle ikke får aktindsigt i tilfælde, hvor de skulle have haft det – bliver minimeret.

Det fremgår også, at paragraffen skal fortolkes snævert. Det gjorde det sådan set også før, men det er vigtigt at få det tydeliggjort og præciseret, fordi udgangspunktet jo er, at der skal være offentlighed og åbenhed.

Der har været en meget stor debat om det her lovforslag. Det er jo et forslag, som har meget stor interesse blandt journalister, og hvis der er noget, der kan interessere journalister, så er det journalister og journalisters arbejdsvilkår, og det er helt forståeligt.

Hvis man kigger på noget af den debat, der har været, vil jeg sige, at den – i hvert fald for en stor dels vedkommende – har været ude af proportioner. Altså, man har jo nærmest fået det indtryk, at vi må aflyse uddelingen af Cavlingprisen fremover og få nedlagt gravergrupperne på diverse dagblade, for fremover vil de ikke have noget at tage sig til, fordi det vil være fuldstændig umuligt for dem at udføre deres arbejde. Det er en klar overdrivelse. Så galt går det ikke. Men hvis det *måtte* gå så galt, jamen så må vi da kigge på loven igen og se, om der er noget, der er behov for at ændre. Selvfølgelig. Og jeg kan sige, at fra Venstres side vil vi da følge loven, og vi vil følge op med spørgsmål for at se, hvordan loven så rent faktisk bliver administreret.

Der har vi jo også sådan en institution som Folketingets Ombudsmand, som man jo kan klage over – undskyld, kan klage *til*, man kan sikkert også klage over ham et eller andet sted, men man kan i hvert fald klage til ham, hvis man får afslag på en anmodning om aktindsigt. Og han er nidkær, for han tolker jo naturligvis loven i overensstemmelse med dens formålsparagraf, som jeg egentlig også har lyst til lige at læse op. Den står i § 1:

»Loven har til formål at sikre åbenhed hos myndigheder m.v. med henblik på navnlig at understøtte 1) informations- og ytringsfriheden, 2) borgernes deltagelse i demokratiet, 3) offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, 4) mediernes formidling af informationer til offentligheden og 5) tilliden til den offentlige forvaltning.«

I overensstemmelse med den formålsparagraf skal de øvrige paragraffer i lovforslaget jo fortolkes. Så jeg vil sige, at fra Venstres side har vi altså ikke den store bekymring for, at Slotsholmen nu vil blive henlagt i mørke og det nærmest vil blive umuligt fremover at få aktindsigt i noget som helst. For selvfølgelig skal vi kigges over skuldrene, selvfølgelig skal der være mulighed for, at man kan følge lovgivningsprocessen.

Men som jeg også har hørt de fleste medgive, så har man behov for i et ministerium at have et fortroligt rum. Man har behov for at kunne have et fortroligt rum til politiske forhandlinger og til det lov-

forberedende arbejde. Men vi skal huske på, at de faglige vurderinger, der ligger til grund for den lovgivning, vi vedtager, vil der være offentlighed omkring.

Kl. 14:55

I dag er det jo også sådan, at der ikke er fuldstændig offentlighed. Interne dokumenter i dag *er* undtaget fra offentlighed, men det er sådan, at det er mere eller mindre en tilfældighed, om de interne dokumenter nu udveksles mellem to kontorer i det samme ministerium, eller om det er mellem et kontor i et ministerium og så en underliggende styrelse eller et andet ministerium. Det kan jo ikke være spørgsmålet om, hvilken adresse brevene cirkulerer rundt på, det må være et spørgsmål om, hvad der står i de pågældende breve, der har betydning for, om der skal være aktindsigt eller ej.

Der har været rigtig meget debat, og det vil der sikkert også være fremover, om den paragraf, så man næsten glemmer, hvad der ellers står i lovforslaget, så jeg vil prøve at ridse noget af det op. Hvis vi tager lovens anvendelsesområde, videreføres gældende ret, så loven gælder for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning. Men så sker der altså også en udvidelse af lovens anvendelsesområde i en række henseender, og det, jeg vil nævne, er, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte KL og Danske Regioner. I dag er det sådan, at man har aktindsigt i kommunerne og i regionerne, men i de foreninger, hvor de har besluttet der ikke skal være aktindsigt, har man ikke aktindsigt. Det er ret besynderligt, og det bliver nu ændret.

Så er der det såkaldte subjektive identifikationskrav, altså det her med, at man skal gå ind og sige, hvad det lige præcis er for et dokument, man søger aktindsigt i, hvad det er for en sag, man søger aktindsigt i, og det bliver ophævet. Det er en klar forbedring for offentlighedens mulighed for at få aktindsigt, og der bliver et krav om, at man kun skal angive selve temaet for aktindsigtanmodningen.

Så bliver der oprettet forsøg med en postlisteordning, så man kan følge med i, hvad der er af ind- og udgående post i en myndighed, og udvidelse af aktindsigten vil også ske i en række andre henseender. Eksempelvis bliver der ret til aktindsigt i bødeforlæg, som er vedtaget af en juridisk person, altså selskaber, foreninger m.v., og man vil også få mulighed for indsigt i den øverste ledelseskontrakt, altså herunder f.eks. direktørkontrakter, for så vidt angår oplysninger om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed. Der indføres ret til aktindsigt i de såkaldte praksisoversigter samt en ret til indsigt i oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, der indgår i et fremsat lovforslag.

Så er der også visse begrænsninger i retten til aktindsigt ud over det, vi har talt om. Det er bl.a. undtagelse af alle sager om førelse af en kalender fra retten til aktindsigt, men jo altså fortsat ret til aktindsigt i de mødereferater, der er. Og så sker der også en lille opstramning, en præcisering, af kravet om, hvornår man så skal have aktindsigten; det er ikke længere 10 dage, men 7 arbejdsdage. Det er et mere præcist begreb, for selvfølgelig holder man også ferie hos de offentlige myndigheder.

De to andre lovforslag, vi skal behandle i dag, L 145 og L 146, er konsekvensændringer af L 144, og dem tror jeg ikke der er den store interesse for at gå i dybden med i dag.

Kl. 14:58

Formanden:

Jeg kan ikke se, om der er nogen korte bemærkninger. Vi har lige lidt tekniske problemer. Jo, så er det fru Pia Adelsteen først.

Kl. 14:59

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Nu sagde ordføreren, at den her præcisering vedrørende § 24 var en forbedring – altså i forhold til 2010-forslaget. Må jeg ikke godt spørge ordføreren, om den forbedring giver mere eller mindre aktindsigt, end vi har i dag.

Så er der en anden lille kort ting: Ordføreren mente, at man havde malet det her op til den store katastrofe i forhold til at kunne se ting – det er jeg sådan set fuldstændig uenig i. Jeg mener faktisk, det er rigtigt, at det er et problem. Men når nu ordføreren siger, at hvis det er et problem, må vi se på det igen, betyder det så, at man vil foreslå, at der kommer en evaluering om et års tid, eller hvordan skal vi forstå det?

Kl. 15:00

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:00

Jan E. Jørgensen (V):

Til det første spørgsmål vil jeg sige, at jeg nu mener, jeg i min tale fik sagt, at der er tale om en præcisering, som gør, at man måske undgår nogle fejltagelser, der ellers kunne være. Man kan sige, at hvis nogle ved en fejl ikke får aktindsigt og den fejl ikke bliver begået, fordi paragraffen er blevet strammet, vil der jo være mere aktindsigt. Det kan man sige.

Men som udgangspunkt er det præcis de samme dokumenter, man kan få aktindsigt i med VK-regeringens lovforslag, som det er med det lovforslag, der ligger her i dag – præcis de samme dokumenter. Det er der sådan set bred enighed om.

Med hensyn til spørgsmålet om lovens udvikling sagde jeg, at den vil vi følge. Der kommer ikke til at være sådan en evalueringsparagraf i loven, men vi vil selvfølgelig følge udviklingen og se, hvordan det går, og om det går så galt, som nogle spår. Det er vi nu ret sikre på at det ikke gør, men skulle det vise sig, at de har ret, er det da klart, at man som ansvarlig politiker vil agere ud fra det.

Jeg synes også, man skal være opmærksom på, at der kommer en vejledning i høring, som jeg synes man skal nærstudere, for den vil sikkert give svar på mange af de spørgsmål, der stilles.

Kl. 15:01

Formanden:
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:01

Pia Adelsteen (DF):

Nogle gange, når man spørger, er det jo ikke sikkert, at man får svar, vil jeg skynde mig at sige. Det har jeg da oplevet før.

Når jeg spørger om det her, altså om der kommer mere eller mindre aktindsigt, er jeg godt klar over, at ordføreren så svarer ud fra det forslag, der blev fremsat i 2010. Det har vi diskuteret nogle gange. Jeg er nemlig fuldstændig enig med ordføreren i, at det her ikke giver mere aktindsigt i forhold til forslaget fremsat i 2010. Men mit spørgsmål går på den eksisterende offentlighedslov: Vil det her forslag give mere eller mindre aktindsigt i forhold til den lov, vi rent faktisk har i dag?

Kl. 15:01

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:01

Jan E. Jørgensen (V):

I forhold til den eksisterende lov vil jeg også mene at der kommer mere aktindsigt, for lovens anvendelsesområde udvides, og en række institutioner, hvor der slet ikke er ret til aktindsigt i dag, kommer ind under loven. Så samlet set vil jeg mene at der vil blive givet indsigt i flere akter med det lovforslag, der forhåbentlig vil blive vedtaget her i Folketinget, i stedet for med den lov, vi har i dag. Men der er selvfølgelig også nogle akter, som ikke vil blive udleveret som følge af

det her lovforslag. Men det totale billede, altså nettoresultatet, vil være et plus.

Kl. 15:02

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 15:02

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu kunne jeg jo godt høre, at ordføreren sagde til fru Pia Adelsteen, at der samlet set vil komme mere aktindsigt. Men hvad angår den her § 24, som er så omdiskuteret, kan vi jo godt være enige om, at den lukker af for noget åbenhed, som vi har i dag. Lige præcis omkring ministerbetjening, politisk rådgivning af ministre, er der nogle dokumenter, som offentligheden i dag får at se, men som man ikke vil kunne få at se i fremtiden, og jeg kunne godt tænke mig at høre en forklaring på hvorfor. Hvad er det konkret, vi får at se i dag, som vi ikke må få at se i fremtiden? Hvad er det, offentligheden ser i dag, som er så farligt og så skadeligt for det lovgivende arbejde, at de ikke må få det at se i fremtiden?

Kl. 15:03

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:03

Jan E. Jørgensen (V):

Altså, hvad angår § 24 isoleret set, er det korrekt, at i og med at begrebet interne dokumenter udvides til ikke bare at være inden for det enkelte ministerium, men også mellem ministeriet og styrelser, mellem ministeriet og andre ministerier – man hvor der er muligheder også i dag – at der er en hel del af en så sker der en udvidelse. Så dermed er der på det isolerede punkt tale om en indskrænkning af retten til aktindsigt. Det er fuldstændig korrekt.

Grunden er, at det virker ret tilfældigt, hvordan ministerierne lige har organiseret sig. Rent faktisk kunne man jo omgå de eksisterende bestemmelser ved at skifte navn på styrelserne og kalde dem kontorer i ministeriet. Så kunne man faktisk omgå bestemmelsen, men det ville være lidt mystisk, når der nu i stedet for er mulighed for at rette op på det med det her forslag til en ny offentlighedslov.

Hvilke konkrete papirer jeg ikke synes der skulle have været udleveret, kan jeg simpelt hen ikke svare på.

Kl. 15:04

Formanden:
Fru Pernille Skipper.

Kl. 15:04

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, det er interessant, at Venstre ikke kan svare på, hvad det er, vi ikke må få at se i fremtiden. Jeg har hørt, at Venstre og resten af forligspartierne mener, at når nu den her måde, man har organiseret sig på, er tilfældig, er det et argument for at lukke ned. Det kan jeg simpelt hen ikke forstå. Det kunne jo også være et argument for det modsatte, altså at så var der nogle steder, hvor man skulle åbne mere op. Så jeg synes ærlig talt ikke, at det argument giver nogen mening.

Men eftersom ordføreren er i gang med at indskrænke åbenheden, offentlighedens adgang til at følge med i, hvad der sker omkring de centrale beslutninger, og på hvilket grundlag de bliver taget, så kunne jeg godt tænke mig at spørge om noget konkret. For nylig var Venstres retsordfører, hr. Karsten Lauritzen, i medierne. Han var rigtig vred, og han mente, at det var, jeg tror han kaldte det udemokratisk, at Økonomi- og Indenrigsministeriet havde fjernet nogle ubehagelige oplysninger og noget kritik fra et høringssvar, der var

kommet fra statsforvaltningerne. Det var i forbindelse med jordbrugskommissionen, men det er sådan set irrelevant. Det papir ville man ikke kunne få aktindsigt i i fremtiden. Det faktum, at der var blevet ændret i de papirer, ville man ikke kunne få at vide i fremtiden med den her § 24. Er det dét, Venstre ikke mener vi skal have at vide i fremtiden?

Kl. 15:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:05

Jan E. Jørgensen (V):

Det kan jeg ikke forholde mig til, men hr. Karsten Lauritzen har utvivlsomt ret.

Kl. 15:06

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så kan man selv overveje, hvilken konklusion det burde have givet i Venstre, hvis det er hr. Karsten Lauritzen, der har ret. Nå, men nok om det.

Jeg kan forstå, at vi i torsdags endelig fik svar fra justitsministeren om, hvorfor man ville lave den her § 24. Det var åbenbart, fordi der var nogle ting omkring beslutningsgrundlaget, omkring politiforliget og omkring kriminalforsorgsaftalen, som man ville forholde offentligheden.

Hvordan, vil jeg spørge hr. Jan E. Jørgensen, kan det blive et liberalt princip at beskytte regeringsmagten imod offentligheden?

Kl. 15:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:06

Jan E. Jørgensen (V):

Jamen det tror jeg heller ikke at jeg har sagt er et liberalt princip. Jeg mener heller ikke, at det er det, der sker. Men med hensyn til politikudvikling mener jeg, at en forudsætning for, at man kan gøre det fornuftigt, ordentligt og redeligt, er, at man har mulighed for i de indledende faser at prøve nogle ting af, uden at journalister dagen efter kan skrive på forsiden af deres avis, at nu er man nået så og så langt i forhandlingerne. Altså, jeg går også ud fra, at hr. Simon Emil Ammitzbøll vil frabede sig, at der bliver opsat et webkamera i Liberal Alliances gruppelokale. Det kunne man jo godt foreslå. Jeg tror, at Mogens Glistrup havde det i sin tid til gruppemøderne i Fremskridtspartiet, og det var vist ganske fornøjeligt, men nok ikke videre befordrende for den demokratiske proces.

Så der skal være mulighed for at tale sammen i fortrolighed, mulighed for at udveksle dokumenter i fortrolighed i forbindelse med det lovforberedende arbejde. Jeg tror, det er ret svært at lave lovgivning med kvalitet, hvis ikke man har nogen muligheder for at have et fortroligt rum.

Kl. 15:07

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg er da enig med hr. Jan E. Jørgensen i, at der de sidste mange år er kommet utrolig mange dårlige love ud fra diverse rege-

ringer. Så man kan selvfølgelig håbe på, at det bliver bedre nu, men jeg tvivler nu på, at det er det, der er pointen.

Men jeg synes faktisk, at hr. Jan E. Jørgensen lige præcis rammer det, hvor problemet er, nemlig det, at man tror, at man skal gøre ministerierne til partikontorer. Hr. Jan E. Jørgensen sammenligner jo et ministerium med Liberal Alliance. Jeg vil sige: Vi er ikke et ministerium, vi er en privat forening, og det er noget helt andet.

Det her handler om, at skatteborgerne for deres egne penge skal forholdes det beslutningsgrundlag, der er, når der laves politiske aftaler. Et er, at man skjuler oplysninger for dem, noget andet er, at man gør det for deres egne penge. Jeg er glad for, at hr. Jan E. Jørgensen indrømmer, at den her paragraf ikke bygger på et liberalt princip.

Kl. 15:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:08

Jan E. Jørgensen (V):

Det var nu ikke det, jeg som sådan hørte at jeg sagde. Jeg ved godt, at hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke bryder sig om at høre det, men hr. Simon Emil Ammitzbølls ringe vederlag er jo betalt af skatteyderne – tvangsudskrevet, og hvis ikke man betaler sin skat, kommer man i fængsel. Det er så det, hr. Simon Emil Ammitzbøll lever af, og den såkaldt private forening Liberal Alliance er jo ikke mere privat, end at den modtager betragtelige tilskud fra staten, også udkrævet af skatteborgerne. Og hr. Simon Emil Ammitzbøll sidder her i kraft af, at han er valgt af befolkningen og skal udøve demokrati. Så man kunne jo sagtens føre tankegangen videre og spørge: Hvorfor skulle der så ikke være fuldstændig mulighed for indsigt i, hvad der foregår i de forskellige partiers gruppeværelser?

Altså, jeg synes, det er en lidt søgt måde at diskutere på, og jeg tror, at alle må kunne forstå, at der altså er behov for, at der er nogle drøftelser, der skal kunne foregå, uden at der står et kamera og filmer det, der sker. Og der er altså også ting, der skal være mulighed for at udveksle på skrift, uden at der er åbenhed og offentlighed om det. Jeg tror faktisk ikke, at jeg har hørt andre i debatten plædere for en fuldstændig og total åbenhed, som er det, jeg hører hr. Simon Emil Ammitzbøll argumentere for.

Kl. 15:10

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 15:10

Christian Juhl (EL):

Det her forslag til offentlighedslov handler også om kalendere, bl.a. § 22, og det betyder, at man fremover ikke kan få aktindsigt i en mødekalendar i den offentlige forvaltning. Jeg kan slet ikke forstå, hvorfor offentligheden og borgerne ikke må se, hvem der holder møde med hvem. Altså, hvorfor skal det være hemmeligt?

Kl. 15:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:10

Jan E. Jørgensen (V):

Det er jo en undtagelse, der allerede i dag gælder for ministre. Jeg er altså bange for, at hvis ikke man indfører sådan en bestemmelse, vil man se et system med to kalendere. Der er også rigtig mange, der bruger deres arbejdskalender til private aftaler, og man skal huske, at det jo ikke bare er journalister, der kan få aktindsigt i en kalender, det kan vi alle sammen. Altså, fordi man er ansat i en kommune eller

i staten, skal det så betyde, at hvem som helst kan få fuldstændig indsigt i, hvad man har af aftaler i løbet af arbejdsdagen og for den sags skyld også efter arbejdsdagen? Jeg synes sådan set, det er rimeligt nok, at man kan undtage aktindsigten i kalendere.

Til gengæld er det jo ikke sådan, at de møder, der bliver holdt, er hemmelige. De mødereferater, der vil foreligge, og de møder, der er på en sag, vil jo ligge på sagen, så derfor får man aktindsigt i, hvad der er foregået på de møder. Men altså kalenderen, at se, hvornår folk har en sygedag osv., har man altså ikke ret til aktindsigt i, hvis det her lovforslag bliver vedtaget. Og det synes jeg sådan set er ganske rimeligt.

Kl. 15:11

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:11

Christian Juhl (EL):

Det forstår jeg ikke rigtigt. Altså, i dag kan man jo bare lade være med at skrive sin tandlægeaftale ind, det er sådan set ligegyldigt. Og ting af privat karakter er alligevel undtaget.

Men jeg tænker f.eks. på den skattesag, som et flertal i Folketinget jo har fundet ret vigtig. De har endda nedsat en kommission for at udrede, om der er begået magtmisbrug. Det kom netop frem, ved at der var en journalist, der fik aktindsigt i nogle mødekalendere. Er det så ikke problematisk, hvis en sådan sag ikke ville kunne komme frem i fremtiden? Så kunne journalisten jo ikke kæde tingene sammen og sige: Hov, her er vist foregået et magtmisbrug.

Kl. 15:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:12

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg synes da, det er en bekymring, som man skal tage alvorligt, selvfølgelig er det det. Men på de møder, der blev afholdt i Skatteministeriet, har der jo været notatpligt. Der har været pligt til at lave mødereferater. Nu blev det opdaget, det er rigtigt, ved at man kunne sammenholde nogle kalenderoplysninger, men hvad der er foregået på mødet, bør der jo ligge et referat af, så man også den vej rundt ville kunne få aktindsigt.

Så må jeg altså også sige, at jeg stiller mig noget tvivlende over for, om skattesagen ikke havde eksisteret og haft offentlighedens bevågenhed, hvis ikke man havde haft lige præcis den mulighed for at se lige præcis den kalenderaftale om et møde, der havde været. Og hvis man bliver spurgt som vidne ved en undersøgelseskommission, har man jo også pligt til at fortælle, hvad man har holdt af møder osv.

Men det her med, at man har mulighed for at gå ind og snage i alle offentligt ansattes kalendere, som man nu måtte have lyst til, bliver altså taget væk med det her lovforslag.

Kl. 15:13

Formanden:

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 15:13

Henning Hyllested (EL):

Jeg kunne forstå, at ordføreren ikke var meget for sådan som svar på spørgsmålet fra fru Pernille Skipper at fortælle, hvad det konkret var for nogle papirer, der så ikke kunne søges aktindsigt i. Det kan jeg ikke helt forstå, men så er jeg nødt til at spørge sådan meget konkret. Jeg tænker tilbage på f.eks. sagen med daværende udenrigsminister Lene Espersen, da fru Lene Espersen fik en næse i sagen om overbe-

taling af privathospitalerne, fordi hun misinformerede Folketinget og sagde, at sagen var blevet udviklet i De Konservatives folketingsgruppe. Det viste sig senere, at den reelt var udviklet i Sundhedsministeriet og i Økonomi- og Erhvervsministeriet. Og de papirer, som man jo dengang fik aktindsigt i – hvilket gjorde, at det dog trods alt endte med den, vil jeg kalde det, alvorlige sanktion, som en næse givet af Folketinget er – kan man i dag efter lovforslaget ikke søge aktindsigt i. Er det ikke problematisk?

Kl. 15:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:14

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg tror generelt, vi skal passe på med at udtale os alt for skråsikkert om, præcis hvad man kan få aktindsigt i med det nye lovforslag, og hvad man kan med den gamle lov. Jeg synes, man må stille nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen og så få det nærmere belyst.

Altså, jeg ville umiddelbart vurdere, at i lige præcis de ting, som hr. Henning Hyllested nævner, vil der ikke være nogen forskel, men det er min umiddelbare vurdering, og det kan være, at den er forkert. Men vi er politikere, det kan godt være, at nogle af os også er jurister, men vi står her som politikere, og jeg synes, det er farligt at gå ind og vurdere papirer, som jeg jo ikke engang har her foran mig, og sige, om man vil kunne få aktindsigt i det fremover. Det kan hr. Henning Hyllested åbenbart, men jeg synes altså ikke, at jeg er klædt på til så skråsikkert at kunne komme med den vurdering.

Kl. 15:15

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 15:15

Henning Hyllested (EL):

Nej, men ordføreren er vel enig med mig i, at der her er tale om ministerbetjening. Hvis det ikke er ministerbetjening, at man i et ministerium udvikler en idé, som senere viser sig at være noget anløben og fører til, at pågældende minister får en næse, ved jeg ikke, hvad der er ministerbetjening. Så vidt jeg forstår, er det jo lige nøjagtig betjening af en minister, der nu ikke længere i henhold til § 24 kan søges aktindsigt i.

Kl. 15:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:16

Jan E. Jørgensen (V):

Man har altså stadig væk ret til oplysninger om sagens faktiske grundlag. Det følger af § 24, stk. 2. Og man har ret til aktindsigt i faglige vurderinger. Spørgsmål om afgørelser – altså hvis der bliver truffet en afgørelse i et ministerium – er heller ikke omfattet af undtagelsen, så der er mange muligheder. Det er ikke sådan, at bare man kan kalde noget ministerbetjening, er det pr. definition ikke muligt at få aktindsigt i det. Så simpelt er lovforslaget altså ikke. Så jeg synes, hr. Henning Hyllested gør tingene noget mere sort-hvide, end de er.

Kl. 15:17

Formanden:

Så siger jeg tak til Venstres ordfører. Fru Julie Skovsby som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

I dag, hvor vi behandler forslaget til en ny offentlighedslov, bør forløbet ses i et historisk perspektiv. Sidste gang offentlighedsloven blev revideret, var i 1985, og det har uden tvivl været en anden tid dengang, hvor en mur delte Europa, og dengang, hvor telefaks var et moderne kommunikationsredskab. Rigtig mange ting har ændret sig siden 1985, og derfor har vi som samfund brug for en ny offentlighedslov, en lov, som vil passe bedre til den tid, vi lever i. I slutningen af 1990'erne og i starten af 00'erne, altså i tiden forud for nedsættelsen af Offentlighedskommissionen i 2002, havde man ved en række lejligheder rejst spørgsmålet om en generel revision af offentlighedsloven. Samfundsudviklingen gav med andre ord anledning til betænkeligheder ved den gamle lov fra 1985.

Hvad er det så for en samfundsudvikling, vi har oplevet, og som har skabt behovet for en revision af offentlighedsloven? Jo, som led i en egentlig privatisering blev offentlige opgaver i stigende grad henlagt til selskaber, og sådanne virksomheder kunne ikke uden videre trækkes ud af offentlighedsloven. I større omfang blev offentlig forvaltningsvirksomhed udliciteret til private firmaer. Det var brugen af digital kommunikation, som spillede en langt større rolle i slutningen af 1990'erne og starten af 00'erne, hvor den her debat var på sit højeste, end den gjorde i midten af 1980'erne.

Endelig oplevede man i centraladministrationen ændrede samarbejdsstrukturer og tværministerielle samarbejdsformer samt øget inddragelse af den decentrale ekspertise. Disse og andre forhold bevirkede, at man helt berettiget i 2002 nedsatte Offentlighedskommissionen med Folketingets daværende Ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen, som formand.

Det lovforslag, som vi behandler i dag, er, som mange ved, baseret på Offentlighedskommissionens lovudkast og den politiske aftale mellem regeringen, Venstre og Konservative om en ny offentlighedslov. Personligt er jeg glad for, at vi igen har fået en regering, som ønsker brede politiske aftaler og forlig. Det er en gevinst for vores demokrati. Og særlig ændringer af offentlighedsloven er bedst at lave med brede flertal i Folketinget, så de fælles spilleregler for offentligheden omkring forvaltningen er bredt anerkendt og accepteret på tværs af politiske skel.

Helt afgørende for os Socialdemokrater for indgåelsen af den brede politiske aftale har præciseringen af reglen om ministerbetjening været samt enigheden om, at reglen skal bruges restriktivt. Lovforslaget, som vi behandler i dag, er stort, og mange elementer i forslaget vil udbygge den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i den offentlige forvaltning.

Lad mig blot nævne nogle af disse elementer: udvidelsen af lovens anvendelsesområde til at omfatte KL, Danske Regioner og ikkebørsnoterede selskaber, hvor det offentlige ejer mere end 75 pct. af ejerandelene; pligt for myndigheder til at overveje mere offentlighed; en udvidelse af meroffentlighedsprincippet til også at omfatte sager undtaget fra aktindsigt; ret til dataudtræk, dvs. at få udarbejdet en sammenstilling af oplysninger i et nyt dokument; aktindsigt i et bødeforelæg, der er vedtaget af en juridisk person; og ophævelse af det subjektive identifikationskrav, der erstattes af et krav om angivelse af temaet for aktindsigtsanmodningen.

Der sker i dag en langt større inddragelse af decentral ekspertise end i 1985 eller sagt med andre ord: Faglige eksperter, hvis kontor ikke er nabokontoret eller et, der ligger lige lidt længere ned ad gangen, men derimod måske er placeret i en anden bygning, tages med på råd. I dag har mail erstattet rigtig meget af den mundtlige kontakt. Der er altså tale om nogle ændrede samarbejdsformer, hvilket skaber et behov for en modernisering af offentlighedsloven fra 1985.

Kl. 15:22

Vi Socialdemokrater ønsker, at der bliver skabt et arbejdsrum, hvor man på en mere moderne måde kan sørge for, at politikudviklingen sker. Men samtidig ønsker vi ikke, at den såkaldte ministerbetjeningsregel bliver til et tag selv-bord. Derfor er det helt afgørende for os, at det nu præciseres og tydeliggøres, at § 24-reglen skal fortolkes og anvendes restriktivt. Begrebet er nu taget ud af lovforslaget, fordi ministerbetjening er et uklart begreb.

I stedet står der direkte, hvornår dokumenter kan undtages fra aktindsigt, og det er, når dokumenter udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Dermed vil den nye offentlighedslov komme til at virke, sådan som det er tænkt at den skulle virke. Loven vil ikke udstede en blankocheck til at forhindre åbenhed, men vil derimod balancere mellem hensynet til offentlighed og hensynet til en moderne og beslutningsdygtig forvaltning.

Hvorfor er det vigtigt, at lovgivningen fungerer og virker efter hensigten? Det er det, for i bedste fald vil dårligt arbejde herinde på Christiansborg ingen effekt have, men i værste fald vil det have betydelige negative konsekvenser. I forhold til offentlighedsloven vil betydelige negative konsekvenser eksempelvis være misforståelser og fejlagtige afslag, altså en situation, hvor en borger, en forsker eller en journalist ansøger om aktindsigt i dokumenter og får afslag på sin ansøgning om aktindsigt, selv om det aldrig har været lovens hensigt og dermed Folketingets hensigt.

Overordnet set vil forslaget til ny offentlighedslov både modernisere og udbygge den gældende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning. Vi sikrer, at en åben og gennemsigtig offentlig forvaltning fortsat er en hjørnesten i det danske samfund, og at borgere og medier har størst mulig adgang til at følge med i og dermed føre kontrol med, at alt går rigtigt til i den offentlige forvaltning.

Vi Socialdemokrater kan støtte lovforslaget.

Kl. 15:25

Formanden:

Der er par korte bemærkninger, og det er først fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:25

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Må jeg ikke godt starte med en lille kommentar, for jeg synes da, det er fint, at fru Julie Skovsby personligt er glad for en ny regering, der vil lave brede aftaler, brede forlig, i Folketinget. Det kræver jo så også, at der er en opposition, der er villig til at gøre det, for samme regering sagde sådan set nej til det her lovforslag for 2 år siden. Så det var jo umuligt for den daværende regering at lave et bredt forlig, kan man vist roligt sige. Men tingene ændrer sig jo.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Julie Skovsby om, hvorfor vi har brug for den her nye offentlighedslov. Hvad er det, der er problemet? Er det problemet, at vi har fået e-mails og mobiltelefoner? Er det det, der er problemet? For jeg har meget, meget svært ved at se, hvad der er problemet ved den eksisterende offentlighedslov i forhold til det praktiske arbejde, vi foretager os herinde.

Kl. 15:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:26

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Jeg synes, at jeg i min ordførertale nævnte mange af de udfordringer, der har været, og hvorfor det er, at man i slutningen af 1990'erne og starten af 00'erne igangsatte det her store arbejde med Offentlighedskommissionen.

Men det, jeg helt præcis gerne vil fremhæve som en af de ting, der har været oppe i debatten, og som jeg synes er vigtig, er de ændrede samarbejdsstrukturer, som der er i centraladministrationen. Den måde, man arbejder og samarbejder på, er anderledes end tidligere, og at e-mails i dag har erstattet den mundtlige kommunikation, hvilket jeg også var inde på i min ordførertale, er især noget af det, der har gjort, at tiderne har ændret sig. Så er der det med privatiseringen af offentlige opgaver, der er udliciteringen, og der er også en lang række andre udfordringer, der har gjort, at man har sat det her værk i gang.

Hele betænkningen fra Offentlighedskommissionen er jo to meget store bind på mere end 1.200 sider, og deri er der jo også nævnt alle de mange forskellige behov, der gør, at vi har brug for en ny lovgivning. Men kort sagt er tiden en anden, end den var i 1985.

Kl. 15:27

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:27

Pia Adelsteen (DF):

Nu er jeg jo i den heldige eller uheldige situation, at jeg rent faktisk kan huske 1985, sådan rimelig levende ovenikøbet. Må jeg ikke godt spørge: Kan fru Julie Skovsby sådan personligt sige, hvad der har generet hende ved den eksisterende offentlighedslov, efter at fru Julie Skovsby er kommet i Folketinget? Nu har jeg siddet her siden 2007, og jeg har personligt meget svært ved at se det.

Jeg har godt nok ikke været minister, vil jeg skynde mig at sige, men jeg har meget, meget svært ved at se, hvilke problemer der er ved den eksisterende offentlighedslov. Jeg har så heller ikke ret stor forståelse for, at man vil gemme sig som minister, men det får man jo lov til med § 24. Så hvad er det, fru Julie Skovsby måske personligt har oplevet, siden tiderne har ændret sig gevaldigt side 1985 og vi har fået nye kommunikationsmidler, som er et kæmpeproblem i det arbejde, vi laver herinde?

Kl. 15:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:28

Julie Skovsby (S):

Altså, jeg synes, at det endda på nogle af de allerførste sider i Offentlighedskommissionens betænkning står meget klart og velbegrunderet beskrevet, hvad det var for nogle diskussioner, og hvad det var for nogle overvejelser, man havde i slutningen af 1990'erne og starten af 00'erne. Der står helt præcist nævnt steder, der, som der står, gav anledning til betænkeligheder ved den gældende lov. Det er nogle af de ting, som jeg allerede har nævnt, og jeg gentager dem gerne.

Altså: Det var udviklingen med privatisering i forhold til offentlig forvaltningsvirksomhed, som blev udliciteret til private firmaer, det var brugen af digitale kommunikationsmidler, og det var særlig de ændrede samarbejdsstrukturer. Det er de ting, der har ændret sig.

Der står så i øvrigt noget, som jeg synes er meget interessant, og det har jeg ikke fra min personlige erfaring, men de praktikere, som forvalter loven, havde også noget praktisk erfaring med, at der var uklarhed i lovgivningen, og de ønskede en generel revision af offentlighedsloven.

Kl. 15:30

Formanden:

Fru Pernille Skipper, kort bemærkning.

Kl. 15:30

Pernille Skipper (EL):

Tak. Ordføreren siger, at nu har man præciseret § 24, nu er alting godt, nu kommer der ikke til at være nogen misforståelser. Kan ordføreren forklare mig, hvornår man kan sige at et dokument ikke kan antages at være et dokument, som ministeren vil få brug for i rådgivning? Ordføreren siger, at det er så præcis en formulering, der står i lovteksten lige nu. Der er en tekst, som sådan set siger, at hvis man tror, at ministeren vil få brug for rådgivning i sagen på et tidspunkt, så skal man undtage det for aktindsigt. Er der en sag inden for f.eks. Justitsministeriets område, hvor ordføreren tænker at man med sikkerhed kan sige at ministeren ikke vil få brug for rådgivning i sagen?

Kl. 15:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:31

Julie Skovsby (S):

Det, der står i lovforslaget, er, hvornår dokumenter kan undtages fra aktindsigt. Og det er, når dokumenter udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Det er den formulering, der står helt præcis, og det, som er vigtigt at lægge mærke til, er ordene udveksles på et tidspunkt og ordene konkret grund.

Så kan man godt finde eksempler på, at dokumenter udveksles, men ikke vil være omfattet af § 24-reglen, dvs. at det er dokumenter, der ikke vil kunne undtages fra aktindsigt. Jeg kan komme med et helt konkret eksempel lige om lidt.

Kl. 15:32

Formanden:

Så er det fru Pernille Skipper.

Kl. 15:32

Pernille Skipper (EL):

Det må ordføreren selvfølgelig gerne. Ærlig talt, virker det særlig præcist i ordførerens egne ører? Fru Julie Skovsby siger, at man skal lægge mærke til ordene konkret grund og til ordene på et tidspunkt. Jeg vil gerne bede fru Julie Skovsby om at lægge mærke til ordene vil få. Altså, vi har at gøre med en sag, hvor det ikke lige nu er sådan, at ministeren bliver rådgivet i sagen, men man tænker, at han i fremtiden vil få brug for rådgivning på det her område, og så vil man kunne undtage dokumentet fra aktindsigt. Synes ordføreren selv, at det virker særlig præcist?

Kl. 15:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:33

Julie Skovsby (S):

Her er et konkret eksempel. Det er sådan, at ministre ofte får forelagt orienteringsskrivelser. Det kan være forskellige indberetninger. Og i de sager kan det ske at der ikke foretages yderligere på baggrund af de tal og dokumenter, der kommer frem, andet end at man selvfølgelig holder sig orienteret, og at man læser det. Men man foretager sig ikke yderligere. Hvis man så på et senere tidspunkt foretager sig yderligere i den samme sag, så vil de førstnævnte eksempler ikke kunne omfattes af § 24. Hvis en minister ikke har foretaget sig yderligere på det givne tidspunkt, kan man ikke efterfølgende sige, at det fik han eller hun brug for i en konkret sag.

Så det er altså orienteringsskrivelser med tal, og det kan være forskellige forhold i politiet, det kan være Rigspolitiet, der indsender orienteringsskrivelser. I den situation vil det være sådan, at foretager

man sig ikke yderligere i den forbindelse, vil det ikke være omfattet af § 24.

Kl. 15:37

Kl. 15:34

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:34

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Mener fru Julie Skovsby virkelig, at det forholder sig sådan, at man i dag ikke kan lave ordentligt arbejde i ministerierne, fordi der er for meget offentlighed om arbejdet?

Kl. 15:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:35

Julie Skovsby (S):

Nej, men jeg mener, at vi har set nogle ændrede samarbejdsstrukturer i centraladministrationen. Vi har set, at der er behov for at have et fortroligt rum, have et arbejdsrum, hvor man kan udvikle politik. Der er brug for at finde en bedre balance mellem det behov og behovet for offentlighed. Det er den balance, som man har fundet her med det nye lovforslag.

Kl. 15:35

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:35

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nej, men ... Det var svaret. Går man ind for ytringsfrihed? Ja, men ... Bladr! Altså, det må jo være sådan, at der er konkrete eksempler på, at arbejdet i ministerierne er blevet dårligere på grund af offentligheden, siden det nu er så vigtigt for Socialdemokratiet at lukke ned. Man har faktisk skiftet holdning fra det modsatte synspunkt til, at man nu vil lukke ned. Så må det jo være så essentielt store problemer og ikke noget teoretisk snak, som man har fået at vide af nogle embedsmænd, som gerne vil arbejde i fred, men noget, man selv ved, noget, man kan fortælle om. Fortæl!

Kl. 15:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:36

Julie Skovsby (S):

I den lov, der er gældende nu, har man en balance mellem på den ene side hensynet til offentligheden og på den anden side hensynet til et fortroligt rum, hensynet til, at vi har en moderne og beslutningsdygtig forvaltning. Samfundsudviklingen har gjort, at vi i dag har nogle andre samarbejdsstrukturer, end man havde i 1985. Det tror jeg slet ikke der er nogen der er uenig i at vi har i dag. Derfor er det nødvendigt, at man går ind og kigger på en revision af den gældende lov, så den kommer til at passe til den moderne forvaltning, som vi har i dag.

Kl. 15:37

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Christian Juhl (EL):

Nu fik jeg jo lidt sniksnak omkring det her med kalendere i det offentlige fra Venstres repræsentant, og så vil jeg gerne forsøge mig lidt hos en regeringsrepræsentant.

Når nu lovforslaget betyder, at man ikke fremover kan få aktindsigt i mødekalendere i den offentlige forvaltning, så vil jeg gerne høre, hvorfor offentligheden og borgerne ikke må se, hvem der holder møde med hvem. Altså, jeg nævnte det der eksempel med skattesagen, som jo netop er startet, ved at en journalist fik aktindsigt i mødekalendere. Hvad er årsagen til det? Vi er jo enige om, at de private tandlægeaftaler ikke behøver stå i den kalender. Det er møderne og den slags, som skal stå i den. Hvad er grunden til, at man ikke må se dem længere?

Kl. 15:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:38

Julie Skovsby (S):

Jeg synes, det er fint, at vi på den måde sikrer, at kalendere kan være et arbejdsredskab, som de jo er blevet i dag, et praktisk planlægningsredskab. Og som det blev nævnt, da ordføreren tidligere stillede spørgsmålet, vil sager i dag blive journaliseret. Altså, man vil kunne se en sag, og man vil kunne se et møde på anden vis end lige ved at kigge i en offentligt ansat kalender. Så jeg mener, det er en helt rimelig ting at gøre. Kalendere er i dag et helt anderledes planlægningsredskab, end de var i 1985. Jeg synes kun, det er rimeligt.

Kl. 15:39

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:39

Christian Juhl (EL):

Mig bekendt har en kalender altid været et planlægningsredskab – det er der ikke noget nyt i. Formen er selvfølgelig forskellig; i gamle dage satte vi den i baglommen, nu har vi den i vores computer.

Jeg vil sige, at Venstre prøvede med en søforklaring om, at der jo ligger notater, og at der er notatpligt på møderne. Men i den her skattesag viste det sig jo netop, at der ikke var notater fra de konkrete møder mellem Skatteministeriet og Københavns Kommune, og derfor ville journalisten jo aldrig have fundet frem til denne skattesag, hvis ikke det var muligt at tjekke kalendere. Der mener jeg det er et stort problem.

Nu kunne man jo forestille sig, at det ikke var Socialdemokratiets ministre, der sad på bænken, men at det var Venstres ministre. Ville det da ikke også være en god idé, at en journalist kunne kigge dem lidt over skulderen? Eller vil Socialdemokratiet og Venstre sådan holde hånden over hinandens ministre, eller hvad er ideen bag det?

Kl. 15:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:40

Julie Skovsby (S):

Jeg synes ikke, at jeg kan kommentere sådan en enkeltsag. Jeg synes også, det er rigtig svært at gå ind og tage en teoretisk diskussion om, hvorvidt et enkelt dokument, en enkelt e-mail, er årsagen til, at en sag kommer frem. Men skal man tage en teoretisk diskussion om det, synes jeg i hvert fald også, at det er meget vigtigt at se på de steder, hvor forslaget til ny offentlighedslov skaber nogle nye muligheder, og det er bl.a. ved fjernelsen af det subjektive identifikations-

krav, hvor det i stedet for bliver et tema, man kan søge på. Det er også det her med dataudtræk, som jeg synes er væsentligt at tage med, hvis man skal ind i sådan en teoretisk diskussion.

Kl. 15:40

Formanden:

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 15:40

Henning Hyllested (EL):

Det er da ikke nogen teoretisk diskussion at diskutere, om aktindsigt i mødekalendere skal kunne foregå. Altså, når nu den forrige spørger, hr. Christian Juhl, kan henvise til, at en sag som skattesagen netop er kommet frem, fordi en journalist har søgt aktindsigt i en mødekalender eller i mødekalendere, så er det da ikke en teoretisk diskussion; så er det da en helt konkret diskussion, fordi man nu vil undtage mødekalendere fra aktindsigt. Det betyder da helt konkret, at en sag som skattesagen formentlig aldrig ville være kommet op til overfladen og til diskussion og til alt, hvad den har ført med sig. Så det synes jeg ikke er nogen særlig teoretisk diskussion; det er dog en meget, meget konkret og vigtig diskussion i forhold til det lovfor-slag, vi behandler i dag.

Kl. 15:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:41

Julie Skovsby (S):

Jeg mener, at man skal passe på med at udtale sig skråsikkert om, at en enkelt e-mail, et enkelt dokument, er årsagen til, at en sag kommer frem i lyset. Jeg synes egentlig også, at der i den forrige debat lå et godt svar, nemlig at stille et udvalgs spørgsmål, altså at tage det her spørgsmål nærmere op. Jeg synes bare ikke, at man kan udtale sig så skråsikkert om, at en enkelt e-mail, et enkelt dokument, er det, som giver udslaget i en sag.

Derudover synes jeg, at det er rigtig vigtigt at tilføje, at kontrol med magthavere ikke kun handler om offentlighedsloven. Det er også Folketinget, der kontrollerer regeringen, det er statsrevisor, det er Rigsrevisionen, og det er Ombudsmanden, som er inde over. Der kan være mange årsager til, at forskellige sager kommer frem, men lad os få det op i udvalgsbehandlingen – det synes jeg er en god idé.

Kl. 15:43

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 15:43

Henning Hyllested (EL):

Jamen jeg kan forstå, at ordføreren jo ikke mener, at det var aktindsigt i mødekalendere, som gav det udslag, at vi fik skattesagen bragt frem i offentlighedens lys. O.k., det kan man jo mene.

Men jeg forstår simpelt hen ikke den holdning, at der sådan nu er dokumenter, som skal fritages for aktindsigt. Man snakker meget om, at man vil have et frirum, at embedsmændene skal have et frirum, og jeg ved ikke hvad. Altså, man må dog formode, at når man rundtomkring i ministerierne og i embedsværket når frem til det niveau, hvor man ikke bare sidder og pjatter hen over bordet eller brainstormer, eller hvad man gør, men altså når frem til det niveau, at man begynder at formulere sig skriftligt – det er dog begavede mennesker, vi har med at gøre i ministerierne, går jeg da ud fra, det er da mit indtryk – så er det, fordi det er alvor, og så skal man selvfølgelig også kunne stå til regnskab for det.

Der vil der altså fremover med den nye lov blive en mulighed for at sige: Nja, det der er ikke et dokument; det har ikke rigtigt karakter

af noget rådgivning eller noget. Men hvem definerer det? Det gør man selv. Det er da en alvorlig indskrænkning i muligheden for aktindsigt, som skal skabe den åbenhed omkring vores demokrati, vi helst skulle have.

Kl. 15:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:44

Julie Skovsby (S):

Jeg vil fastholde, at jeg ikke skråsikkert vil konkludere, at en e-mail, et dokument, er det, der er årsagen til, at en sag kommer frem.

I forhold til et fortroligt rum og i forhold til den ændring i samarbejdsstrukturerne, som jeg tror at vi alle sammen kan være enige om har fundet sted siden 1985, så synes jeg bare, at det er vigtigt at sige, ligesom jeg sagde i min ordførertale, at tiden er en anden. Det er ikke bare lige at stikke hovedet ind på nabokontoret eller lidt længere nede ad gangen; det kan være, at vedkommende kollega med den faglige ekspertise, den decentrale faglige ekspertise, man inddrager, sidder i en helt anden bygning et helt andet sted. Jamen så er det altså ikke længere bare at stikke hovederne sammen, så er det i dag e-mailkontakt. Det er en anderledes måde, vi arbejder på i dag, end de gjorde i 1985.

Kl. 15:45

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Pia Adelsteen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Princippet om offentlighed i forvaltningen er et grundlæggende princip i det danske samfund. Man skal kunne finde ud af, hvad der foregår hos dem, der forvalter magten i samfundet. Det betyder for Dansk Folkeparti, at journalister og borgere skal kunne søge aktindsigt, så der bl.a. kan ske en kontrol af, hvad der foregår bag de tykke mure i ministerierne.

Offentlighedsloven er midlet, der skal give den mulighed. Formålet med loven er også klart fremhævet i fem punkter, nemlig 1) informations- og ytringsfrihed, 2) borgernes deltagelse i demokratiet, 3) offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, 4) mediernes formidling af information til offentligheden og 5) tilliden til den offentlige forvaltning.

Jeg vil koncentrere mig om offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning og tilliden til den offentlige forvaltning. Her må det nemlig efter Dansk Folkepartis opfattelse være sådan, at der naturligvis skal være den største mulighed for aktindsigt, da tilliden til den offentlige forvaltning ellers forsvinder helt af sig selv. Men med forslaget her sker det stik modsatte. Regeringen er nemlig med støtte fra Venstre og Konservative – de såkaldte typiske ministerpartier – enige om, at vi skal have en ministerbetjeningsparagraf, der i Dansk Folkepartis øjne lukker mere, end den åbner.

Sammeliges § 24 i forslaget nu med § 24 i forslaget fra 2010, kan man se, at teksten er ændret en smule, men man kan vist roligt sige, at det reelt ikke ændrer noget som helst ved indholdet. § 24 giver fortsat en vidtgående mulighed for undtagelse fra aktindsigt. Og man kan så spørge, hvad begrundelsen for denne vidtgående undtagelse egentlig er. Det svar, vi får, er, at verden har forandret sig, at kommunikation foregår elektronisk, og at der er brug for et fortroligt rum.

Man får nærmest det indtryk, at der ikke har kunnet foregå for-handlinger, at politikere ikke har kunnet udveksle synspunkter, og at medarbejdere i det offentlige ikke har kunnet være kreative med den

eksisterende offentlighedslov, som vi har haft siden 1986. Man efterlades med det indtryk, at siden vi fik computere og mobiltelefoner, har det været meget svært for politikere og administrative medarbejdere overhovedet at udføre det arbejde, de er sat til at udføre. Men i bund og grund er det ikke andet dårlige undskyldninger – undskyldninger, der med lovforslagets vedtagelse medfører, at Folketinget, borgere og journalister får det umådelig svært, hvis de skal holde øje med, hvad der foregår i ministerierne.

Vi har med den eksisterende offentlighedslov fået indblik i sager, hvor ministre har bedt om tal, der understøttede deres argumenter, eller sager, hvor ministre har bedt om, at høringsvar bliver trukket tilbage. Det drejer sig f.eks. om, da forhenværende beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen bad Arbejdsmarkedsstyrelsen om tal, der understøttede, at det var en god idé at nedlægge den statslige arbejdsformidling. Det drejer sig f.eks. om, da forhenværende socialminister Henriette Kjær oplyste, at antallet af handicappede, der fik betalt en personlig hjælper, var steget med 30 pct. Det drejer sig f.eks. om økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager, der beordrede embedsmænd i statsforvaltningerne til at trække et høringsvar om jordbrugskommissionerne tilbage. Disse eksempler er blot et udpluk af mange, men understreger vigtigheden af, at vi har en offentlighedslov, som netop giver mulighed for at se ministre efter i kortene, og den mulighed fjernes nu.

Ministerbetjeningsparagraffen sørger nemlig for, at ministre bliver beskyttet, hvis de beder om tal, der passer med deres argumentation, for det er jo i al sin enkelhed ikke andet end ministerbetjening. I bemærkningerne til § 24 er det endvidere anført, at formålet med bestemmelsen er at sikre en beskyttelse af de offentligt ansattes adgang til inden for den politisk prægede ministerrådgivning på en fri og formløs måde at foretage overvejelser og udføre det forberedende arbejde uden det pres, en eventuel senere offentliggørelse af rent foreløbige overvejelser kan udgøre.

Nu har der jo ikke været en ny høring af lovforslaget, så derfor henholder jeg mig til høringsvarene fra 2010, hvor embedsmændene, Djøf, og foreningen af offentlige chefer siger, at de ikke mener, at der er noget problem i den eksisterende offentlighedslov. Dermed er argumentet jo også slået til jorden. Jeg vil tværtimod påstå, at de offentligt ansatte er bedre beskyttet med den eksisterende lov, da det jo her f.eks. er muligt at få aktindsigt, hvis en minister beder om, at et høringsvar bliver trukket tilbage.

Kl. 15:50

Sidst, men bestemt ikke mindst kan det jo undre, og det gør det hos Dansk Folkeparti, at justitsministeren totalt har ændret holdning til § 24, altså ministerbetjeningsparagraffen, efter at justitsministeren selv er blevet minister – det var forfærdelig mange gange at sige minister, skulle jeg hilse og sige. I 2010 sagde justitsministeren, og jeg citerer:

Indholdet i den foreslåede § 24 savner for mig at se enhver begrundelse.

I dag behandler vi selv samme forslag fremsat af justitsministeren med få ordændringer, men indholdet er det samme. Det store spørgsmål til justitsministeren er så: Hvorfor?

Dansk Folkeparti vil under ingen omstændigheder støtte et forslag, som har til hensigt at dække over ministres fejltrin. Derfor siger vi nej til forslaget om en ny offentlighedslov.

Jeg vil også godt samtidig bebude, at efter den hasteforespørgsel, vi havde sidste onsdag, vil jeg stille forslag i Retsudvalget om, at forslaget kommer i høring, og så håber jeg, at Venstre og Konservative ikke vil modsætte sig det. Det gav de jo meddelelse om i onsdags. Tak.

Kl. 15:52

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Jeppe Mikkelsen som ordfører for Radikale Venstre.

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for ordet.

Offentlighed er og bliver et bærende princip i den danske forvaltning. Sådan vil det fortsat være. Det er jo ikke et tilfældigt stykke lovgivning, vi står med her i salen i dag. Lovgivningen kommer på baggrund af Offentlighedskommissionens arbejde, og fra 2002 til 2009 var nogle af landets førende eksperter samlet om at lave dette udkast. Under ledelse af Folketingets daværende ombudsmand arbejdede repræsentanter fra både embedsværket, kommunerne, medierne og de folkeoplysende organisationer og mange flere med det klare mål at øge offentligheden. I kommissoriet skrev man direkte, at målet var at udbygge lovens principper om åbenhed og demokratisk kontrol. Så offentlighed er fortsat et bærende princip.

Men der skal naturligvis være en balance, en balance mellem på den ene side åbenhed og på den anden side fortrolighed til at tænke nyt. Ministrene og embedsværket har brug for et fortroligt rum, og jeg mener, det er et helt legitimt krav. Der skal være plads til at tvivle, komme med vilde ideer uden at skulle læse om dem på forsiden af en avis få dage efter.

Jeg er også stadig spændt på at høre, hvad kritikerne ønsker at alternativet skal være. Skal der ikke være noget fortroligt rum for politikere i det hele taget? Skal journalister sidde med ved forhandlingsbordet? Skal de være med til gruppemøderne i de forskellige partier? Jeg tror sågar, jeg kender tabloidmedier, der faktisk ville være meget tilfredse med få udleveret min telefon. Komplet åbenhed tror jeg ganske enkelt vil skade det samarbejdende folkestyre, især når vi ser på den måde, hvorpå vi politikere af og til ter os, når et kamera dukker op. Det er ikke altid kønt, og der må være en eller anden grænse et sted.

At der skal være en grænse er jo ikke noget nyt. Det er jo ikke noget nyt, vi indfører. Det kan man en gang imellem få en idé om, når man hører debatten. Men det fortrolige rum er sådan set ånden fra den nuværende lov. Det var jo lige præcis tanken, at ministrene skulle have mulighed for at udvikle politik osv. i fortrolighed, men den nuværende lov er fra 1985, og tiderne er skiftet. Dengang foregik det meste politikudvikling i selve ministeriets departement, og derfor omfatter det fortrolige rum i den nuværende lov kun departementet.

Men i dag er situationen en anden. Ministerierne organiserer sig i højere grad i styrelser, og styrelserne er direkte involveret i udvikling af politik. Om et ministerium har et stort departement eller ej, er i øvrigt sådan set en tilfældighed. Derfor er der også stor forskel på, hvilke ministre der i øjeblikket har et fortroligt rum, og hvem der har et meget lille rum.

Derfor ændrer vi nu lovgivningen, så offentlighedsloven fremover bliver fuldkommen i tråd med, hvordan den er nu. Der er tale om en øget indskrænkelse, men det skal i højere grad ses som en opdatering, der matcher samfundets udvikling. Og lad mig så lige understrege, bare for at få det på det rene for dem, der sidder og hører debatten – nu er der ikke mange til stede her i salen i dag – at mulighederne for aktindsigt jo fortsat gælder, når en minister træffer afgørelser, indgår kontrakter, har tilsynsopgaver osv. osv. Her gælder ikke noget fortroligt rum, og sådan skal det selvfølgelig fortsat være, for i de her tilfælde er ministeren jo i højere grad egenrådig og ikke afhængig af, hvad der i øvrigt sker i Folketinget.

Vi har dog lavet en ændring i kommissionens udspil i forbindelse med den omdiskuterede § 24. Paragraffen blev i sin tid massivt kritiseret, og det har vi lyttet til. Derfor har vi præciseret paragraffen ved at fjerne begrebet ministerbetjening. Mange, herunder Dansk Journalistforbund, frygtede, at det ville blive en blankocheck til at undgå aktindsigt, og derfor har vi præciseret paragraffen, så risikoen for forkerte afslag minimeres.

I alt udvider det her lovforslag mulighederne for aktindsigt på 26 punkter og indskrænker på 5. Man kan naturligvis ikke sammenligne dem et til et osv., men jeg synes, det er en smule synd, at mediebillen det stort set kun har fokuseret på de 5 indskrænkninger og meget lidt på de 26 udvidelser. Jeg synes, det er godt, at det bliver debatteret, hvor vi indskrænker. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Men jeg håber bare, at journalister og borgere tager de nye udvidelser til sig og bruger dem.

Kl. 15:57

Der ligger virkelig nogle gode muligheder. F.eks. indfører vi nu tematiseret søgning og afskaffer det såkaldte subjektive identifikationskrav. Med den nuværende lov skal man altså have en idé om, at der måtte eksistere en givent dokument, for at man overhovedet kan søge om aktindsigt i det. Nu skal man i højere grad bare angive et tema. Det bliver også muligt at søge om aktindsigt hos KL, hos Danske Regioner, hos Sund & Bælt og mange flere virksomheder, institutioner osv., også dem, der træffer afgørelser på vegne af det offentlige.

Det skal dog også nævnes, at 26 åbninger og 5 lukninger ikke er det samme som status quo. Der vil være dokumenter, man i dag kan få aktindsigt i, som man ikke længere vil kunne få aktindsigt i. Omvendt er der i dag dokumenter, man ikke kan få aktindsigt i, som man fremover vil kunne få aktindsigt i. Det vil jeg gerne slå fast.

Her på falderebet vil jeg så tillade mig at komme med lidt tankevækkende information til journaliststanden. Jeg har fuld respekt for, at journalisterne blander sig i debatten og ikke bare dækker den, kan man sige, journalisterne er jo en naturlig part i det her spørgsmål. Men jeg har simpelt hen behov for at fortælle journalisterne, at flere journalister er kommet til mig i fortrolighed. De har enten været positive over for selve loven eller lovændringen, eller også har de bare haft et ønske om at dække offentlighedsloven fra en mere positiv og anderledes vinkel, end det ellers har været tilfældet i mediebilledet. Men de har ikke turdet give deres mening til kende eller skrive artiklerne, ganske enkelt af frygt for de repressalier, det måtte medføre fra deres kollegaer i journalistmiljøet. Det synes jeg er tankevækkende.

Lad mig til slut sige, at vi fra radikal side er glade for, at vi nærmer os enden på et forløb, som startede for snart 11 år siden. Vi er glade for det brede kompromis omkring forslaget til ny offentlighedslov, vi er glade for den balance, som er fundet med lovforslaget, og derfor kan jeg meddele, at vi støtter alle tre lovforslag.

Kl. 15:59

Formanden:

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:59

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Det er rart at høre, at hr. Jeppe Mikkelsen kerer sig om de regeringsvenlige journalister – det ville jo også være mærkeligt andet – men så må jeg bare sige, at resten af talen, uden at jeg skal fornærme nogen af de to involverede, er fuldstændig som at høre hr. Tom Behnke før valget. Der er intet nyt, i forhold til hvad hr. Tom Behnke sagde før valget.

Det, der er det interessante, og som jo også interesserer ca. 45 pct. af den radikale hovedbestyrelse, er, hvad der har gjort, at Det Radikale Venstre har skiftet mening og nu har overtaget De Konservatives argumenter og ikke længere fremfører det, der hidtil var De Radikales argumenter.

Kl. 16:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:00

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg tror nu ikke, at vi har overtaget De Konservatives argumenter, og jeg føler mig heller ikke sådan hjernevasket af hr. Tom Behnke eller noget i den stil.

Men jeg vil sige, at det selvfølgelig har været afgørende, at der er kommet den her præcisering med om ministerbetjeningsbegrebet. Det var det, som var det absolut største modargument mod forslaget til ny offentlighedslov, og det er vi selvfølgelig meget tilfredse med er blevet præciseret, så vi undgår, at det bare bliver en blankocheck til at give afslag på aktindsigt.

Kl. 16:00

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu sad hr. Jeppe Mikkelsen jo ikke i Folketinget før valget, men jeg kan berolige hr. Jeppe Mikkelsen med, at det var fuldstændig de samme argumenter, hr. Tom Behnke havde dengang. Det er fuldstændig som at høre Det Konservative Folkeparti.

Jeg kan så forstå, at den her ordændring, der ikke dækker over nogen indholdsændring, har tilfredsstillet den radikale retsordfører. Det vil altså sige, at man er til salg for ordgejl, at man er til salg for ingenting. Nu lukker man i forhold til offentligheden ned for noget af det, der sker omkring de allerøverste magthavere her i landet. Det er altså ny radikal politik, uden at man kommer med et eneste argument, måske ud over at man selv har fået nogle ministerposter. Men det kunne jo være, at Det Radikale Venstre en dag kom i opposition igen, og da ville det måske have været rart, at man ikke havde været så kæphøj og til salg for ingenting.

Kl. 16:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:01

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg føler absolut ikke, at vi har været til salg for ingenting. Jeg synes, det er en god balance, der er fundet med dette lovforslag, og jeg synes, at jeg har forsøgt at redegøre for det i min ordførertale. Jeg tror ikke, at jeg har så mange flere kommentarer til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:01

Formanden:

Fru Pia Adelsteen, en kort bemærkning.

Kl. 16:01

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Må jeg ikke godt starte med at sige, at det selvfølgelig aldrig nogen sinde skal være sådan, uanset om det her er en sag, journalister er interesserede i eller ej, at man ikke tør skrive om den holdning, man nu engang har. Det synes jeg er forfærdeligt. Altså, vi har et land, hvor vi har åbenhed, demokrati, hvor vi har ytringsfrihed. Selvfølgelig skal man kunne det.

Når det så er sagt, vil jeg også godt anerkende – for jeg vil ikke diskutere detaljer – at der er 26 forbedringer i lovforslaget, men vi kan vel også blive enige om, at der så er fem forringelser. Kunne Radikale ikke overveje at sige ja til de 26 forbedringer og nej til de 5 forringelser? Det ville være optimalt, synes jeg.

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:02 gang til, en anden er jo, hvad Ombudsmanden og undersøgelseskommissioner og Rigsrevisionen osv. kan få adgang til.

Kl. 16:05

Kl. 16:02

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Jeppe Mikkelsen (RV):

Altså, man kan sige, at nogle af dem jo er konsekvensændringer osv. F.eks. er nogle af indskrænkelse ændringer som konsekvens af, at vi åbner op på nogle områder. Men jeg forstår godt fru Pia Adelstens pointe, og jeg skal nok forsøge at lade være med at afvise den med det argument.

Jeg synes faktisk, at det er nogle fornuftige indskrænkninger. Jeg ser dem ikke som forringelser som sådan, jeg ser dem i højere grad som en opdatering af loven. Det danske samfund er ikke statisk, altså, det udvikler sig hele tiden. Og det gør administrationen selvfølgelig også her omkring Christiansborg. Derfor er der et behov for, at man også opdaterer lovgivningen på så vigtigt et område som området for offentlighedsloven.

Så nej, jeg synes, at det er nogle fornuftige tiltag, som ligger på bordet. Og det er altså ikke noget, vi har siddet og fundet på. Det er heller ikke noget, den tidligere regering har siddet og fundet på. Det er trods alt en kommission med dygtige folk fra både medier, embedsværk og fra mange andre steder, som faktisk har siddet og udarbejdet det her lovforslag igennem 7 år.

Kl. 16:03

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:03

Pia Adelsteen (DF):

Det er jo rigtigt, men vi kan også godt konstatere, at den kommission ikke på alle punkter var hundrede procent enige. Det kan vi vel godt konstatere. Jeg tror specielt, at man havde en debat om § 24's indhold, også i kommissionen. Det er bare mit indtryk.

Jeg skal bare høre: Hvorfor ønsker man den her § 24 med begrundelse i, at samfundet ændrer sig? Har man nogle konkrete eksempler på, at den eksisterende offentlighedslov simpelt hen er ufærdelig at arbejde med? Nu ved jeg godt, at ordføreren ikke har været minister – og det er svært at få en minister til at svare på det her, skulle jeg hilse og sige – men alt andet lige: Hvad er det, der konkret gør, at det er så nødvendigt?

Kl. 16:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:04

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg tror faktisk, at man først og fremmest kan sige, at det er et problem, hver gang en minister ønsker at brainstorme med en styrelse f.eks. og kaste omkring sig med vilde ideer og tænke højt og tænke store tanker. Jeg tror sådan set, at undertegnede og fru Pia Adelsteen er enige om, at man engang imellem skal have lov til at tænke store tanker. Men man kan jo være begrænset, hvis man frygter, at det kan ende på forsiden af en avis.

Hvis man spørger mig, vil jeg derudover sige – og det er ikke noget, der som sådan er dokumenteret eller noget – at jeg har det indtryk, at der foregår rigtig, rigtig mange, jeg ved ikke, om man direkte kan kalde det omgørelser, men altså at der simpelt hen bliver ringet i stedet for, eller at folk render med kuverter eller noget i den stil. Det synes jeg også er et problem, altså at der så overhovedet ikke eksisterer dokumenter på området. En ting er, hvad pressen kan få ad-

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu kan jeg jo høre på hr. Jeppe Mikkelsen, at der bliver kastet rundt med vilde tanker i embedsværket, og at man bliver meget bekymret, hvis de vilde tanker ender på forsiden af avisen. Jeg kan godt blive en lille smule bekymret over, hvad det er, der foregår i ministerierne, vil jeg sige, hvis det er så vildt, at det virkelig ikke tåler dagens lys, men det kan hr. Jeppe Mikkelsen jo så kommentere.

Jeg vil godt spørge hr. Jeppe Mikkelsen om en konkret sag – hr. Jeppe Mikkelsen kan sikkert ikke se det deroppefra, men jeg tror, han er blevet præsenteret for den før – hvor den tidligere beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen skrev til Arbejdsmarkedsstyrelsen og bad dem om at finde nogle tal, der kunne vende debatten i en sag. Altså, han bad en underliggende styrelse om at producere nogle tal, der kunne støtte op om hans egen politiske overbevisning, og ikke om en saglig vurdering fra styrelsen. Da man fik aktindsigt i det, så den sådan ud, det vil sige, at man kunne se hele den mail, der var blevet sendt. Og da det blev vurderet efter den nye § 24, som var blevet fremlagt af den tidligere regering, var det hele faktisk overstreget. (*Pernille Skipper holder to forskellige stykker papir op*).

Mener hr. Jeppe Mikkelsen ikke, at det er et problem, at offentligheden ikke for fremtiden vil kunne se, når en minister direkte bestiller misvisende tal?

Kl. 16:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:07

Jeppe Mikkelsen (RV):

Først til det første: Jeg håber da, at embedsfolkene en gang imellem tænker vilde tanker. Det tror jeg sådan set også fru Pernille Skipper langt hen ad vejen er enig med mig i; det er mit indtryk, at Enhedslisten ikke plejer at være det mest konservative parti på det punkt.

I forhold til om der vil være dokumenter, som man i dag kan få aktindsigt i, og som man efterfølgende ikke vil kunne få aktindsigt i, så er det fuldstændig korrekt – det sagde jeg også helt eksplicit i min tale – at det vil der være. Det er ikke status quo, vi gennemfører, men fru Pernille Skipper kan også vende sine sedler rundt, og det vil være sådan, at der er konkrete tilfælde, hvor vi i dag ikke kan få aktindsigt, men hvor vi så, når det her lovforslag er blevet vedtaget, vil kunne få aktindsigt. Det er korrekt, der sker indskrænkninger og udvidelser.

Kl. 16:07

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:07

Pernille Skipper (EL):

Jeg bliver en lille smule provokeret, og det gør jeg, fordi det næsten lyder på hr. Jeppe Mikkelsen, som om hr. Jeppe Mikkelsen og Radikale Venstre ikke kan gøre for, at der er nogle indskrænkninger i åbenheden i det her lovforslag – som om det er sådan en naturgiven ting, at hvis man vil have de her nye åbne ting, så bliver man nødt til at godtage § 24. Og hr. Jeppe Mikkelsen ved lige så godt som mig og alle andre herinde, at hvis Radikale Venstre og regeringen ville holde fast i den tanke, de havde før valget, så var der et udmærket

flertal til at gennemføre et lovforslag, som kun udvidede åbenheden og adgangen til aktindsigt.

Men det, der er interessant lige nu, og som jeg vil sige, er, at jeg ikke kan forstå, at hr. Jeppe Mikkelsen ikke vil forholde sig til den her konkrete mail, jeg holder op, og forklare mig, hvorfor det ikke er et problem. For da den tidligere regering lavede sit lovforslag, sagde hr. Manu Sareen, så vidt jeg husker medlem af ordførerens parti:

»Det illustrerer tydeligt, at aviserne med de nye regler ikke har en jordisk chance for at afsløre magtmisbrug via aktindsigt, og det er ikke acceptabelt. Vi ønsker mere åbenhed og er mere end lorne ved paragraf 24.«

Hvad er det, der har ændret sig siden dengang? Indholdsmæssigt er det fuldstændigt det samme.

Kl. 16:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:09

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg tror ikke, man kan stå her på Folketingets talerstol og lave kontrafaktisk historieskrivning med et hundrede procents sikkerhed og vide, at en sag, der kom frem med den nuværende offentlighedslov, ikke ville komme frem med en ny offentlighedslov. Det tror jeg ikke man kan, det tror jeg ikke der er nogen der kan, og jeg tror, man skal være meget påpasselig med det. Så nej, jeg kan ikke stå konkret og sige, om en sag ville være kommet frem eller ej. Der er heldigvis mange andre redskaber end lige præcis aktindsigt, der er heldigvis mange andre til at holde forvaltningen i ørerne end lige præcis Folketinget. Og gudskelov for det, for der skal være meget kontrol, men der skal også være en balance, sådan at man har et fortløft rum, og vi synes, det er en god balance, der er fundet med det her lovforslag.

Kl. 16:10

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:10

Christian Juhl (EL):

Jeg synes, at ordførerens indledning var rigtig god: Det her ikke et tilfældigt lovforslag, det er et meget væsentligt lovforslag, som netop skal give en retssikkerhed for, at man kan få aktindsigt. Derfor er det jo lidt forkert at sige kontrafaktisk om, om man kan sige, at den sag her, der kom frem under den gamle lov, ikke vil komme frem under den nye lov. Det er ikke sandsynligt.

Det her handler ikke om sandsynlighedsregning. Det handler reelt om, om vi nu er hundrede og ti procent sikre på, at den sag kan komme frem, også efter at den nye lov bliver vedtaget. Det er det, ordføreren skal tage stilling til, ikke hvor sådan cirka sandsynligt det er. Det skal han være helt sikker på, ellers er ord og handling ikke det samme.

Derfor vil jeg gerne endnu en gang bede om et svar på det her: Hvordan kan det være, at man på den måde kan handle og sige, at noget af det så ikke længere er tilgængeligt og noget af det er mere tilgængeligt? Er det sådan en tuskhandel, man har lavet i forbindelse med det her lovforslag? Og vil det sige, at man har gjort ligesom med alle mulige andre tilfældige lovforslag?

Kl. 16:11

Formanden:

Ordføreren.

Jeppe Mikkelsen (RV):

Nej, det er absolut ikke en tuskhandel, og det er ikke et tilfældigt lovforslag. Det er et lovforslag, som en kommission har siddet og udarbejdet gennem 7 år. Det er, som om man regner med, at det er et eller andet, jeg har siddet sammen med ministeren og fundet på i en mørk kælder en aften over et par øl eller et eller andet. Det er det ikke. Det er landets førende eksperter på det her område, der har sat sig ned og gjort det.

Men jeg kan da en gang imellem godt tænke over, om der ville være kommet nogle sager frem, som vi ikke har fået frem, fordi lovforslaget nu er trukket så meget i langdrag, som det er, siden det blev præsenteret i 2009, og man ikke har fået det vedtaget. Altså, man kan jo også vende det rundt. Der er så mange kontrafaktiske spørgsmål, man hele tiden kan stille. Jeg tror ikke, at der er nogen af os, der kan svare fuldstændigt og entydigt på dem, vil jeg sige til hr. Christian Juhl.

Kl. 16:11

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:11

Christian Juhl (EL):

Hvis nu det viser sig, at der er dokumenter fra f.eks. sagen om den hemmelige krig eller statsløsesagen med hr. Bertel Haarder, som nu ikke længere kan komme frem umiddelbart, eller hvis nu det viser sig, at man ikke kan få indsigt i kalendere, som skattesagen hviler på, så burde det måske mane til eftertanke hos De Radikale, at arbejdet så ikke er gjort godt nok, uanset hvor dygtigt de specialister, der har siddet og lavet det, har gjort det. Så burde lovgiverne måske sige: O.k., så tager vi det bedste fra de gamle love og fører over, så vi er helt sikre. Kunne det ikke være en fremgangsmåde i stedet for det her, som jeg synes ligner en tuskhandel med De Radikales fremlæggelse af tingene?

Kl. 16:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:12

Jeppe Mikkelsen (RV):

Det må jeg afvise, altså at det er en tuskhandel. Jeg tror heldigvis ikke på, at det kun er offentlighedsloven, som afslører såkaldte politiske skandaler i dette land. Jeg tror heldigvis på, at vi har nogle dygtige journalister, som også kan bruge andre redskaber; at vi har en dygtig Rigsrevision; at vi har nogle dygtige statsrevisorer; at vi har en dygtig ombudsmand; at vi har et dygtigt Folketing til at gå ind og kritisere, når der skal kritiseres, og grave, når der skal graves. Derfor tror jeg ikke på, at vi er et hundrede procent afhængige af dem – og gudskelov for det.

Kl. 16:13

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

I et demokrati er åbenhed og mulighed for at kontrollere magthaverne et kardinalpunkt. Derfor skal åbenheden også være så maksimal som muligt, og jeg synes, at arbejdet med en ny offentlighedslov har været langvarigt, det har været grundigt, og så har det været forestået af den tidligere ombudsmand Gammeltoft-Hansen.

Kommissionen bag arbejdet med offentlighedsloven er kommet med en lang række anbefalinger, som det her lovforslag mere præcist bygger på. Der er en række forslag, og det er langt de fleste, som udbygger åbenheden. Det er selvfølgelig rigtig godt, men der er også nogle forslag, som lukker en smule ned, men det er akkurat, som kommissionen anbefaler.

Det har altid været sådan, at når der har været rådgivning af en minister internt i et ministerium, har der været mulighed for at undtage de ting fra aktindsigt, forstået på den måde, at der er behov for et fortroligt rum for at diskutere ideer og løsninger, uden at det nødvendigvis står på forsiden af tabloidpressen. Det giver bedre politik, at alle tør komme åbent frem med deres ideer, men virkeligheden har jo så også overhalet den gamle offentlighedslov, for i dag organiserer man sig simpelt hen på anden måde, og mange gange er det sådan, at man henter bidrag udefra, fra andre ministerier, fra direktorater og fra styrelser.

Det er altså den nye måde, kan man sige, at organisere sig på, som gør, at der i dag er aktindsigt i ting, hvor det oprindeligt ikke var tanken, og det er det, det her lovforslag retter op på og moderniserer.

Man kan nemt få, når man hører debatten her i dag, det indtryk, at intet længere kan afsløres. Skandaler, magtmisbrug og urent trav vil forblive gemt i mørket. Det tror jeg ikke er rigtigt. Der er mangfoldige veje til at få indsigt og viden, og samtidig er det vigtigt at sige, at der fortsat gælder en pligt til at udlevere det faktuelle. Det er reglerne om ekstrahering, som jeg henviser til her.

Den største af bekymringerne, hvis man sådan læser dagspressen, handler om den såkaldte ministerbetjeningsregel. Vil den blive et gummistempel til at kunne hemmeligholde alt? Ja, her har vi valgt at lytte til kritikken, og her har vi valgt at gøre paragraffen mere tydelig. Det har været vigtigt for os at få udryddet tvivl, misforståelser og at sikre, at misbrug af reglen ikke sker. Det synes vi sådan set er fint, og det har resulteret i nogle præciseringer. Det vil have den praktiske betydning, at nu står det direkte i lovteksten. Det vil have den praktiske betydning, at den medarbejder, som skal sidde og give aktindsigt, ikke skal rode efter det her langt nede i bemærkningerne. Dermed sikrer vi, at det bliver mere præcist, men meningen er den samme. Der skal stadig væk være et fortroligt rum for den politiske proces.

Vi er i SF rigtig glade for, at forslaget til ny offentlighedslov på en række punkter åbner op for mulighederne for aktindsigt i myndighedernes og politikernes arbejde, og samtidig udvider man jo på mere end 20 områder. Det betyder, at bl.a. flere institutioner og statsejede selskaber, hvor staten ejer mere end 75 pct., eller hvor det offentlige ejer mere end 75 pct. af ejerandelen, som noget nyt vil være omfattet af aktindsigten. Det har jeg i hvert fald allerede modtaget nogle konkrete henvendelser om. Det tror jeg at der er mange borgere derude der er glade for. Der vil være skarpere frister for sagsbehandlingstider, og der vil være bedre klagemuligheder.

Det er altid svært at skulle lave sådan en ny lovgivning. Det kræver meget grundighed, det kræver lange overvejelser. Jeg tror, at der er fundet en rigtig balance her. Det er et arbejde, der er foregået igennem mange år, og det bygger på de anbefalinger, som kommissionen er kommet med. Det er vigtigt, at vi en gang imellem reviderer vores love, så de også modsvarer den tid, vi lever i. Derfor kan vi støtte det forslag, der ligger her.

Kl. 16:17

Formanden:

Der er to korte bemærkninger foreløbig. Først er det fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:17

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Blot for at klargøre det vil jeg sige: Det er jo rigtigt, at vi har haft en kommission siddende i forfærdelig mange år. Jeg kan

ikke huske, om det var i 7 eller 8 år, og det er også fuldstændig ligegyldigt, men det var længe. Men er det ikke også korrekt, at man i kommissionen ikke var hundrede procent enige om nogle af punkterne? Det er bare, fordi det er så nemt at sige, at det bygger på kommissionens anbefalinger, og så lyder det, som om de i kommissionen var hundrede procent enige, hvilket de jo ikke var.

Det andet, jeg gerne vil spørge om, er Socialistisk Folkepartis holdning i den her sag. For det var helt klart mit indtryk, da vi havde sagen fremme i 2010 og fru Meta Fuglsang var ordfører på den her sag, at man var noget mere skeptisk i forhold til § 24 og mente, at der lå noget principielt i, at der også skulle være åbenhed om, hvad der foregår i departementer og i ministerier, også selv om det er i Justitsministeriet. Så hvad har ændret sig?

Kl. 16:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:18

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, først vil jeg sige, at det jo er rigtigt, at der er nogle steder i arbejdet omkring tilblivelsen af forslaget til ny offentlighedslov, altså i kommissionsarbejdet, hvor man ikke er enige. Det sker sådan set ofte, og det er også tilfældet i forbindelse med det arbejde, der ligger bag PET-kommissionen. Men der er dog et flertal for de anbefalinger, der ligger her, og det er dem, der efter nøje overvejelser formentlig også nu vil blive til lovgivning.

Ja, hvad er der sket siden 2010? Jeg tror såmænd, at SF også i 2010 anerkendte, at der var behov for et fortroligt og lukket rum i forhold til at diskutere løsninger og ideer og kunne tænke vilde tanker. Men vi var også meget optaget af, at § 24 ikke blev et gummistempel for hvad som helst, og det er jo også derfor, at vi har præciseret lovteksten til § 24. Vi henter bemærkningerne op og sætter dem ind i paragraffen, så det nu er hævet over enhver tvivl, hvornår den skal bruges, og hvornår den ikke skal bruges. Så jeg mener faktisk, at vi er blevet imødekommet i forhold til at få en mere præcis paragraf, så det ikke bliver det gummistempel, som nogle har frygtet i den her forbindelse.

Kl. 16:20

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:20

Pia Adelsteen (DF):

Det er jo også ganske glimrende, men alt andet lige var det også mit indtryk tilbage i 2010, at Socialistisk Folkeparti bestemt ikke ønskede, at der skulle være mere lukkethed. Altså, man ønskede rent faktisk, at det skulle være muligt for offentligheden at tjekke, hvad ministrene – ordet minister betyder jo tjener – gør. De er jo alt andet lige borgernes tjenere. Det er det, vi er her for. Vi er her for borgerne – hvis borgerne ikke var der, var vi her nok heller ikke. Altså, det er jo meget enkelt.

I mine øjne bliver det mere lukket, så jeg vil spørge: Hvilke overvejelser har man gjort sig i SF om det?

Kl. 16:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:20

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

SF arbejder altid for så meget åbenhed, som vi overhovedet kan få igennem. Vi har bl.a. gennemført åbne skattemister, så man kan se, hvad de store virksomheder betaler. Der bliver mere åbenhed med

PET-kommissionen. Det er sådan set ikke et arbejde, der begrænser sig til Offentlighedskommissionen, og der er faktisk 26 gode punkter, hvor der bliver mere åbenhed. Jeg tror også, at der er mange, som ude i den praktiske, virkelige verden vil være rigtig glade for de steder, hvor der bliver mere åbenhed her.

Men vi må også være ærlige og sige, at der er nogle steder, hvor vi indskrænker. Det er med åbne øjne. Vi anerkender, at der er behov for det her lukkede politiske forum, hvor man kan diskutere ideerne, og vi konstaterer sådan set også, at det er i overensstemmelse med de anbefalinger, der ligger i kommissionsarbejdet.

Kl. 16:21

Formanden:

Fru Pernille Skipper, kort bemærkning.

Kl. 16:21

Pernille Skipper (EL):

Tak. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt siger, at der er behov for et fortroligt rum. Det er det, der retfærdiggør den § 24, som ligger i lovforslaget, vi førstebehandler i dag. Der er behov for et fortroligt rum. Og det er jo så vel at mærke et fortroligt rum, som ikke eksisterer i dag.

Leif Hermann, tidligere folketingsmedlem for SF, var med til at forhandle den eksisterende offentlighedslov. Han har sagt:

»Nu har vi levet med den gældende offentlighedslov siden 1985, og jeg ved ærlig talt ikke, hvilke skader det manglende frirum har betydet. Argumentet om et frirum er efter min mening et løst postulat, som dybest set ikke er andet end vrøvl.«

Det sagde han til Information i januar i år. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Kan fru Karina Lorentzen Dehnhardt svare Leif Hermann på, hvilke skader det manglende frirum har betydet?

Kl. 16:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:22

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg anerkender, at der synes at være et behov for det her fortrolige politiske rum. Det har vi allerede i dag, når det er internt i et ministerium. Nu er virkeligheden sådan, at vi organiserer os på en anden måde, så der i højere grad hentes bidrag udefra, og det er en tilfældighed, at der er blevet åbenhed på det her punkt.

Jeg tror, at der altid vil være en risiko, hvis man laver for stramme regler, for, at ting glider udenom – at folk finder alternative veje. Det synes jeg også var det, vi hørte, da vi var i Norge med Retsudvalget, nemlig at det er det, der er risikoen, hvis man laver alt for stramme regler. Og der er simpelt hen behov for, at man kan diskutere de her ting i fred. Jeg tror, at fru Pernille Skipper vil anerkende, at når vi sidder til forhandling om noget i et eller andet ministerium, så ønsker vi jo heller ikke, at de ting, som vi slynger ud og får undersøgt, og som måske bliver forkastet som vanvittige ideer, ender på forsiden af Ekstra Bladet. Det er nøjagtig det samme. Vi ønsker jo at kunne undersøge vores egne ideer i fred og ro og forkaste det, der indlysende var en tåbelig idé. Men det ønsker vi ikke nødvendigvis at dele med hele omverdenen, og det tror jeg fru Pernille Skipper vil give mig ret i.

Kl. 16:24

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:24

Pernille Skipper (EL):

Det er jo virkeligheden i dag. Og det vil regeringen også lukke ned for. Det er jo virkeligheden i dag, at når vi sidder til forhandlinger og tænker vores vilde tanker og vi mener de vilde tanker så alvorligt, at vi beder nogle embedsmænd om at vurdere det på skrift, så kan offentligheden, efter at forhandlingerne er afsluttet og der bliver fremsat et lovforslag i Folketinget, få adgang til at se, hvad grundlaget er for de politiske beslutninger. Nu skal jeg nok lade være med at nævne, at der ikke er givet aktindsigt i grundlaget for det lovforslag, vi behandler her i dag, selv om det er søgt. Men det kan man i dag. Det vil man ikke kunne for fremtiden. Det synes jeg da er et demokratisk problem over for borgerne. Så nej, det anerkender jeg faktisk ikke.

Jeg vil gerne holde fast i, at fru Karina Lorentzen Dehnhardt siger, at det er den her tilfældige decentralisering, der betyder, at vi har fået en større åbenhed i dag, end der egentlig var i 1985, da offentlighedsloven blev vedtaget. Men det er jo ikke et svar på, hvorfor det er et problem. Altså, åbenhed er vel pr. definition noget godt, indtil vi har fået bevist, at det er et problem. Så kunne ordføreren ikke svare mig på, hvor den åbenhed, vi har i dag, er et problem?

Kl. 16:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:25

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg har lyttet til, at kommissionen anbefaler det her. Der har siddet folk, som arbejder i den praktiske virkelighed med det her. Jeg tror også, jeg selv har et ønske om at have mulighed for i et fortroligt og lukket rum at kunne diskutere nogle politiske ideer, uden at det nødvendigvis havner i Ekstra Bladet. Så det er simpelt hen en anerkendelse af det kommissionsarbejde, der er foregået gennem 7 år, og som trods alt har haft en tidligere ombudsmand for bordenden. Og jeg vil sige, at der jo er mangfoldige veje til at afsløre magtmisbrug, hvis det er det, fru Pernille Skipper er så bekymret for.

Jeg har forstået, at mange journalister i dag arbejder efter et tip, og det er bare umådelig svært at sige, om det er det papir eller det papir eller det papir, som får en sag til at rulle. Jeg tror, der er mange gode måder. Nu har skattesagen jo også været nævnt som en af de ting, som ikke ville kunne blive oprullet efterfølgende. Det tror jeg simpelt hen ikke på. Bliver der nedsat en undersøgelseskommission, har den jo adgang til alt. Det ved fru Pernille Skipper også.

Kl. 16:26

Formanden:

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 16:26

Henning Hyllested (EL):

Ordføreren siger i sin ordførertale, at det, når man lytter på debatten i dag, nærmest lyder, som om alt bliver lukket. Jeg kan så forstå, at det er møntet på os, der er sådan lidt kritiske over for det, der skal foregå. Men det er der jo ikke på nogen som helst måde tale om. Der er tale om, at vi har prøvet at henvise til nogle konkrete sager, som der efter lovændringen jo så ikke vil kunne søges aktindsigt i, og som, hvis de var blevet behandlet efter lovændringen, formentlig ikke var blevet til sager. Der er henvist til skattesagen, hvor det handlade om at få aktindsigt i kalendere.

Jeg har selv nævnt fru Lene Espersens næse på baggrund af e-mails, som Ekstra Bladet søgte aktindsigt i og fik aktindsigt i, og man kunne nævne hr. Claus Hjort Frederiksen, der bad om såkaldt ministerbetjening, eller hvad man skal kalde det, bad om tal i Arbejdsmarkedsstyrelsen for at være med til at vende en debat, altså

rent politisk øjemed. Det er sådan nogle ting, vi henviser til, og jeg kan ikke forstå, at SF's ordfører vil være med til at bidrage til den indskrænkning, der her finder sted, således at sådan nogle sager i virkeligheden ikke vil opstå i fremtiden.

Kl. 16:27

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:27

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det var på ingen måde regeringens intention at lukke ned for, at magtmisbrug skal kunne afsløres. Selvfølgelig skal det også kunne det i fremtiden. Jeg siger bare, der er mangfoldige måder at kunne gøre det på: Der er undersøgelseskommissioner; der er Ombudsmanden, som er kendt for at være ret stram på det her område, og som kan undersøge ting; der er Rigsrevisionen; der er statsrevisorerne.

Derudover er der stadig væk en meget lempelig adgang til at søge aktindsigt, og det er jo bare svært at sige præcis i en sag, om det er det papir eller det papir eller et helt tredje papir, som gør det her. Jeg har forstået, at rigtig mange af journalisterne arbejder med at få et tip, og det vil sige, at de får anvist konkret, hvor de kan søge aktindsigt. Og så er det jo svært at sige, om det er, fordi man kaster et fisketrawl ud og prøver at finde frem til en sag, eller om det er, fordi man konkret får anvist det. Jeg tror, der er rigtig gode muligheder stadig væk for i Danmark at afsløre de her ting. Jeg deler simpelt hen ikke Enhedslistens bekymring på det her område.

Kl. 16:28

Formanden:
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:28

Henning Hyllested (EL):

Det er jo dybest set ligegyldigt, om der søges aktindsigt, efter at man har fået et tip, eller ved at man kaster et såkaldt trawl ud. I og for sig er det jo ligegyldigt. Det, det handler om, er jo den åbenhed, der skal være til stede. Og jeg kan ikke forstå, at i hvert fald et parti som SF ikke bare nøjes med, om jeg så må sige, at sige: Her er en række udvidelser, og det er fint, og det er godt. Hvorfor vil man absolut bidrage til også at indskrænke?

Ordføreren siger i sin ordførertale: Vi indskrænker såmænd med åbne øjne. Det synes jeg er fornemt. Og ordføreren henviser bl.a. til, at man vil have det her lukkede rum, og at man jo i dag indhenter oplysninger og får mange ting udefra. Jeg har lyst til at spørge: Ja, og hvad så? Det er jo ligegyldigt. De indgår jo i den sagsbehandling osv., som der foregår i et ministerium, og som der vel skal være åbenhed om. Hvad er det, der sådan ændrer sig helt afgørende, som gør, at man nu med åbne øjne skal indskrænke adgangen til aktindsigt?

Kl. 16:29

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg må muligvis bedrøve hr. Henning Hyllested med, at det her ikke er noget, SF har fundet på. Det er ikke engang noget, regeringen har fundet på. Det her er noget, der er foregået i et meget grundigt arbejde gennem 7 år, og jeg tror, det borger for kvalitet, når man kan sige, at den her kommission har arbejdet længe og grundigt med det her spørgsmål og er fremkommet med en række anbefalinger. Det er dem, vi støtter os op ad.

Jeg tror, at jeg kan være enig med hr. Henning Hyllested om, at hr. Gammeltoft-Hansen, den tidligere ombudsmand, er en af landets mest agtværdige personer, som man ikke vil kunne tillægge nogen som helst dårlige motiver i den her henseende. Det tror jeg vi skal være ganske trygge ved. Der er foregået et grundigt arbejde her. Det er ikke noget, som vi har siddet og fundet på i regeringen for at gøre en hel verden og sikre, at ingen kan søge aktindsigt i noget som helst. Der vil være gode muligheder for også i fremtiden at afsløre magtmisbrug og politiske skandaler, det er jeg overbevist om.

Kl. 16:31

Formanden:
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes, det er lidt trættende med den profetstatus eller pavestatus eller helgenstatus, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt giver tidligere ombudsmænd. Altså, hvis det skal være meningen, at det, at der har siddet tidligere ombudsmænd i kommissioner, gør, at så kan man ikke diskutere sagen, for så er det nærmest kommet op på et plan, hvor vi andre dødelige ikke kan være med, så synes jeg, at man skal lade være med at sætte tidligere ombudsmænd i kommissioner.

Så siger fru Karina Lorentzen Dehnhardt, at SF altid går ind for mere åbenhed, samtidig med at man bagefter står og argumenterer for mindre åbenhed. Det er jo en helt fantastisk misbrug af ord. Jeg vil faktisk sige, at Liberal Alliance ikke altid går ind for mere åbenhed, det indrømmer vi. Jeg synes, SF skulle indrømme, at her kæmper man for mindre åbenhed om det, som vi især diskuterer i dag, i stedet for at komme med sådan nogle demonstrationsoverskrifter. Man skulle prøve at tale om indholdet.

Kl. 16:32

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:32

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, men jeg synes jo netop, at det her forslag også indebærer en lang række punkter, hvor der kommer mere åbenhed. Det er på nogle områder, hvor der ikke er det i dag, og det vil sige, at der faktisk vil være nogle ting, som man i dag måske ikke ville få viden om, men som man i fremtiden kan få viden om, og det er da en rigtig god ting.

Så er det jo rigtigt, at der er mange måder at arbejde for åbenhed på. Det har vi bl.a. gjort i forhold til de åbne skattelister og i forhold til PET. Så vi arbejder på mange planer og ikke kun med offentlighedsloven i forhold til at skabe åbenhed.

Kl. 16:32

Formanden:
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:32

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Når man ikke kan lide at svare på det spørgsmål, man får, så kan man jo altid tale om noget andet, og det gjorde ordføreren så.

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt sagde før: SF arbejder altid for mere åbenhed. Det vil sige, at der nu er to muligheder: Enten var det en fejl, at ordføreren kom med denne påstand, eller også har SF arbejdet i det skjulte, i dølgsmål, uden offentlighedens viden for at gøre offentlighedsloven mere åben. Måske er begge dele faktisk sandt, men det kan være, at ordføreren kan oplyse Folketinget og offentligheden om emnet.

Kl. 16:33

Kl. 16:36

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:33

Kl. 16:36

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes jo, at hr. Simon Emil Ammitzbøll må anerkende, at der ligger gevaldig meget mere åbenhed i det her lovforslag. Der er 26 punkter, hvor offentlighedens adgang til aktindsigt bliver bedre; der er bedre klagemuligheder; der er kortere sagsbehandlingstid. Der er med andre ord rigtig mange steder, hvor der sker forbedringer. Og ja, så er der nogle enkelte steder – og det er helt i overensstemmelse med kommissionens anbefalinger – hvor der bliver lukket en smule, og det er for at sikre, at vi kan have det her fortrolige rum, hvor vi kan diskutere ideer og løsninger. Det anerkendte vi i 2010, og det anerkender vi også i dag i SF. Men det udelukker jo ikke, at vi arbejder for mere åbenhed på en lang række punkter; det vil vi sådan set fortsat gøre.

Kl. 16:34

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:34

Christian Juhl (EL):

Nu blev der henvist til kommissionen, og der blev henvist til nogle dygtige, anerkendte og kloge mænd, og det er helt fint – det er jo derfor, de har været der, altså for at overveje. Jeg vil gerne høre, om det er rigtigt forstået, at kommissionens mindretal, som er alle andre end embedsmændene, har trukket deres støtte til § 24. Er det rigtigt forstået?

Kl. 16:34

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:34

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, nu har jeg jo ikke fulgt med i den debat i 2010. Jeg ved godt, at der var nogle, der trak støtten, og jeg tror, at det, der måske skete, var, at der kom en masse kritik af forslaget, og så rendte man baglæns i forhold til det, man faktisk selv havde siddet med i. Men det tør jeg ikke sige helt konkret, for jeg er ikke fuldstændig inde i debatten fra 2010. Men jeg er godt bekendt med, at der er nogle, der har trukket støtten til det her forslag.

Kl. 16:35

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:35

Christian Juhl (EL):

Jeg ved ikke, om det er rigtigt, hvad jeg har hørt, altså at det netop er alle andre end embedsmændene, der har trukket deres støtte efter en debat. Det er jo dialektikken i en debat: at man udtaler noget, hører nogle andre sige noget, bliver klogere og måske tager et nyt standpunkt. Det er vel også almindeligt i SF. Derfor tænker jeg, at det er der vel ikke noget odiøst i. Det, der er interessant, er, at et mindretal, som er alle andre end embedsmændene, gør det og siger: Hov, der er måske noget, vi lige har overset her. Og hvis nu det er rigtigt, skulle det så ikke også være sådan, at vi som politikere satte os ordentligt og grundigt ind i det, for så var det måske et faresignal.

Vil SF's ordfører love mig, at hun, inden vi vedtager det her lovforslag, sætter sig ind i, om det er rigtigt, og hvad årsagen er til, at de har trukket støtten?

Formanden:
Ordføreren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, jeg tror bare, vi må sige, at oprindelig var de en del af kommissionen, og de endte med at være en del af forslagets anbefalinger. Hvad der er sket i mellemtiden, må jo stå for deres egen regning, men jeg må bare notere mig, at det oprindelig var sådan, at det her var anbefalingerne fra Offentlighedskommissionen og således støttet af kommissionens medlemmer.

Kl. 16:36

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:36

Per Clausen (EL):

Nu kunne fru Karina Lorentzen Dehnhardt og SF jo få at vide, hvad holdningerne var, hvis man havde insisteret på, at det her lovforslag var blevet sendt i høring. Det valgte man så ikke at gøre, og så kan man leve i uvidenhed, hvis man anstrenger sig nok. Men jeg vil godt spørge SF's ordfører om, hvad det i grunden er for nogle problemer, beslutningstagere har haft i det her land med dette manglende frirum – et frirum, der nu skal etableres. Har det været svært at gennemføre forhandlinger og lovgivning indtil nu – umuligt, fordi man ikke har haft et frirum? Der må da være nogle virkelig alvorlige problemer i samværet mellem minister og embedsmænd i forbindelse med fortrolige forhandlinger med andre partier, som gør, at det er nødvendigt at etablere et helt nyt og større frirum.

Kl. 16:37

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:37

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, jeg tror, det har været vanskeligt for den politiske proces, at vi har lovgivningen indrettet på den måde, som vi har på nuværende tidspunkt. Der er jo blevet åbenhed på en række områder, hvor det oprindelig ikke var tiltænkt. Oprindelig var det sådan, at det var rådgivning internt i et ministerium, men i dag er det jo sådan, at vi henter rigtig mange bidrag udefra, fra styrelser, fra direktorater, vi organiserer os på en anden måde. Så det, der ud fra den oprindelige tanke skulle være undtaget fra aktindsigt, er der pludselig blevet aktindsigt i ved en tilfældighed. Og ja, jeg tror, at det her har været et problem.

I forhold til høringen må jeg bare sige – og vi har jo haft en længere debat om det her i Folketingssalen – at det jo er i fuldstændig overensstemmelse med de retningslinjer, der gælder, altså at det er betænkningen, der er blevet sendt i høring og ikke lovforslaget. Men jeg har jo som Retsudvalgets formand tilkendegivet, at jeg gerne modtager høringsbidrag fra dem, som måtte have noget at sige i den her forbindelse, og så skal jeg gerne lade det cirkulere i Retsudvalget. Men der er altså ikke noget fortænkt eller forgjort i den proces, der har været her.

Man kunne selvfølgelig godt have taget en politisk beslutning om noget andet, men det er ikke almindeligt, at man gør det. Det er heller ikke sket med betænkningen om seksualforbrydelser eller betænkningen om PET, eller det bliver det formentlig ikke, for lovforslaget er jo ikke kommet endnu – så vidt jeg husker. Men det er en helt almindelig procedure, og der er ikke noget særlig spændende eller mærkeligt i det.

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:38

også blevet brugt som undskyldning fra den her talerstol nok gange til, at jeg vist ikke behøver at eksplicitere det yderligere.

Kl. 16:38

Det går over min forstand, hvordan det, at man åbner lidt nogle steder, kan retfærdiggøre, at man mørklægger særlig omkring magtens centrum, omkring ministerierne, regeringen og folketingsmedlemmerne. Det er pinligt, at man fra regeringens side var så inderlig imod det, da man selv sad i opposition, og nu, hvor man sidder på magten, er journalisters snagen ikke længere et vigtigt element i demokratiet, nej, det er noget, der forstyrrer de vilde tanker, som det er blevet sagt heroppefra.

Per Clausen (EL):

Nej, og hvorfor skulle man tro, at noget skulle blive bedre, fordi vi har fået en ny regering? Det er klart, det er naivt at tro det.

Men jeg vil alligevel godt spørge fru Karina Lorentzen Dehnhardt om, hvad det er, vi har fået at vide de seneste år om lovgivningsproces, som vi ikke skulle have haft at vide? Altså, hvad er det, der er kommet frem, som skulle have været holdt skjult, men som nu med den nye lovgivning heldigvis kan holdes skjult? For det må jo have et eller andet formål, at man laver sådan en opstramning, andet end nogle lidt løse formuleringer om, at det måske en gang imellem kunne være bekvemt. Hvad er det, vi har fået at vide gennem aktindsigt de senere år, som vi ikke burde vide?

Kl. 16:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:39

Det er ikke i orden. Det er simpelt hen ikke i orden, at man skubber en enkelt tidligere ombudsmand foran sig i et forsøg på at retfærdiggøre en indskrænkning af retten til at kigge magthaverne efter i kortene, særlig når ikke bare et lille, men et stort mindretal blandt medlemmerne af den kommission – for øvrigt stort set alle dem, der ikke var embedsmænd – efterfølgende har været ude og trække støtten til netop den her § 24, fordi den er for omstændelig. Det er ikke i orden, at man konsekvent siger, at der er behov for et frirum i den politiske udviklingsproces, og at embedsmændene også skal have lov til at tænke kreativt, når man ikke er i stand til at svare på, hvor den åbenhed, vi har i dag, er et problem, og hvor den der kreative proces og de vilde tanker bliver forstyrret i dag. Der er ikke nogen, der kan svare på det.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her er jo en afvejning, som er sket i kommissionen, som har arbejdet med det i rigtig, rigtig lang tid. Det er jo ikke sådan, at det er SF, der har siddet og planlagt, hvad de her anbefalinger skal være, og det er heller ikke regeringen. Men selvfølgelig har der været nogle repræsentanter til stede i kommissionen, og det her er en afvejning af de mange forhold og problematikker, der kan være omkring udarbejdelsen af lovforslag og ministerbetjening i øvrigt. Jeg tror altså, vi kan være ganske trygge ved det her lovforslag, og jeg tror også, der i fremtiden vil være mangfoldige muligheder for at få den aktindsigt, man sådan set har brug for.

Kl. 16:40

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 16:40

Det er ikke i orden, at vi kan stå med mange konkrete eksempler på sager med fejl, løgn, misbrug, som fremover ikke vil kunne blive afdækket. Det er ikke rigtigt, at man ikke kan forholde sig konkret til dem, for der er ikke bare tale om sager, der er tale om konkrete dokumenter, som man heller ikke vil forholde sig til heroppefra.

Uanset hvor meget man peger på de positive elementer, der er i den her offentlighedslov, er der nogle ting, som offentligheden, kritiske journalister – selv dem, der ikke er kritiske, og som hr. Jeppe Mikkelsen har så ondt af – vil blive afskåret fra at se. Det betyder, at borgerne vil have sværere ved at følge med i, hvad der foregår i magtens centrum. Og det gælder ikke kun embedsværket; det gælder sådan set også med det her lovforslag den proces, der foregår, når de politiske partier sidder og forhandler forlig, som er afgørende for vores samfund, og som har konsekvenser for almindelige mennesker. Når vi forhandler dem bag lukkede døre, vil det for fremtiden ikke længere være muligt at se, hvilket grundlag vi traf beslutninger på. Og det kan jeg ikke forstå: Hvorfor må borgerne ikke se, hvilket grundlag vi træffer beslutninger på?

Kl. 16:45

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Vi behandler i dag et forslag til lov om offentlighed i forvaltningen, og det er, som der er andre ordførere, der har sagt heroppefra, et rigtig vigtigt forslag. Offentlighedsloven er nemlig de regler, som giver borgere og journalister, dvs. den generelle offentlighed, mulighed for at følge med i, hvad der foregår i maskinrummet i forvaltningen, i ministerierne og i løbet af den politiske beslutningsproces. Det er den lov, der sikrer, at vi har åbenhed nok til, at borgerne kan kigge magthaverne efter i kortene, og derfor er den grundlæggende for vores demokrati.

Derfor er det også så hamrende ærgerligt, at flertallet i det her Folketing – særlig de regeringspartier, som ønskede mere åbenhed, da de sad i opposition – nu vil vedtage en indskrænkning af åbenheden og gøre det sværere for borgere at holde øje med, at den magt, som er blevet givet til Folketinget og regeringen, også bliver forvaltet ordentligt og efter reglerne.

Det er klart, som der er mange, der har sagt heroppe fra talerstolen, at der er enkelte positive elementer i det her lovforslag. Man vil f.eks. fremover kunne søge på temaer i stedet for kun konkrete dokumenter, når man søger aktindsigt. Der vil også blive givet ret til aktindsigt i selskaber, hvor det offentlige ejer mere end 75 pct., f.eks. DONG eller DSB – og det manglede da også bare. Og så er det jo

Med den socialdemokratiske retsordfører anno 2010's ord savner den her § 24 enhver begrundelse – det beklager jeg at måtte sige, men ikke desto mindre savner det enhver begrundelse. Det savner ikke bare en præcisering i forhold til den tidligere regerings lovforslag, det savner enhver begrundelse.

Fra Enhedslistens side vil vi stille ændringsforslag til den her lov. Det gælder særlig de indskrænkninger, som vedrører ministerbetjening, korrespondancen mellem folketingsmedlemmer og ministre samt kalendere i den offentlige forvaltning. Og bliver de ændringer vedtaget, stemmer vi naturligvis for, i erkendelse af at der er nogle små skridt i det hen mod øget åbenhed. Men vi vil ikke stemme for et lovforslag, som indskrænker åbenheden omkring magthaverne. Vi vil ikke være med til at indskrænke demokratiet på så grundlæggende en måde.

Når jeg kigger ud over den her i Folketingssal, kan jeg jo se, at de eneste, der ikke har problemer med at indskrænke demokratiet på den måde, er dem, som sædvanligvis besidder regeringsposterne, kører i ministerbilerne og synes, at snagende journalister er irriterende, og at vilde tanker er bedre, hvis Ekstra Bladets og andre kritiske journalister ikke kommer i nærheden af dem. Fred være med det, men det bliver ikke med Enhedslistens støtte.

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 16:46

regeringen og sagde, at det ikke ville ske ofte, men at der denne gang var grund til det.

Kl. 16:46

Hvem var det så, der ændrede det? Var det en helgenkåret kommissionsformand? Nej, det var det ikke. Det var Folketingets Retsudvalg, der gik ind og drøftede de problemer, der var med regeringens forslag, og ændrede det. Der var en regering, der lyttede; der var et Retsudvalg, der tog opgaven på sig og ikke sank hen i åndelig dovenskab og parerede ordre.

Pia Adelsteen (DF):

Det er blot et opklarende spørgsmål, for nu bebudede fru Pernille Skipper nogle ændringsforslag, og jeg skal bare være sikker på, at jeg har forstået det rigtigt. Vil man foreslå, at de forringelser, der sker, simpelt hen bliver fjernet? For så kan jeg også med det samme bebude, at det vil Dansk Folkeparti selvfølgelig hjertens gerne støtte.

Jeg vil også godt sige, at hvis de bliver fjernet, kunne vi sandsynligvis også godt gå med til den nye offentlighedslov. Man kan jo undre sig over, at vi ikke er blevet indkaldt til at forhandle om det her columbusæg.

Kl. 16:47

Men det var dengang. Nu skal der lukkes ned. Nu kan man faktisk ikke engang få en høring om den her tredje offentlighedslov. Nu skal der bortforklares. For det er jo en kommission, der er kommet med det, og vi må gennemføre det, som det er. Det er fuldstændig ligegyldigt, at kommissionsmedlemmerne – i hvert fald flere af dem – springer fra de konklusioner, de selv har afleveret. Det er sådan set fuldstændig ligegyldigt, for kommissionsmedlemmer må ikke skifte mening; det må regeringspartier godt, men ikke kommissionsmedlemmer.

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:47

Så siger man: Jah, men det har faktisk været i gang i rigtig mange år; de har siddet i 7 år i den her kommission, og nu skal vi vedtage det, for de har jo siddet i lang tid, og det har været grundigt. Jeg må bare sige, at der gik længere tid både i slutningen af 1960'erne og i midten af 1980'erne med at ændre offentlighedsloven, end der gør nu. Og begge gange tog Folketinget behandlingen alvorligt og udlitterede det ikke bare til nogle eksperter, der senere fortrød.

Men kommissionen har jo talt, selv om det bare er ord.

Pernille Skipper (EL):

Jeg kan bekræfte, at Enhedslisten vil stille forslag om at fjerne samtlige af de forringelser, som ligger i det her lovforslag, og som vil indskrænke åbenheden i forvaltningen.

Kl. 16:47

Måske er det ikke helt tilfældigt, at de fem partier, der har fundet sammen, er de fem partier, som alle har prøvet at have ministerposter. De er nemlig øjensynligt mere optaget af forholdene for ministre end af offentligheden. I gamle dage, når vi ændrede offentlighedslove, skete det jo altid under borgerlige regeringer, og det var, fordi borgerlige regeringer dengang var en parentes i en socialdemokratisk historie. Jeg ved ikke, om de nuværende regeringspartier har overvejet, om det måske bliver sådan, at røde regeringer bliver en parentes i et borgerligt århundrede. I hvert fald kunne man godt anbefale Socialdemokraterne at have en lidt større interesse for meningsmålingerne, for så kunne det være, at de blev mere interesseret i at beskytte mindretallet, i at sikre offentligheden, i at være på folkets side, i stedet for på statsmagtens. Men det er måske for meget at forlange.

Formanden:

Så siger jeg tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I dag styrker vi regeringsmagten. Vi styrker regeringsmagten i forhold til pressen, og vi styrker regeringsmagten i forhold til Folketinget. På den måde gør vi egentlig op med en stolt tradition, hvor vi med en meget tidlig offentlighedslov i forhold til de fleste andre lande i verden allerede i 1970 var på banen – dog ikke med samme hastighed som svenskerne, som allerede i 1766 med trykfrihedsforordningen lavede den første form for offentlighed omkring forvaltningen og åbenhed omkring tingene, altså på et langt tidligere tidspunkt end alle andre.

Da man behandlede den første offentlighedslov i 1969 og 1970, var det med stolthed, at den i øvrigt konservative justitsminister Thestrup gennemførte loven. Da en anden konservativ justitsminister i 1985 gennemførte yderligere åbenhed i den næste offentlighedslov, fortsatte man med stolthed – mere åbenhed.

Denne gang – det indrømmer jeg gerne – bliver der mere åbenhed længere nede i systemerne, men der bliver mindre åbenhed i toppen af magtpyramiden. Og det er især § 24, der er problemet. Så ja, der er foretaget kosmetiske ændringer af paragraffen, men det er jo sådan set bare ord.

Justitsministeriet har ikke ønsket at have nogen reel dialog om lovforslaget, regeringspartierne løber fra de holdninger, de fremførte før folketingsvalget, og regeringspartierne ignorerer deres eget regeringsprogram.

Sådan var det ikke i de gode gamle dage. I 1980'erne, da man vedtog den anden offentlighedslov, var det faktisk sådan, at det første forslag blev trukket tilbage af den borgerlige regering. Det var faktisk også sådan, at det andet forslag blev trukket tilbage af den borgerlige regering. Det var først tredje gang, man kom med et lovforslag, at det blev gennemført af et bredt flertal i Folketinget – endda så bredt, at Venstresocialisternes ordfører, Jørgen Lenger, roste

Kl. 16:53

Vi laver også åbenhed, hører man. Jeg ved ikke, om det er gået op for regeringen, men der er ingen, der har kritiseret de nogle og tyve forslag, der giver mere åbenhed – ingen. Så dem kan vi sådan set bare vedtage i fuld fordragelighed i et samlet Folketing. Men man har åbenbart, især fra SF's side, vænnet sig så meget til at være i regering, at man ved, at der skal være noget, man ikke kan lide, før man kan få noget, man kan lide. Hvem der så kan lide det, fortøner sig fuldstændig, for der er jo ikke rigtig nogen, der vil forsvare det – måske ud over en justitsminister, som i sidste uge begyndte, endelig, at svare på spørgsmål.

Jeg har prøvet at finde ud af, hvad det er, der har været problemet med de nuværende regler, men det har man ikke rigtig ville fortælle, indtil DR 2 havde et debatprogram i torsdags. Der sagde justitsministeren, at det var beslutningsgrundlaget omkring henholdsvis politiforliget og aftalen om kriminalforsorgen, som åbenbart ikke var kommet til offentlighedens kendskab.

Vi er med i det ene forlig, ikke det andet, og jeg tror ikke, der er noget specielt gedulgt ved det beslutningsgrundlag, der er for kriminalforsorgsaftalen, og hvis jeg skal være helt ærlig, forestiller jeg mig heller ikke, at der er det på politiforligets område, men det må ministeren jo forsvare, hvis han ellers mener, at han er i stand til det.

Til sidst vil jeg sige, at vi hele tiden får at vide: Jamen det er jo ligesom udviklingen, og der er jo gået mange år siden 1985. Og det er også rigtigt, og jeg medgiver også gerne, at den anden offentlig-

hedslov har medført mere åbenhed, end man oprindeligt havde forestillet sig. Jeg ved godt, at det for de regeringsbærende partier sikkert lyder ganske forfærdeligt, men det har den. Men det er jo ikke i går eller i forgårs eller i forfjor, at den her øgede åbenhed er opstået. Det er sådan set lang tid siden. Det har man haft i mange, mange år. Det har man haft i langt de fleste ministerier. I ganske få er man ikke blevet ramt af denne åbenhed, bl.a. Justitsministeriet, der så desværre står for loven, for de har ikke haft den åbenhed, som har været den almindelige. De har fortsat haft lukketheden, mere end så mange andre, måske på grund af en tilfældig organisationsform.

Men når det nu har virket så godt og man ikke kan komme med eksempler på, hvor det har givet problemer, hvorfor i alverden er det så, at man vil ændre det? Hvad er det for store tanker – for at bruge hr. Jeppe Mikkelsens ord – man er bange for ender på forsiden af en avis? Jeg har aldrig før hørt en politiker, der har været bange for, at store tanker skulle ende på forsiden af en avis. Men det har vi så hørt i dag, så der har dog været en enkelt nyhed.

Jeg synes, at man burde se på, at det faktisk fungerer ganske, ganske fint i dag. Folketinget er hundrede procent enige om, at der er en række steder, hvor der skal være mere åbenhed. Så man skulle lade være med at lukke ned og sætte forhindringer i vejen for, at journalister kan udføre deres arbejde i folkets tjeneste som den fjerde statsmagt, der kan være med til at dæmpe regeringens lyst til at skjule tingene for den danske befolkning. Det er sådan set den danske befolkning, der har valgt Folketinget, det er Folketinget, der kan fjerne regeringen, og det er fint at have en fri presse, som kan sørge for at afsløre regeringen, når alting ikke er helt fint i kanten. Men det er da ikke nogen gåde, at regeringer ikke ønsker, at de skal kunne blive kontrolleret.

En trist dag for det danske folkestyre.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om ordet. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Tom Behnke.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg tror ikke, at der er nogen tvivl om, at offentlighedsloven trænger til en modernisering. Jeg er igennem processen her, som efterhånden har strakt sig over nogle år, flere gange stødt på, at man har givet udtryk for, at i dag er man nødt til at administrere det her område efter, hvad der var intentionen med den oprindelige lov, mere end efter den ordlyd, der er i selve loven, fordi tiden er løbet fra den gamle lov. Det duer selvfølgelig ikke, og derfor er det på høje tid, at man får strammet op, at man får lavet en modernisering og får det skrevet igennem igen, sådan at offentlighedsloven svarer til den tid, som vi lever i.

Derfor nedsatte den borgerlige regering i 2002 Offentlighedskommissionen til at gennemgå det her område. Man brugte 7 år på at gå hele området igennem, vende hver en sten, komme helt ned i dybden og komme med et forslag til, hvordan en ny offentlighedslov skulle se ud, så den passede til vor tid. Den betænkning kom så i 2009. I forlængelse af det blev der udarbejdet et lovforslag i overensstemmelse med det, som betænkningen anbefalede. Det blev fremlagt i Folketinget. Jeg husker førstebehandlingen. Der gik bølgerne også lidt højt. Forhandlingerne derefter gik så i hårdknude, og det kunne ikke lade sig gøre at komme igennem med forslaget, som det forelå. Så blev der folketingsvalg, og lige pludselig er der en ny situation.

Ja, ikke for os Konservative. Vi havde den samme holdning før, under og efter valget. Vi har sådan set ikke skiftet holdning til det her spørgsmål, men nu er der flertal for, at man kan gennemføre det. Der har så været en sproglig præcisering af § 24. Det synes vi sådan

set er ganske glimrende. Indholdet er det samme, men hvis der er tvivl om, hvordan tingene skal forstås, er det udmærket at få det præciseret. Det kan vi da kun være tilhængere af.

Vi er også meget, meget tilfredse med – når vi nu taler om det med, hvordan tingene skal forstås – at selv når det her lovforslag på et tidspunkt bliver vedtaget ved tredje behandling her i Folketinget, stopper det ikke der. Så skal der udarbejdes en vejledning, og der har ministeren lovet, at den vejledning vil blive sendt i høring, inden den træder i kraft. Det er præcis der, alle detaljerne vil komme til at blive fastlagt, og det vil være et rigtig godt tidspunkt igen at høre de forskellige aktører på området, hvordan holdningen er til den vejledning, man så laver, som jo er den måde, man skal forstå selve lovteksten på.

Vi har fra konservativ side stadig væk den holdning, at der med lovforslaget her er fundet en ganske glimrende balance. Man har mest mulig offentlig indsigt i den offentlige forvaltning – for selvfølgelig skal der være det – men der er også nogle områder, hvor det ikke giver nogen mening at der er indsigt, og hvor indsigten måske oven i købet vil være ødelæggende for, at man når frem til det bedste resultat i de forhandlinger og overvejelser, der kan gøre sig gældende.

Moderniseringen af loven falder især på to områder, hvor det er på høje tid at der sker noget. Det ene område er den teknologiske udvikling, hvor lovforslaget tager højde for den teknologi, der findes i vore dage, og ikke den, der fandtes tilbage i 1985. Jeg kan huske, at i 1988 brugte man stadig væk telex i politiet. Det var også det sidste sted i Danmark, man gjorde det, men det gjorde man dog. Så der er sket meget siden. Derfor er det vigtigt, at en lov om offentlighed tager højde for den tid, som vi lever i.

Det andet er – og det synes jeg faktisk er den væsentligste årsag, for det andet kunne man såmænd nok leve med – at den måde, den offentlige forvaltning er bygget op på i dag, er helt anderledes, end den var i gamle dage. I gamle dage sad en minister med sit ministerium og havde alle sine embedsfolk lige rundt om hjørnet. Man sad på den samme matrikel i det samme hus, og man delte frokoststue. Alting var sådan set det samme sted. I dag har man et ministerium delt op på alle mulige forskellige og anderledes måder, hvor der er underliggende styrelser, direktorater, forvaltninger osv. osv., men de er stadig væk en del af ministeriet.

Hvis man skal tage den nuværende lovs paragraffers ordlyd, er det rent faktisk sådan, at hvis et papir bliver sendt fra sådan en underliggende myndighed til ministeriet, vil der være tale om, at det sker fra en myndighed til en anden myndighed, og dermed vil der være aktindsigt. Det har man så administreret på den hensigtsmæssige måde, at man har sagt, at det ikke var det, der var meningen med 1985-loven, så der kan vi ikke give aktindsigt. Det har hidtidig ikke givet nogen problemer, men det duer ikke, at man har en lovgivning, som ikke i sin ordlyd tager højde for de situationer, der rent faktisk er, og den måde, som den offentlige forvaltning rent faktisk er indrettet på. Det tror jeg heller ikke der er nogen der kan have noget imod. Selv de, der har tordnet imod lovforslaget her, kan jeg ikke forestille mig har noget imod det. Men det er det, der er de største byggesten i det nye lovforslag her.

Så er der en præcisering af, at når folketingsmedlemmer taler fortroligt med en minister, skal de kunne gøre det, uden at man kan se samtalen refereret på forsiden af avisen dagen efter. Det synes vi fra konservativ side er hensigtsmæssigt. Der kan man have en anden holdning. Det er da fint, hvis der er andre partier, der mener, at der skal være indsigt i det hele. Det er fint at have den holdning. Vi Konservative deler ikke den holdning. Vi mener, der skal være mulighed for, at man kan have fortrolige samtaler. Hvis der så kommer et resultat ud af det, og det bliver til et lovforslag eller lignende, er der jo aktindsigt. Men i det øjeblik man har nogle indledende drøftelser, skal det være muligt at have det uden at skulle se det på forsi-

den af avisen bagefter. Jeg har egentlig lidt svært ved at se, at der er nogen, der kan have noget imod det.

Kl. 17:06

Kl. 17:03

Den anden del, hvor der sker en indskrænkning, er i forhold til aktindsigt i offentligt ansattes kalendere. Hvorfor i alverden skulle man også have det? Hvilke møder de går til, hvilke arrangementer de har, hvad de laver af private ting står jo i en og samme kalender. Det er da de færreste offentligt ansatte, der har to, tre, fire forskellige kalendere, alt efter hvad det nu er for nogle arrangementer, de løber til. Så det står i en og samme kalender, og det, at der bliver givet aktindsigt til den, er ikke hensigtsmæssigt.

Man kan også spørge sig selv, hvad det er, den aktindsigt skal bruges til. For har man deltaget i et møde, er der jo notatpligt. Så skal der ligge resumeer og referater af det møde, og konklusioner osv. skal skrives ned. Så papirerne er der jo. Det faktuelle er der. Men det, vi afskærer muligheden for nu, er en situation som denne: Man sidder en dag på redaktionen og keder sig lidt og tænker: Gad vist, hvad en eller anden minister har lavet. Så beder man om at få aktindsigt i kalenderen for de sidste 5 år, fordi det kunne være sjovt at sidde og padle lidt rundt i den, og det kunne da være, at man fandt et eller andet mystisk, som man måske kunne skrive i avisen dagen efter. Det er ikke det, der er meningen med en offentlighedslov. Det er ikke det, der er meningen med aktindsigt i den offentlige forvaltning. Det er det ikke.

Men derudover er der også hele 26 steder, hvor man løsner op og giver mere aktindsigt. Det vil sige, at det ikke er sådan, at det her forslag, som nogle ordførere har sagt, betyder, at der nu bliver lukket fuldstændig ned for aktindsigt i den offentlige sektor. Nej, det gør der ikke. Der er faktisk hele 26 steder, hvor man løsner op. Jeg skal bare nævne nogle af dem. Bl.a. bliver både KL og Danske Regioner nu omfattet. Private selskaber, hvor det offentlige ejer majoriteten, eller private selskaber, som løser opgaver eller træffer beslutninger på vegne af en offentlig myndighed, bliver der aktindsigt i; selvfølgelig bliver der det. Der er også pligt til for enhver offentlig myndighed at overveje det, der hedder meroffentlighed: altså, hvis en borger har spurgt om aktindsigt i noget, og man sidder på kontoret og kan se, at det, vedkommende mener, nu nok er noget andet eller noget mere præcist, så har man pligt til at lave den her meroffentlighed og sørge for, at borgeren virkelig får indsigt i, hvad det er, det drejer sig om.

Vi sørger også for, at en borger ikke længere behøver at vide, præcis hvad det er for et dokument, dato, side og linje for at få aktindsigt. Men man kan spørge ind til et emne, til et tema, til en bestemt sag, og så får man det, som er relevant i den sammenhæng.

Der er også lagt op til, at man kan lave forsøg med åbne postlister. Vi har sådan set ikke de store problemer med det, hvis vi gjorde det permanent fra starten, men fred være med det. Jeg tror ikke, at en forsøgsperiode hindrer, at vi når dertil, at postlister vil være åbne i fremtiden, og det er fint. Der bliver indsigt i direktørkontrakter, så vi kan se, hvad det er, de skal leve op til. Der bliver aktindsigt i faglige vurderinger i den endelige form osv. osv., og man kunne blive ved. Der er 26 steder, hvor der bliver mere offentlighed. Det synes vi faktisk er ganske hensigtsmæssigt.

Samlet set, ligesom da vi behandlede det gamle lovforslag, har vi fra konservativ side den holdning, at det her er et rigtig godt lovforslag, og det gælder også de to lovforslag, der følger i kølvandet. Så vi indstiller forslagene til vedtagelse og glæder os til en udvalgsbehandling med masser af spørgsmål og måske en høring osv. Det bliver spændende at se, og der kan det jo så være, at vi kommer et spa-distik dybere.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre, der har bedt om ordet. Den første er hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Per Clausen (EL):

Jeg kunne forstå, at noget af det, hr. Tom Behnke syntes var en rigtig god ting, var, at aktindsigten forsvandt i forhold til kalendere, for det kunne ikke bruges til noget som helst fornuftigt, og jeg kunne forstå på hr. Tom Behnke, at det er det heller aldrig blevet. Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke, om ikke det er korrekt, at den skattesag, der kører nu, som dog alligevel er blevet til en relativt stor sag, aldrig var blevet rejst, aldrig var kommet til offentlighedens kendskab, hvis ikke det var, fordi man havde benyttet sig af muligheden for at have aktindsigt i kalendere, fordi det gav anledning til at se, at der havde været nogle møder, og at det så gjorde, at man kunne se, at der var noget interessant i sagen. Men det er måske den slags sager, som hr. Tom Behnke synes er bedst vi ikke opdager.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:07

Tom Behnke (KF):

Næh, det er det såmænd ikke, og jeg synes, det er lidt underligt, at man skal stå og skyde hinanden ting i skoene eller lægge hinanden ord i munden, altså at det ligesom skulle være motivet til det. Nu er der jo delte holdninger til, hvad der er i den sag og også andre sager, der har været refereret til i løbet af debatten her i dag, altså forskellige holdninger til, hvad det egentlige hændelsesforløb var. Der kan også være forskellige holdninger til, om sagerne ville være kommet frem under alle omstændigheder, uanset om der havde været aktindsigt i kalendere eller ej. Men man vil jo under udvalgsbehandlingen og det videre forløb kunne dykke ned i præcis sådan nogle ting og spørge ind til dem, men jeg tror bare, at man i forbindelse med de sager, som er verserende, og som bliver undersøgt i øjeblikket, vil være ret tilbageholdende med at konkludere noget som helst. Men til det med at stå og skyde mig i skoene, at jeg skulle prøve at dække over noget, vil jeg sige: Nej, tværtimod, de skandalesager, der er, de brodne kar, der er, de ting, der sker uretmæssigt, skal da frem i offentligheden, selvfølgelig skal de det.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Per Clausen.

Kl. 17:08

Per Clausen (EL):

Det havde jeg faktisk også en klar forventning om hr. Tom Behnke ville mene, og det var derfor, jeg syntes, det var så underligt, at hr. Tom Behnke sagde, at det med den her adgang til kalendere er helt overflødig, og at det kun kunne bruges til alt muligt tant og fjas. Måske kan man sige om den skattesag, men tant og fjas er det ikke.

Jeg er sådan set helt enig med hr. Tom Behnke i, at der ikke er nogen grund til at drage nogen konklusioner på nuværende tidspunkt, for det har vi intet grundlag for, vi har intet grundlag for at sige noget konkret kritisk om nogen af de involverede, men man kan vel godt alligevel have det synspunkt, at det her er et konkret eksempel på, at det at have aktindsigt i kalendere faktisk godt kan bruges til noget, man vel må betegne som seriøst journalistisk arbejde.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:08

Tom Behnke (KF):

Bestemt, og hvis jeg så skulle stå og sige det modsatte, ville jeg mene, det var useriøst journalistisk arbejde. Det er en mærkelig måde at lave retorik på nu, hvor jeg kan forstå, at hr. Per Clausen er blevet kaldt i salen for at stille spørgsmål.

Men det, der gør sig gældende, er, at vi stadig væk har den holdning, at kalendere i vore dage bliver brugt af f.eks. ministre til både officielle arrangementer og private arrangementer for at holde styr på, hvornår man render til det ene og det andet, så der ikke er overlap. Det er sådan set meget hensigtsmæssigt. Dermed mener vi også, at en kalender er noget personligt og noget privat. Hvad angår de arrangementer, man så løber til, af offentlig karakter, vil det jo fremgå, at man har været det pågældende sted. Der ville nok være temmelig mange mennesker, der ville opdage det, hvis man havde været ude at klippe en snor over et eller andet sted eller skulle åbne et eller andet. Så det er jo ikke det. I forhold til at der er truffet beslutninger, ligger der notat om, at der er truffet beslutning i den ene eller anden retning.

Så vi mener ikke, der er hensigtsmæssigt, at der er aktindsigt i kalendere. Det er et holdningsspørgsmål, og det er muligt, at der er nogle, der synes, at det kunne være evig skønt, at der var det, men det synes vi så ikke.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:09

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Nu må jeg jo lige starte med at sige, at jeg er dybt uenig med hr. Tom Behnke om det her med kalendere. Jeg tror, jeg tidligere har nævnt, at hvis journalister er interesseret i at vide, hvornår jeg skal til gynækolog, så er de velkomne. Jeg blander også mine kalendere, ellers kan man ikke holde styr på det, men det gør ikke, at jeg tror, journalisterne synes, det er særlig interessant. Det er jo ikke det, de kigger efter, og derfor synes jeg også, at kalendere selvfølgelig skal være offentligt tilgængelige, uanset om man har private gøremål stående i dem. Det var den ene ting.

Den anden ting er, at da jeg markerede, tænkte jeg egentlig: Jeg tror faktisk bare, jeg vil starte med at sige tillykke. Tillykke med, at man har fået et flertal i Folketinget. Da Konservatives tidligere justitsminister og nuværende partiformand, hr. Lars Barfoed, fremsatte forslaget tilbage i 2010, kunne man ikke få det stemt igennem, men det kan man nu, og da det er en minimal ændring, der er foretaget, som reelt ikke betyder noget som helst, synes jeg bare, jeg vil sige tillykke.

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:10

Tom Behnke (KF):

Man kan sige, at forløbet jo også er et andet, men de lukkede møder, vi har været til, de lukkede forhandlinger, vi har været til, vil jeg selvfølgelig ikke stå og referere fra her. Og jeg synes heller ikke, der skal være aktindsigt i det, så alle kan se, hvad det var for et forløb, der var. Det, som alle har været vidne til, var, hvad konklusionen var på de forhandlinger, der var. Det var, at der ikke var et flertal på det tidspunkt, i hvert fald officielt.

Sådan bør det være, altså at man kan sidde rundt om bordet og forhandle, at man kan stille spørgsmål, at man kan bede om at få no-

get uddybet, komme med synspunkter og prøve ting af, og så har man alligevel, når vi når i Folketingssalen, samlet sine tanker og fundet ud af, hvilke plusser og minusser der er, og hvordan man vil skære det til, når man så skal forholde sig til forslaget. Det synes jeg er måden, det skal være på, og det er derfor, det er så hensigtsmæssigt, at der ikke er aktindsigt i enhver tanke, et folketingsmedlem gør sig.

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 17:11

Pia Adelsteen (DF):

Det er også ganske glimrende nogle gange. Jeg har nu ikke oplevet de store problemer med det, altså hvis man gerne vil have forhandlinger. Nu har vi jo sådan set været VK-regeringens støtteparti i 10 år, og mig bekendt er der også foregået forhandlinger der, hvor man godt har kunnet holde det inden for dørene, holde sin mund lukket, indtil det rigtige tidspunkt kom. Det har sagtens kunnet lade sig gøre med den eksisterende offentlighedslov, som jo i øvrigt den her aftale også er lavet under. Lovforslaget er ikke vedtaget endnu, skulle jeg hilse at sige. Så sådan er det jo bare.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:12

Tom Behnke (KF):

Jo, jo, det har man jo. Det er, ligesom at vi nogle gange holder lukkede udvalgsmøder her i huset og nogle gange holder åbne udvalgsmøder. Det er jo lidt efter, om vi vil have offentligheden til at kigge med i, hvad det er, vi sidder og laver. Og det er hensigtsmæssigt, at man kan holde nogle lukkede møder, hvor offentligheden ikke er med, og hvor man kan få lov til at sidde og spørge lidt ind til hinanden uden at blive fanget af, at det så står i avisen dagen efter, at man havde spurgt om et eller andet, og det var sikkert, fordi man havde den og den holdning eller mening. Det behøver det ikke nødvendigvis at være. Det kan også bare være, at man gerne vil prøve at blive lidt klogere.

Men hvis det skal stå sort på hvidt i en avis, får det jo en helt anden betydning. Hvis ikke vi sørger for, at vi har den her bestemmelse, så vil det i fremtiden være sådan, at man altid skal overveje enhver tanke og handling og altid kun optræde fuldstændig politisk korrekt. Det ville lukke ned for enhver form for kreativitet og udvikling. Det kan godt være, den bestemmelse ikke har været der tidligere, og det kan også godt være, der ikke er nogen, der har været opmærksom på, at den mulighed forelå, og at der derfor ikke er nogen, der har bedt om at få aktindsigt i de her områder. Det kunne også være. Vi synes i hvert fald, at nu, hvor vi ved det, er det hensigtsmæssigt, at vi har en sådan bestemmelse.

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 17:13

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu nævnte hr. Tom Behnke, at det jo heller ikke er et problem, at vi for fremtiden ikke længere har aktindsigt i kalendere, fordi der også vil ligge nogle notater på sagen, så derfor vil man kunne se, at her har der været holdt et møde, og her er notatet fra sagen. Det er jo rigtigt nok, at vi har noget, der hedder en notatpligt i den danske forvaltningslovgivning.

Men hvis vi holder fast i det eksempel, som hr. Per Clausen kom med, så var det jo netop i skattesagen, at der ikke lå notater vedrørende fem møder holdt mellem Skattecenter København og Skatteministeriet, netop de møder, der gjorde, at vi alle sammen blev opmærksomme. Der var ikke lavet notater på dem, så havde man ikke haft aktindsigt i kalenderen, var det aldrig nogen sinde kommet frem – måske ad en eller anden statsrevisorvej, det medgiver jeg da, om nogle år, men ellers ikke.

Selv om vi ikke kan konkludere noget på sagen, er det så ikke problematisk, at sådan noget ikke vil kunne komme frem i fremtiden?

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:14

Tom Behnke (KF):

Nej, for fuldstændig som fru Pernille Skipper siger det, kan man ikke vide, om det ville være kommet frem på en anden måde, måske 2 dage senere eller lignende. Det ved vi jo ikke, for det forløb har vi ikke nået at se.

Det ændrer ikke på den principielle tilgang til lovforslaget her, jævnfør forretningsordenens § 11 om, at vi forholder os principielt til lovforslaget. Det er vores principielle holdning, at der ikke skal være aktindsigt i kalendere.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 17:15

Pernille Skipper (EL):

Jeg prøver også i al venskabelighed at sætte spørgsmålstejn ved, om det nu er en klog holdning. Det må jeg vel også inden for forretningsordenens § 11, hvis det er i orden med ordføreren.

Altså, jeg har lidt svært ved at forstå, at hr. Tom Behnke synes, det er et argument, at det synes man principielt ikke at der skal være, og sådan er det. Vi kan jo godt, selv om der så kan være et tanke-spind og en parallel virkelighed, hvor hele skattesagen var blevet optrappet alligevel af en anden grund, blive enige om, at sandsynligheden bliver bare en lillebitte smule mindre. Der er en lidt større risiko for, at der er sager, hvor der bliver begået fejl, hvor der er nogle, der fuser, hvor der er et eller andet, der går galt. Når man lukker ned for nogle områder, stiger risikoen vel for, at vi ikke opdager de ting. Eller mener hr. Tom Behnke, at embedsværket er fejlfrit, og at der derfor ikke er nogen grund til at gå og kigge dem efter i kortene?

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:16

Tom Behnke (KF):

Jeg kan godt lide formuleringen, at den kan være en lillebitte smule mindre, det syntes jeg egentlig var meget fint.

Hvad skal man bruge det til? Altså, selvfølgelig har vi da et embedsværk, som er loyale og laver et godt stykke arbejde hver eneste dag. Det er jo ikke det, vi taler om. Vi taler heller ikke om, hvis det er sådan, at der kommer til at ske fejl. Men at forestille sig, at selv hvis fru Pernille Skipper fik lov at skrive denne lov fuldstændig, som hun ville, ville der aldrig nogen sinde igen opstå en sag, som ikke kom ud til offentlighedens kendskab, er jo en illusion, medmindre man har tænkt sig at lave en lovgivning, der hedder, at samtlige offentligt ansatte skal have et videokamera siddende på siden af hove-

det, og at alt, hvad de foretager sig, skal videooptages og gemmes, så man kan spole tilbage og se, hvad der er sket. Sådan et samfund har vi ikke lyst til at leve i. Jeg tror heller ikke, fru Pernille Skipper har det.

Derfor er det et spørgsmål om, hvor langt man skal gå, i forhold til at journalister kan sidde og snage i en ministers kalender eller andre offentligt ansattes kalendere, hvor der også kan stå private ting. Det synes vi ikke er rimeligt, men vi er helt overbevist om, at de sager, der er, og som trænger til at komme frem i offentligheden, nok skal komme det alligevel. Det er vi helt overbevist om, for man kan ikke holde på sådan nogle sager, når det først går løs. Det viser al erfaring og al historie.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så giver jeg ordet til justitsministeren.

Kl. 17:17

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Og tak for en rigtig god debat. Det er jo en debat, vi nu har haft tre gange her inden for den seneste tid, om offentlighedsloven, og det er jeg bestemt meget tilfreds med, for det er en vigtig lov og det er vigtigt, at vi selvfølgelig får den grundigt diskuteret her i Folketinget.

De mange spørgsmål og indlæg, der har været her i dag, vidner selvfølgelig om en stor interesse for den kommende offentlighedslov. Det glæder mig selvfølgelig som justitsminister. Som det også er fremgået i dag, har regeringen jo indgået en bred politisk aftale med Venstre og De Konservative om en ny offentlighedslov. Pointen er jo, at den skal afløse den nugældende offentlighedslov, der, som det også er fremgået af debatten, er fra tilbage i 1985.

Lovforslaget er jo baseret på lovudkastet i Offentlighedskommisionens betænkning. Kernen er, at lovforslaget på en lang række punkter udbygger den gældende offentlighedslovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning. Ændringer af det, vi taler om her i dag, nemlig offentlighedsloven, er bedst, når de bliver lavet med brede flertal i Folketinget, så de fælles spilleregler for offentlighed i forvaltningen og ikke mindst kontrol med magthaverne er bredt anerkendt og accepteret og også bredt forankret på tværs af politiske skel.

Derfor er jeg selvfølgelig også meget tilfreds med, at mere end to tredjedele af Folketingets mandater står bag forslaget til en ny offentlighedslov. Som alle ved, har der været en stor debat om den nye offentlighedslov, og det er i den forbindelse værd at minde om, at der allerede i den gældende lov findes regler, der begrænser adgangen til aktindsigt. Som bekendt har debatten navnlig drejet sig om den såkaldte ministerbetjeningsregel. Der blev bl.a. peget på, at reglen var for upræcis og kunne opfattes som en blankocheck til at meddele afslag på aktindsigt.

Den kritik har vi lyttet til, og reglen om ministerbetjening er blevet præciseret i regeringens lovforslag. Begrebet ministerbetjening er taget ud af selve lovtæksten. I stedet står der direkte i bestemmelsen, hvornår dokumenter kan undtages fra aktindsigt. Samtidig er det gjort meget klart, at reglen skal bruges restriktivt og ikke er et tag selv-bord for centraladministrationen til at forhindre åbenhed. Formålet med reglen er, at en minister og embedsmændene får et rum, hvor der kan være fortrolighed omkring de politiske processer. Det er der behov for. Det handler jo om at sikre, at skiftende regeringer kan fungere og modtage en tilstrækkelig kvalificeret rådgivning. Det er forudsætningen for, at vi har et velfungerende regeringsapparat.

Der er grund til at fremhæve, at den nye offentlighedslov lægger op til væsentlige forbedringer af åbenheden i forvaltningen. Det kan f.eks. nævnes, at den nye offentlighedslov i modsætning til i dag også vil gælde for selskaber, hvor det offentlige har en betydelig ejer-

del, ligesom Kommunernes Landsforening og Danske Regioner fremover vil være omfattet af loven. I modsætning til i dag vil man efter den nye lov kunne få aktindsigt i såkaldte bødeforelæg, som selskaber har vedtaget i forhold til f.eks. Arbejdstilsynet, fødevare- eller miljømyndighederne. Det betyder f.eks., at hvis en virksomhed har vedtaget et bødeforelæg for at overtræde arbejdsmiljøloven, fordi en byggeplads ikke er indrettet sikkerheds- eller sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, så er der som udgangspunkt adgang til aktindsigt i bødeforelægget.

Jeg kan også pege på, at man fremover også vil kunne få aktindsigt i myndighedernes såkaldte interne faglige vurderinger, der foreligger i endelig form, ligesom det også er tydeliggjort, at der er adgang til eksterne faglige vurderinger. Det betyder, at offentligheden i videre omfang nu kan få aktindsigt i sagkyndiges udtalelser om f.eks. videnskabelige eller tekniske forhold.

Så alt i alt er det et lovforslag til en ny offentlighedslov, som er en historisk lov, og som øger åbenheden i den offentlige forvaltning. Jeg må konstatere med tilfredshed, at altså mere end to tredjedele af Folketingets medlemmer står bag den politiske aftale, som danner grundlag for det lovforslag, som regeringen har til første behandling her i dag.

Med de bemærkninger vil jeg endnu en gang takke ordførerne for de forskellige indlæg, der har været. Jeg ser bestemt frem til den videre behandling her i Folketinget og står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte være under Folketingets udvalgsarbejde med sagen. Tak.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre, der har bedt om ordet. Den første er fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 17:23

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kan jo starte med at love justitsministeren, at vi nok skal stille en række spørgsmål i løbet af udvalgsbehandlingen.

Vi har jo også af flere omgange debatteret det her uden for Folketingssalen, og så vidt jeg husker, har justitsministeren flere gange påpeget, at der fremover vil være adgang til aktindsigt i interne faglige vurderinger, og at det også skal ekstraheres, når man anvender § 24 om ministerbetjening. Det står også i den aftale, som er blevet indgået mellem regeringen, Venstre og Konservative. Der står, at det bør tydeliggøres, at oplysninger omfattet af § 28 og § 29 skal ekstraheres, altså udtrækkes af dokumentet, selv om oplysningerne findes i et ministerbetjeningsdokument omfattet af § 24. Kan justitsministeren bekræfte det?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 17:24

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Ja, det kan jeg.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 17:24

Pernille Skipper (EL):

Det har jeg svært ved at forstå. I § 29 i lovforslaget står der – der står en masse ting – at retten til aktindsigt omfatter »oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne

indgår i en sag om et fremsat lovforslag« osv. osv. Men videre står der:

»Det gælder dog ikke oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for minister-rådgivning eller rådgivning af formandskabet for KL og Danske Regioner.«

Kan justitsministeren forklare mig, om det er mig, der ikke kan læse en lovparagraf, eller om det er sådan, at interne faglige vurderinger faktisk ikke skal ekstraheres, i tilfælde af at § 24 er gældende?

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 17:25

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Hvad angår de interne faglige vurderinger, vil jeg anbefale fru Pernille Skipper at læse side 56 i lovforslagets andet afsnit – der står det beskrevet, hvad der gælder i forhold til de interne faglige vurderinger.

Det, jeg tror måske kan skabe grundlag for lidt forvirring, er, at der i kommissionen, blandt kommissionsmedlemmerne, var uenighed om, hvor langt man så at sige skulle gå, i forhold til hvor mange interne vurderinger, man skulle ekstrahere, altså være klar til at offentliggøre.

Det nye med § 29, som ikke er gældende i dag, er altså, at vi åbner op for, at der skal være adgang til såkaldte interne faglige vurderinger, der f.eks. fremgår af et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse eller handlingsplan. Hvis der fremgår en intern faglig vurdering af lovforslaget, er det noget, som skal og nu kan offentliggøres.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 17:26

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo heldigvis ikke jurist, så derfor tror jeg nok, det var lidt svært for mig at forstå det, der lige blev sagt. Men vi prøver, uden alt for mange juridiske spidsfindigheder. Jeg vil bare spørge justitsministeren, om det er rigtigt forstået, at det faktisk er sådan, at uanset om man er undtaget fra offentlighed i henhold til § 24, skal der ekstraheres. Altså, det er bare for at være helt sikker på, at jeg forstod det rigtigt, for jeg tror nok, at det var det, justitsministeren forsøgte at svare, selv om fru Pernille Skipper antydede, at der stod noget andet i paragraffen.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 17:26

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jamen det står jo direkte i den nye § 24, hvordan forholdet er til §§ 28 og 29, så det kan hr. Per Clausen læse der. Altså, vigtigheden af ekstrahering er understreget i paragraffen, så det kan hr. Per Clausen læse der. Og det nye er altså som sagt, at i modsætning til i dag bliver der åbnet op for adgang til interne faglige vurderinger, som f.eks. fremgår af et lovforslag, en offentliggjort redegørelse eller en handlingsplan. Det bliver der åbnet op for, det er der ikke mulighed for i dag. Så er det rigtigt nok, at der er nogle i kommissionen, der mener, at man skulle gå videre. Men det er svært andet end at fremstille det,

der rent faktisk står i lovforslaget, som en udvidelse af mulighederne for at få indsigt i grundlaget for eksempelvis et fremsat lovforslag.

Kl. 17:29

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Per Clausen.

Kl. 17:27

Per Clausen (EL):

Det vil sige, at det ikke er rigtigt forstået, når fru Pernille Skipper siger, at der faktisk i §§ 28-29 sker en begrænsning i forhold til § 24. Det er jo også interessant. For når der henvises til, at man kan bruge §§ 28-29, hvad så, hvis der dér faktisk står en indskrænkning i forhold til § 24? Så er vi jo lidt lige vidt, vil jeg sige.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:27

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, der står, vedrørende § 29, er en udvidelse i forhold til det, der er gældende ret i dag, for så vidt angår spørgsmålet om interne faglige vurderinger, når der bliver fremsat et lovforslag, en handleplan eller en redegørelse. Det er en udvidelse i forhold til de muligheder, der er i dag.

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak. Så er det fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:28

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne høre, hvad det er, der er sket, siden justitsministeren i 2010 sagde: Indholdet i den foreslåede § 24 savner for mig at se enhver begrundelse.

Hvad er det, der er sket, og som har gjort, at begrundelsen nu er god nok?

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:28

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er det faktum, at vi og jeg delte den nervøsitet, som var i den politiske debat, om § 24, altså den såkaldte ministerbetjeningsregel. Det tror jeg ikke var nogen hemmelighed. Jeg husker også adskillige møder med fru Pia Adelsteen, hvor lige nøjagtig nervøsiteten kom på bordet, og spørgsmålet var, hvordan vi kunne håndtere den og ramme den ind. Og det er det, vi har gjort nu, altså så at sige præciseret anvendelsen af den. Det er det, der gør, at jeg personligt og selvfølgelig regeringen mener, at det, der nu ligger, nemlig den udgave af § 24, er betydelig klarere. Og risici for misbrug, som jo også var det, debatten handlede om, er mindre. Det er blevet præciseret. Anvendelsen af den er blevet klargjort, og det er altså understreget, at der ikke skal være tale om en blankcheck eller afslag på aktindsigt, man så at sige kan trække i en automat.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Pia Adelsteen.

Pia Adelsteen (DF):

Så skal jeg forstå udtalelsen fra 2010 på den måde, at det ikke var en begrundelse for § 24, man manglede, men blot en præcisering? Det er sådan, jeg forstår justitsministerens svar, altså at det ikke er selve § 24, der overhovedet er noget galt med, men at det simpelt hen var et spørgsmål om, at det blev mere præcist, sådan at man ikke kunne sætte gummistempler på.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:30

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 17:30

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi vender lige tilbage til noget fra tidligere. Jeg står her med den aftale, som de regeringsbærende partier har indgået med hinanden for at beskytte sig selv. Der står:

Aftalepartierne finder derfor, at det i lovudkastets § 24 bør tydeliggøres, at oplysninger omfattet af §§ 28 og 29 skal ekstraheres, dvs. uddrages af dokumentet, selv om oplysningerne findes i et ministerbetjeningsdokument omfattet af § 24.

Samtidig fremgår det af lovforslaget, at det dog ikke gælder oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning.

Hvordan kan disse to ting være korrekte på samme tid?

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:30

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Der er ingen grund til at tro, at der skal være tale om nogen som helst form for konflikt. Det første led handler om, at § 29 som sagt baserer sig på en udvidelse, i forhold til hvilke muligheder man har for at få indsigt i dokumenter, altså her interne faglige vurderinger, som fremgår af et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse eller en handleplan. Formålet med det er at styrke den demokratiske beslutningsproces. Det er det, der står i aftaleteksten.

Så er det klart, at der i Offentlighedskommissionen var nogle, der ønskede at gå videre, således at der også kunne være adgang til aktindsigt i interne faglige dokumenter, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning. Det kunne f.eks. være noget af det, der har været til debat. Det kan være møder i regeringens koordinationsudvalg eller økonomiudvalg. Det er der, skillelinjen går, og det er der, hvor altså kommissionens flertal ikke har anbefalet man går hen netop for at beskytte den interne beslutningsproces i en regering. Og det er der, hvor regeringen også har valgt så at sige at følge flertallet i kommissionen, altså at vi stopper ved udvidelsen, som er en udvidelse i forhold til de fremsatte lovforslag, her retten til at få aktindsigt i en intern faglig vurdering.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:32

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg spurgte sådan set ikke til, hvad kommissionens flertal og mindretal måtte mene. Jeg spurgte til, at der i aftalen, som justitsministeren vel selv har indgået, det går jeg ud fra, står:

Selv om oplysningerne findes i et ministerbetjeningsdokument.

Men i lovforslaget står der:

Det gælder dog ikke oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning.

Skal det forstås på den måde, at man internt i ministeriet har lavet et måske semantisk snyderi i forhold til sine støttepartier eller medregeringspartier – det skal jeg ikke kunne gøre mig klog på – men at der altså er en forskel på, hvad et ministerbetjeningsdokument er, og hvad et dokument, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning, er?

Så er det da klart, at offentligheden bliver ført bag lyset.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:33

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg er ked af at måtte sige det, men der er altså ikke nogen, der bliver ført bag lyset. Og det, at Justitsministeriet skulle stå bag en større vildledning af offentligheden i den her sammenhæng, hvilket jeg lidt forstår hr. Simon Emil Ammitzbøll forsøger at antyde, må jeg på det kraftigste afvise. Der er fuldstændig overensstemmelse mellem det, der står i aftalen, og det, der står i lovforslaget.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

**14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:
Forslag til folketingsbeslutning om en acontoerstatning til ofre for kriminalitet.**

Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Tom Behnke (KF) m.fl.

(Fremsættelse 18.12.2012).

Kl. 17:33

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingerne er åbnet. Jeg giver ordet til justitsministeren.

Kl. 17:34

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Med beslutningsforslaget pålægges regeringen snarest at fremsætte lovforslag, der sikrer, at der sker udbetaling af et acontobeløb til offeret og/eller pårørende i de erstatnings- og godtgørelsessager, hvor den endelige erstatning og godtgørelse ikke kan opgøres inden 3 måneder.

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, er der tale om en delvis genfremsættelse af et beslutningsforslag, nemlig det, der hedder B 90, fra foråret 2012. Som bekendt blev B 90 nedstemt af et flertal her i salen, og det kan derfor næppe komme som nogen overraskelse, at regeringen heller ikke denne gang kan støtte det foreliggende forslag. Regeringen er nemlig optaget af reelt at hjælpe ofre for kriminalitet bedre, og for regeringen er vejen frem derfor ikke at indføre rigide sagsbehandlingsregler. For mig er det i øvrigt fortsat en kilde til undren, som jeg også var inde på ved behandlingen af B 90, at se bl.a. Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremsætte et beslutningsforslag, der pålægger regeringen at gennemføre initiativer i forhold til ofre. Man kan til stadighed spørge sig selv, hvorfor de initiativer, som forslagsstillerne pegede på, ikke blev gennemført under den tidligere regering.

Inden jeg redegør for regeringens nærmere holdning til beslutningsforslaget, vil jeg gerne understrege, som jeg også tidligere har gjort her fra talerstolen, og som det fremgår af regeringsgrundlaget tilbage som sagt fra oktober 2011, at regeringen har sat sig som mål, at ofre for kriminalitet skal hjælpes bedre. Regeringen offentliggjorde derfor i juni sin offerpakke, som er blevet til i et i øvrigt meget tæt samarbejde med Enhedslisten, og tak for det gode samarbejde. Offerpakken skal sikre, at ofre for kriminalitet får mere og får en bedre behandling i retssystemet.

Offerpakken består i hovedtræk af følgende tiltag:

Først og fremmest vil vi etablere en offerfond. Midlerne til fonden skal komme fra gerningsmænd, og de skal anvendes til projekter og aktiviteter, der kan styrke viden om eller indsatsen til støtte for ofre for kriminalitet og trafikofre eller grupper heraf.

Dernæst vil regeringen som sagt for det andet og som en del af offerpakken udvide den såkaldte underretningsordning i forhold til ofre. Ofre, der ønsker det, skal fremover have mulighed for at modtage underretning, hvis deres gerningsmænd under afsoning skal medvirke som eksempelvis en fremtrædende person i et tv- eller radioprogram eller i et portrænterview i et dansk dagblad.

Endelig er det for det tredje vores ønske, at offerets version af sagen kommer mere i centrum i retssager. Spørgsmålet om at sætte offerets version af sagen i centrum i retssager vil i første omgang blive behandlet af Strafferetsplejeudvalget. Tiltaget om etablering af en offerfond og tiltaget om udvidelse af underretningsordningen behandles i hvert sit lovforslag, som jeg forventer at fremsætte allerede i løbet af denne uge.

Med disse initiativer tager regeringen sammen med Enhedslisten som sagt et stort skridt i retning af at styrke indsatsen over for ofre for forbrydelser. Men vi stopper ikke her, for regeringen vil gøre endnu mere for at hjælpe ofrene. Som et yderligere tiltag ønsker regeringen – også her i et tæt samarbejde med Enhedslisten – at gennemføre en markant styrkelse af rammerne for behandlingen af sager om offererstatning. Vi vil tilføre yderligere ressourcer til Erstatningsnævnet, samtidig med at vi vil tage initiativ til at ændre rammerne for nævnets sagsbehandling, så der skabes mulighed for, at ofre for kriminalitet kan få afgjort de længerevarende erstatningssager eller dele heraf hurtigere, end det sker i dag.

Med den store interesse for området, som bl.a. Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti udviser lige nu, håber jeg selvfølgelig, at der vil være en bred politisk opbakning til de initiativer, som regeringen har taget i samarbejde med Enhedslisten. I forhold til det konkrete forslag, som forslagsstillerne har fremsat, vil jeg indledningsvis gerne understrege, at det samlet set er min opfattelse, at de nuværende, nugældende regler for offererstatning giver mulighed for en smidig og samtidig saglig sagsbehandling. Efter beslutningsforslaget skal et offer eller dennes pårørende dog have et retskrav på, at sagsbehandlingen i en eventuel erstatnings- og godtgørelsessag som

hovedregel ikke må overstige 3 måneder. I de tilfælde, hvor sagen ikke kan afgøres inden for 3 måneder, skal der efter forslaget udbetales et acontobeløb til offeret.

Kl. 17:39

Jeg vil i den forbindelse endnu en gang minde forslagsstillerne om, at offerets krav på erstatning i første omgang er over for gerningsmanden. I det omfang skaden *ikke* godtgøres af gerningsmanden eller en forsikring eller lignende, er det jo sådan, at staten efter offererstatningsloven yder erstatning og godtgørelse til personer, der har været udsat for en overtrædelse af bl.a. straffeloven. Afgørelser efter loven træffes som bekendt af Erstatningsnævnet.

Forslagsstillerne anfører så i beslutningsforslaget, at der ikke længere skal stilles krav om, at en ansøgning om erstatning først skal indsendes, når sagen er afsluttet hos politiet, anklagemyndigheden eller domstolene, men at ansøgningen som hovedregel skal indsendes snarest efter anmeldelse af en kriminel handling. Dertil vil jeg for det første sige, at det er ganske rigtigt, at udgangspunktet, som forslagsstillerne jo også rigtigt peger på, er, at en sag først indsendes til nævnet, når den er afsluttet hos politiet eller anklagemyndigheden eller ved domstolene.

Når det er sagt, er det faktisk allerede i dag muligt at indsende en erstatningssag til nævnet, inden den er færdigbehandlet. Det kan ske, hvis forholdene taler for det, og det kan eksempelvis være tilfældet, hvis offeret har et alvorligt eller i øvrigt også akut erstatningsbehov. Erstatningsnævnet har også allerede i dag mulighed for at træffe afgørelse om dækning af bl.a. behandlingsudgifter, selv om sagen ikke er endeligt afsluttet.

Når jeg læser bemærkningerne fra forslagsstillerne, føler jeg mig nødsaget til at understrege betydningen af, at der er konstateret et erstatningsgrundlag, før der udbetales erstatning. Hvis udgangspunktet om, at erstatningssager videregives til nævnet, før straffesagen er afsluttet af politiet, anklagemyndigheden eller domstolene, generelt ændres, kan nævnets vurdering af erstatningsgrundlaget jo vanskeliggøres, idet nævnet vil mangle den væsentlige sagsoplysning, der i dag sker hos politiet og under retssagens behandling. Det medfører en risiko for, at sagsoplysningen reelt flyttes fra politiet til Erstatningsnævnet, eller at der træffes afgørelse på et uoplyst grundlag.

Jeg tror, at forslagsstillerne kan være helt enige med mig i, at det jo hverken kan være i det offentlige eller i øvrigt selvfølgelig offerets interesse, at der udbetales erstatninger på et tidspunkt, hvor det endnu ikke kan afgøres, om betingelserne for at få erstatning overhovedet er til stede. Det vil kunne give falske forhåbninger hos det enkelte offer og indebære, at offeret mødes med et tilbagebetalingskrav, som han eller hun ikke havde ventet, og som vedkommende muligvis ikke kan honorere.

Det er derfor nødvendigt, at sagen belyses indledningsvis fra politiets side og efterfølgende gennem nævnets sagsbehandling, så det slås fast, at der er et erstatningsgrundlag for hele eller dele af erstatningskravet. Det er klart, at der så kan være sager, der er vanskelige og tidkrævende, men som jeg har været inde på, er det altså allerede i dag muligt f.eks. gennem acontoudbetalinger at afbøde eventuelle uheldige konsekvenser heraf. Det er således, i det omfang de fornødne erstatningsbetingelser selvfølgelig er opfyldt, muligt for nævnet at træffe afgørelse om en del af kravene, således at erstatning herfor kan udbetales, uden at man skal afvente den samlede sags afslutning.

Jeg mener derfor ikke, at der er grundlag for at ændre reglerne herom. En ting er naturligvis, at de retlige rammer for delafgørelser er på plads. Noget andet er, at forudsætningerne for at udnytte disse rammer også i praksis skal være på plads. Så lad mig i den forbindelse understrege, at jeg anerkender, at det for en gruppe af ofre kan være et problem, hvis erstatningen først kan udbetales, når hele sagen er endeligt afsluttet, når det nu rent faktisk er muligt for Erstatningsnævnet i nogle sager at træffe delafgørelser, såfremt enkelte erstatningsposter kan opgøres.

Derfor ønsker regeringen at skabe mulighed for, at Erstatningsnævnet i endnu højere grad kan fokusere på muligheden for at træffe delafgørelser i de sager, der i dag trækker ud. For at det skal være muligt, er det nødvendigt, at Erstatningsnævnet har den fornødne kapacitet til at kunne behandle en sag ad flere omgange. Der kan indføres nok så mange rigide sagsbehandlingsregler, men hvad hjælper det, hvis Erstatningsnævnet ikke har de fornødne ressourcer til at give området det løft, som det trænger til?

Som jeg tidligere har nævnt, er det altså regeringens opfattelse, at de eksisterende regler allerede giver mulighed for en smidig og saglig behandling af erstatningssagerne. Det, vi skal sikre, er som sagt, at Erstatningsnævnet har tilstrækkelig kapacitet. Det er derfor, at regeringen sammen med Enhedslisten som nævnt har besluttet at styrke rammerne for offererstatning ved markant at styrke Erstatningsnævnets kapacitet.

Kl. 17:45

Forslaget herom indgår i et af de lovforslag om øget hjælp til ofre, som jeg tidligere nævnte, og som jeg vil fremsætte allerede i den her uge. Der skabes nu mulighed for at etablere et dobbeltnavn, om man vil. Antallet af nævnsmedlemmer kan således øges, uden at der dermed tilsigtes, at der skulle deltage flere medlemmer i afgørelsen af de enkelte sager end i dag. På den måde vil der kunne træffes flere afgørelser i Erstatningsnævnet, og det sker som sagt ved, at der tilføres Erstatningsnævnet yderligere ressourcer.

Målet med styrkelsen er, at nævnet i endnu højere grad fokuserer på muligheden for at træffe delafgørelser i de sager, der i dag trækker ud, så ofrene hurtigt kan få en del af deres erstatning. Målet er jo desuden – i øvrigt også meget vigtigt – at nedbringe sagsbehandlingstiden i de sager, der i dag trækker ud.

Med tilførslen af de nye ressourcer til Erstatningsnævnet, er det vurderingen, at nævnet vil have mulighed for, senest 3 måneder efter at det kan konstateres, at der er et erstatningsgrundlag, at vurdere, om der er grundlag for at træffe en delafgørelse, så en del af erstatningen i givet fald hurtigere kan udbetales. Samtidig er det vurderingen, at nævnet kan nedbringe sagsbehandlingstiden i sager, der i forvejen afsluttes inden for de første 60 kalenderdage.

Samlet set har regeringen igen taget initiativ sammen med Enhedslisten, som er med til at styrke indsatsen over for at hjælpe ofre for kriminalitet. Så initiativerne er taget. Det seneste er kommet her, men regeringen kan altså ikke på den baggrund støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om bemærkninger. Den næste, der får ordet, er ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:47

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Adelsteen (DF):

Det er blot meget kort. Forslaget her er jo en delvis genfremsættelse af B 90 fra samlingen 2011-12, og så er vi tre partier, altså De Konservative, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti, der er gået sammen om det.

Forslaget går i al sin enkelthed ud på, at der skulle ske en udbetaling af et acontobeløb, 3 måneder efter at man har indsendt sit erstatningskrav. Jeg har jo noteret mig – justitsministeren var rimelig meget inde på det – at regeringen nu vil fremsætte et forslag, der har paralleller til det her forslag. Det er selvfølgelig ganske positivt, at regeringen vil gøre noget på området, og det er også meget tydeligt, at regeringen har fundet noget inspiration om ikke andet i det her forslag.

Det ændrer blot ikke ved, at regeringens forslag i vores øjne ikke for alvor batter noget. Regeringen vil give flere ressourcer, men det

er jo ikke nogen garanti for, at ofrene bliver hjulpet, idet det blot bliver sådan, at man, senest 3 måneder efter det kan konstateres, at der er et erstatningsgrundlag, kan vurdere, om der er grundlag for at træffe afgørelse om erstatning. Og det er ikke godt nok, hvis man spørger Dansk Folkeparti. Vi vil nemlig meget gerne have, at ofrene får hjælp ved at sikre en udbetaling, en acontoerstatning senest 3 måneder efter.

Når jeg siger det, skal det også ses lidt i lyset af de sagsbehandlingstider, der er. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 2011 86 dage, og det var en stigning på 11 dage i forhold til året før, hvor det tog 75 dage. Men det er jo et gennemsnit, og der er altså nogle sager, hvilket også står i beslutningsforslaget, som trækker gevaldigt lang tid ud. Vi kan her nævne en sag som den om Marlene Duus, som blev overfaldet og har fået hele sit liv ødelagt. Hun sidder nu på fjerde år og venter på en erstatning, hvorimod den mand, der blev dømt for at have overfaldet hende, fik 6 års fængsel, men kom ud efter 3 år og så i fjernsynet hos Claus Meyer. Hvor er rimeligheden i det, og hvorfor er der ikke udbetalt noget? Hvis muligheden eksisterer i dag, hvorfor er det så ikke sket? Der er andre eksempler på det, og det er derfor, at forslaget er fremsat.

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Der er ingen, der har bedt om kommentarer. Så er det ordføreren for Venstre, hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Det ser ud til, at der er bred enighed i Folketinget om, at der i højere grad skal tages hensyn til de ofre, der har været udsat for kriminalitet. Og det er jo glædeligt og dejligt, at det ser ud til, at der kan opnås enighed her i salen.

Man skal smede, mens jernet er varmt, siger man, og jernet er åbenbart så varmt, at regeringen – næppe helt tilfældigt – i går valgte at offentliggøre et lovforslag med stort set samme indhold som det beslutningsforslag, vi behandler her i dag.

Godt nok har regeringen allerede i sit regeringsgrundlag skrevet, at man ville hjælpe ofrene for kriminalitet og forbedre rammerne for offererstatning. Men i mangel af konkrete forslag fra regeringens side har forslagsstillerne bag dagens beslutningsforslag taget sagen i egen hånd, og det synes jeg de skal have ros for.

Historien gentager sig, for vi så det samme i maj måned, hvor regeringens reaktion på et beslutningsforslag fra oppositionen var, at regeringen fremlagde sin egen offerpakke – blot 14 dage efter.

Det er dejligt at se, at regeringen nu – i hvert fald på det her område – er færdig med tom snak om gode initiativer og i stedet fremsætter konkrete lovforslag.

Beslutningsforslaget, vi behandler i dag, handler om muligheden for, at der skal ske udbetaling af et acontobeløb til offeret eller pårørende i sager, hvor den økonomiske compensation ikke kan opgøres inden for 3 måneder. Selv om den nugældende lovgivning allerede i visse tilfælde indeholder den mulighed, er det Venstres opfattelse, at det slet ikke sker i tilstrækkelig grad, og vi mener derfor, det giver rigtig god mening, at det sikres, at den mulighed rent faktisk anvendes. Det er både i offerets, de pårørendes og samfundets interesse, at ofre for kriminalitet ikke skal kæmpe en langvarig kamp mod systemet. De skal derimod hurtigst muligt hjælpes til at vende tilbage til en så normal hverdag som muligt.

Venstre mener derfor, at forslaget tager hånd om en vigtig og væsentlig problemstilling, og vi støtter derfor forslaget.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Ole Hækkerup.

Kl. 17:52

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, fru formand. Vi har netop hørt ordførertalen fra Venstre, og jeg kan sige med det samme, at når det gælder offerområdet, så er der en del at rydde op i efter årene med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Det er derfor, vi har skrevet det ind i regeringsgrundlaget.

Forslaget om at etablere en offerfond var lige præcis noget, der aldrig kunne komme igennem i årene med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Det er så kommet igennem under den nye regering. Her kommer der så nye initiativer, som justitsministeren har talt om, der igen skal hjælpe ofrene.

Det er rigtigt – som det også er fremgået – at partierne med det her beslutningsforslag ønsker, at et offer eller en pårørende skal have udbetalt et acontobeløb efter 3 måneder. Det er jo Erstatningsnævnet, der afgør sagerne, og det er åbenlyst for alle, hvor ubehageligt det må være at vente på at få sin erstatningssag afgjort.

En ting er, at retssagen er afgjort, men hvis spørgsmålet om erstatning derefter trækker ud, så trækker det også ud at få afsluttet sagen for offeret, og muligheden for at begynde at komme videre med sit liv trækkes jo også ud.

Derfor var det også fremragende, at justitsministeren netop nævnte, at der er brug for at tilføre flere penge til arbejdet, og at regeringen netop vil gøre det. Det skal give den der hurtigere behandling af sagerne, der gør, at ofrene får lettere ved at komme videre i livet.

Som jeg nævnte, er det noget af det, regeringen har arbejdet på lige fra starten med offerpakke og offerfond. Og det er jo, fordi vi helt grundlæggende syntes, at de forhold, der var for ofrene efter de 10 år med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, ikke var i orden. Hvis man kigger på spørgsmålet om erstatninger, ser man, at det er præcis det samme, der gør sig gældende.

Hvis man slår op på side 6 i Erstatningsnævnets årsberetning fra 2011, kan man læse om antallet af sager. Og hvordan er det så gået med antallet af sager, som Erstatningsnævnet modtog i løbet af et år, men ikke nåede at blive færdige med inden årets udgang? Jeg vil formode, at det netop er de sager, som Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance bekymrer sig om.

I 2007 var der 201 af den slags sager, altså sager, der har været i lang tid. De var ikke blevet ekspederet ved årets afslutning. I 2011, hvor Venstre, Konservative og Dansk Folkepartis æra sluttede, var det antal vokset til 403 sager. Det vil sige en fordobling – godt og vel endda.

Der blev altså under konservative justitsministre, og i hvert fald med Dansk Folkeparti som støtteparti, dobbelt så mange sager, der ikke var færdige ved årets udgang, altså hvor folk ventede.

Derfor er der alvorligt brug for at gøre noget ved det her, og derfor er det godt, at justitsministeren nu sørger for, at Erstatningsnævnet får flere penge til at løse opgaven, selvfølgelig først og fremmest fordi ofrene har krav på, at vi får ryddet op efter Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti.

Hvis det her er udtryk for, at Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har skiftet politik efter at have haft ansvaret i 10 år og nu faktisk bekymrer sig om ofrene, så synes jeg, at det udelukkende er glædeligt.

Men den største opgave bliver at bevilge nogle flere penge og rydde op i de dårlige resultater efter de 10 år med borgerligt styre, først og fremmest fordi vi har brug for at gøre noget for ofrene.

Kl. 17:55

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Jeppe Mikkelsen.

Kl. 17:55

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for ordet. Jeg beklager, at det lige tog lidt tid at komme herop. Jeg er så vant til at komme op efter Dansk Folkepartis ordfører, men nu er det jo Dansk Folkeparti, der er forslagsstiller.

Jeg vil sige: Kære venner, jeg vil sige meget lidt, for jeg tror, vi har en fælles interesse. Jeg tror, vi alle ønsker at forbedre vilkårene for ofre, og jeg tror, vi alle ønsker at forbedre mulighederne for at få erstatning, når man har været udsat for en frygtelig forbrydelse. Derfor sympatiserer jeg med dette forslag, men jeg kan alligevel ikke støtte det, for regeringen og Enhedslisten er lige på trapperne med et lovforslag. Det har på mange måder samme mål, men lidt andre midler. Vi ønsker det samme, nemlig en forbedring af mulighederne for at få erstatning. Og så ville jeg jo selvfølgelig bare ønske, at vi kunne stemme for beslutningsforslaget, men det er som sagt lidt andre midler, vi vil bruge.

Derfor må jeg meddele, at vi fra radikal side desværre ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:56

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det kommer nok ikke som en overraskelse, at SF heller ikke kan støtte det her beslutningsforslag. Regeringen har allerede meldt ud, at den foretager sig noget på området. Den her problemstilling bliver jo adresseret i regeringsgrundlaget, og det varer ikke længe, inden der kommer et lovforslag, som retter op her.

Jeg synes, vi skal gøre meget mere for ofre. Det er trods alt dem, der står med menene og arrene efter en grim oplevelse. Det har vi prøvet at adressere i regeringen med en offerpakke. Det har vi tidligere keret os om. Det blev blankt afvist under den tidligere regering, men nu varer det ikke længe, inden vi faktisk kan gøre mere for ofre på den konto.

Vi sikrer også, at ofre, i det omfang det er muligt, får oplysninger om, at en mulig gerningsmand skal på tv, så de pågældende i det mindste er forberedt på den begivenhed, hvis det sker. Så jeg synes, vi prøver at tage hensyn til ofre og sikre, at der kommer mere hjælp, at der kommer bedre rammer. Nu vil vi også sikre, at det bliver muligt at udbetale acontobeløb i erstatningssager, så ofre meget hurtigt får en økonomisk håndsrækning i forbindelse med de mange ting, som ofte skal løses, når man har men efter et overgreb. Det kræver, som jeg har forstået, mere kapacitet hos Erstatningsnævnet, og det er også derfor, vi kommer med en kraftig saltvandsindsprøjtning i form af flere penge, så vi sikrer, at de her afgørelser rent faktisk også kan træffes. Det er jo lidt trist at se på, at mængden af sager er forøget ganske kraftigt hos Erstatningsnævnet. Det er det i den tidligere regerings periode, hvor der absolut ikke blev gjort noget som helst for at gribe ind over for den udvikling.

Nu sikrer vi, at de her sager kan behandles med den hurtighed og den fleksibilitet, der skal til over for ofre. Derfor ser jeg frem til, at den her regering endnu en gang tager et skridt i retning af at forbedre vilkårene for ofre.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Den næste ordfører i rækken er fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 17:59

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. I Enhedslisten er vi utrolig glade for, at om ikke andet kan vi enes med regeringen om, at vi skal gøre noget mere for ofre for kriminalitet. Det er et område, hvor vi har et rigtig godt samarbejde. Vi har sammen med regeringen oprettet en offerfond, som skal styrke initiativer til at hjælpe ofre for kriminalitet. Vi har udvidet muligheden for at få en forhåndsunderretning eller en tilkendegivelse, hvis et offers gerningsmand kommer i medierne, og vi har gjort en masse ting.

Det, vi også har gjort, er at tage initiativ til, at de lange sagsbehandlingstider hos Erstatningsnævnet kommer ned. Det har vi gjort ved at sende et lovforslag i høring, som skal gøre nævnet bedre indrettet teknisk og samtidig sørge for, at der kommer midler til at behandle sagerne meget hurtigere. Det betyder jo dermed, at intentionerne i det ellers udmærkede beslutningsforslag, som vi behandler her i dag, allerede er opfyldt, og i Enhedslisten glæder vi os selvfølgelig til, at vi sammen med regeringen fremover kan gøre endnu mere for ofre for kriminalitet.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om ordet. Den næste i ordførerrækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, hvis jeg ellers kan få mine ordførerkollegers opmærksomhed, vil jeg sige, at det her jo er sådan et typisk eksempel på, hvad der sker i det danske Folketing. Det, der sker, er, at når oppositionen kommer med gode forslag, kan regeringen simpelt hen ikke tage sig sammen til at støtte de forslag, som vi kommer med. De er da nødt til at komme med deres eget, som stort set minder om det forslag, oppositionen er kommet med, og det kommer selvfølgelig altid, lige inden vi skal førstebehandle oppositionens forslag. For det værste, der kan ske for en regering overhovedet, er, at man skal stemme for noget, som oppositionen kommer med. Det ville være ganske frygteligt at indrømme, at andre end en selv kunne komme med gode ideer.

Men der er nu stadig god grund til at se på det forslag, som vi er kommet med her, for det har i hvert fald mindst ét element, som er bedre end det, som regeringen og Enhedslisten kommer med. Det, regeringen og Enhedslisten kommer med, er jo sådan en typisk venstreorienteret løsning, hvor man tror at det eneste saliggørende er at komme med en pose penge, og så er det overstået. Det er jo sådan set det, man har kunnet blive enige om.

Det, vi ønsker, er, at der for ofre for de allermest alvorlige forbrydelser skal være en garanti for, at de hurtigt får udbetalt acontøerstatning. Det er jo nemt nok at sørge for, at mange af småsagerne kommer til at blive behandlet hurtigere. Det, der er vigtigt, er, at dem, der bliver ramt af det her – som bl.a. Marlene Duus, som også nævnes i bemærkningerne til forslaget, og som var grunden til, at vi overhovedet tog det her op – selvfølgelig har en garanti for, at det kan ske; at loven sikrer, at det kan ske; at det ikke bare er gode intentioner.

Jeg ved ikke, om jeg håber, at regeringspartierne og Enhedslisten besinder sig, det kunne man jo i hvert fald håbe, men på denne baggrund støtter vi selvfølgelig stadig det her forslag – jeg mener fak-

tisk stadig væk, at det gør en afgørende forskel – i stedet for bare at tilslutte os den aftale, som regeringen har lavet med den yderste venstrefløj.

Kl. 18:06

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om kommentarer, og så er det ordføreren for Konservative, hr. Tom Behnke.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

I forlængelse af den af hr. Simon Emil Ammitzbøll netop afholdte ordførertale kunne man jo også spørge sig selv, om ikke regeringen, hvis det virkelig var sådan, at man ønskede, at der skulle laves en fælles løsning, kunne have indkaldt partierne og taget dem med på råd, og så kunne vi i fællesskab have lavet et forslag, men fred nu være med det.

Når vi har været med til at fremsætte beslutningsforslag B 40, er det, fordi vi er meget, meget optaget af, at der bliver gjort noget mere og noget bedre i forhold til ofrene. For der er ingen tvivl om, at i nogle sager i dag bliver ofrene overladt til sig selv og kan få lov til at vente. Der kan gå både 2, 3 og 4 år, inden man har fundet frem til, om der skal udbetales erstatning, og i givet fald hvor meget. Og de her ofre må selv betale for at komme videre med deres liv, må selv have penge op af lommen, må i banken og låne penge for at komme videre med deres liv. Det er helt, helt uhørt og urimeligt, for det, vi skal huske, er, at samtidig med det træder hele det offentlige apparat jo i karakter og funktion og gør alt, hvad man kan, i forhold til gerningsmanden.

Vi skal selvfølgelig også gøre noget for gerningsmanden, vi skal sørge for, at han holder op med at lave kriminalitet i fremtiden – eller hun – men det, der er vigtigt, er, at vi også gør noget for ofrene, og det har vi simpelt hen været for dårlige til. Der har været forskellige tiltag undervejs, vi har forbedret ofrenes retsstilling, også mens vi havde den borgerlige regering, ingen tvivl om det, men det kan gøres endnu bedre. Og specielt hvad angår udbetaling af erstatning til ofrene, hænger det i bremsen i alt for mange sager.

Derfor er det også rigtig godt, at regeringen nu har taget initiativ til at komme med et forslag, hvor der bliver strammet op på det her, hvor man rent faktisk sætter det på dagsordenen. Der kommer fokus på det, man sætter tempoet op i forhold til at få afgjort de her sager, få udbetalt noget erstatning eller i det mindste få udbetalt acontoerstatning.

Men når beslutningsforslaget bliver fastholdt, er det jo, fordi vi bliver nødt til at være helt sikre på, hvad det egentlig er, regeringen kommer med af forslag. For hvis regeringsforslaget er sådan et »kan«-forslag, at nu *kan* der udbetales acontoerstatning, så ved vi jo godt, at det bliver der så kun i de sager, hvor det allerede sker i dag, og så kommer vi ikke videre. Så er det kun ord uden handling, og det, vi er meget optaget af under behandlingen af det her beslutningsforslag, udvalgsbehandlingen og det kommende forslag fra regeringen, er at blive helt sikre på, at vi ikke i fremtiden har nogen sager, hvor offeret skal vente i årevis uden at få erstatning, uden endog at få en acontoerstatning. For ofte er det jo bare et spørgsmål om, at man diskuterer, om der skal gives 50 eller 60 pct. eller 60 eller 70 pct., og så kunne man jo starte med at udbetale det, som man er enige om, og så kan offeret komme videre med sit liv.

Vi er her i landet for dårlige til at tage hånd om ofrene. Det er derfor, vi har fremsat beslutningsforslaget, og det er derfor, at vi med tilfredshed har set, at regeringen har samlet handsken, som vi har kastet, op og taget sagen på bordet og sørger for, at der kommer nogle nye spilleregler. Og vi glæder os meget til at se det konkrete forslag.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om ordet. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Adelsteen.

Kl. 18:06

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil blot meget kort godt sige tak for debatten. Jeg synes, det er vigtigt, vi har den her debat. Uanset hvem der i øvrigt kommer med forslagene, er det jo vigtigt, at vi gør noget for ofrene. Det er faktisk det, vi alle sammen, kan jeg høre på debatten, går ind for. Så kan vi synes, at der er noget, der er godt, og noget, der er skidt, og noget, der er bedre end noget andet, men det er i hvert fald noget, vi er obs på.

Jeg synes bare, som hr. Tom Behnke nævnte, at det er vigtigt, at vi ligesom forsøger at undgå, at ofre venter i årevis på erstatning. Det er simpelt hen ikke rimeligt. Det er ikke alle, der kan få lån, det er ikke alle, der har forældre, der kan hjælpe, eller børn, eller hvad det nu måtte være. Det er det, der er vigtigt.

Tak til Venstre for så klart at støtte forslaget, sådan er det jo også en gang imellem. Så tak for debatten.

Kl. 18:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er dermed slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:07

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 27. februar 2013, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:07).